

BERXWEDAN

HER TIŞT JI BO ENIYA RIZGARIYA NETEWA KURDISTAN

Yıl 7 / Sayı 80 / 15 Haziran 1989 / 2.50 DM

BAHAR ATILIMIYLA ÖZGÜR VATAN TOPRAĞINA DAHA DA YAKINIZ

Kurdistan'da yoğunlaşan savaş, ARGK gerillalarının faşist ordu birliklerine indirdiği başarılı darbeler bahar döneminin başıları Bir Parça Özgür Vatan Toprağı Yaratma hedefine daha da yaklaştırmasını birlikte getirdi. Botan'ı özgürleştirme hedefinin uzakta olmadığını, bu yo-

ğun savaşla görmek mümkündür. Bahar döneminde ülkemizin hemen her alanında yoğunlaşan savaş, 15 Ağustos Atılımı ile birlikte başlayan silahlı direniş mücaudelemizin güçlü bir kök tuttuğunu ve artık hiçbir şekilde Kürdistan topraklarından sökülemeyeceğini de göstermekte-

dir. Bahar Atılımı, Kürdistan'da savaşın her gün daha da büyüğünü dost ve düşmana bir kez daha gösterdi. Bahar Atılımı, faşist Türk sömürgecilerinin ulusal kurtuluş savaşımıza karşı dayattığı özel savaşın tutmasını engelleyerek, bu savaşa boş çıkararak iflas etti.

Kürdistan'da savaş bütün yoğunluğuyla devam ediyor. Türk sömürgecileri savaşın yarataceği büyük etkiye azaltmak Devamı 3. sayfada

Türk burjuva basınında özel savaşın iflas belgeleri

Yazısı 8. sayfada

Feyka Kürdistan ile
Kürt Halkının Dostları
Komitesi'nin bildirisidir:
"Federal Almanya'daki
Kürt tutuklular serbest
birakılmalıdır;
Kürtlerin takibatına
son verilmelidir."

Yazısı 6. sayfada

İki toplu mezardaha açığa çıkarıldı

Faşist Türk sömürgecilerinin ülkeyizdeki vahşetleri birer birer gün yüzüne çıkarken, vahşetin boyutlarının insanlık düşiliği da gözler önüne tüm açıklığıyla seriliyor.

Siirt-Kasaplar Dere'sine toplu olarak atılan cesetlerden sonra Şırnak yakınlarında iki toplu mezar daha açığa çıkarıldı. 2000'e doğru dergisinin Şırnak çevresinde yaptığı incelemeler sonucunda açığa çıkarılan, daha doğrusu halkın bildiği gerçekler dergide yer aldı.

Peşmerge'lere zehirli yemek yedirildi

Faşist Türk sömürgecileri elliñde esir tutukları insanlarımıza bu kez de zehirli yemek yedirerek, bin kişinin zehirlenmesine yol açtı.

Mardin-Kızıltepe'deki mültecilerin kampında meydana gelen olayı başlangıçta inkar eden Türk sömürgecileri olayın açığa çıkması üzerine suçlu bu kez Irak ajanlarının üzerine attı.

Yemeklere zehiri Irak ajanları da koymuş olsa bu TC'nin işlediği insanlık suçunu gizleyemez. Her türlü haktan mahrum bırakıldığı insanlarımızın yaşadığı bu olayın TC'nin denetimindeki bir alanda olması, onun suçunu çok açık bir şekilde göstermektedir.

Halkımız üzerinde her türlü insanlık dışı uygulamaya başvurmaktan çekinmeyen Türk sömürgecileri, bu yeni olayla, suçlarına bir yenisini eklediler.

Kürdistan'da yürütülen savaşta faşist Türk sömürgecileri halkımıza ve gerillalara karşı vahşetin en alâkacasını uyguluyorlar. Yeşilyurt köyünde, halkımıza karşı en alâkaca uygulamalaþa başvurarak, insan dışkısı yediren faşist rejimden vahşetin her türlü beklenebilir.

Siirt Kasaplar Dere'si ve Şırnak'ta açığa çıkartılan toplu mezarlar dışında da sömürgecilerin yaptığı toplu mezarlar var. Çatışmalarda ölü olarak ele geçirilenlerin cesetleri büyük çögunaðun ailelerine teslim edilmeyerek bu tür toplu mezarlara ve çukurlara atılmıştır. Yine, 1987 Temmuz'unda, İsmet DOĞRU, Cemil ve Zeki adlı

Devamı 5. sayfada

Cazeavlerine yönelik yeni katliam planı

● Hürriyet gazetesinde yayınlanan bir yazida Mustafa Karasu, Muzaffer Ayata, Sakine Polat, Hüsnü Altun, Şamil Batmaz, Fuat Kav ve M. Selim Çürükkaya hedef gösteriliyor.

8 Haziran tarihli Hürriyet gazetesinde "Cazeavindeki kurtarılmış bölge" başlığı altında geniş bir yazı yayınlandı. Yazida isim verilerek, cazeavinde tutuklu bulunan PKK'lı savaş esirleri direkt hedef olarak gösterilmektedir. Gazete yayinallyı yazdı, "Cazeavlerinin kurtarılmış bir bölge" olduğunu belirterek, buralarda her türlü faaliyetin yürütüldüğünü açıklıyor.

Hürriyet gazetesinin 8 Haziran tarihli sayısında yayınlanan yazda kısaca şunlar söyle-

niyor: "Güvenlik kuvvetlerinin PKK militanlarını ele geçirmek amacıyla 5 yıl yaklaşan çabaları sürerken, cazeavlerinin kurtarılmış alandan farksız olduğu, devletin kontrolündeki bu yerlerde, her türlü örgüt içi çalışmaların yapıldığı, gazete bile yayınlandığı saptandı."

"Öcalan'ın talimatlarına uyularak, Türkiye'deki bazı cazeavlerinin 'mükadele alanı'na çevrildiği ve 'kurtarılmış koğuşlar ve cazeavleri' oluşturularak cazeavleri' oluşturan

Devamı 4. sayfada

Devrimci Kürt politikacıların açlık grevi sonuçlandı

Alman cezaevlerinde tutuklu bulunan yurtsever-devrimci Kürt politikacıların, Alman hükümetinin anti-demokratik uygulamalarına karşı başlattıkları açlık grevi sona erdirildi. Açlık grevinin belli bir gelişme aşamasından sonra ölüm orucuna dönüştürülen eylem, isteklerin belli bir kısmının kabul edilmesi sonucu bitirildi.

Ali Haydar Kaytan anti-demokratik uygulamaların kaldırılması için açlık grevine başlamıştı. Peşinden Selahattin Erdem, H. Hayri Güler, Selahattin Çelik, Ali Aktaş, Meral Kıdır, İbrahim Kadah, Yasemin Gedik, Hüseyin Çelebi, Selman Arslan, M. Sait Yıldırım, Erol Kedik, Ali Sapan açlık grevine başladılar. Daha sonra tutukluların bir bölümü eylemi ölüm orucu şeklinde sürdürmeye başladılar.

Tutukluların iki aya yakındır sürdürdükleri açlık grevi ve ölüm orucu eylemlerini kırmak için Alman polisi çok çaba harcadı. Tutuklular üzerinde öteden beri uyguladığı psikolojik işkenceye daha da ağırlık verecek, sonu almaya çalıştı. Ancak, bu yöntemleri geri teperek, tutmadı. Tutuklu politikacılar, eylemlerini kararlıca yürüttüler. Bunun üzerine de Federal Alman Savcılığı tutuklularla görüşmeye başladı. İsteklerin bir kısmının kabul edilmesi sonucu, tutuklu politikacılar da eylemlerini sonuçlandırdılar.

Tutuklular üzerindeki tecrit politikası belli oranda kaldırıldı.

Gazetelere yazı göndermeleri engellenmeyecek, diğer tutuklularla birlikte sosyal faaliyetlere katılabilecekler.

Kürt politikacıların açlık grevi eylemi, dışarıdan da yurtsever emekçilerin dayanışmasıyla desteklendi. 150 kişilik bir grup geçtiğimiz ay sonunda Os-sendorf Cezaevine giderek H. Hayri Güler'le görüşme talep etti. Cezaevi yönetimi başlangıçta kabul etmemesine rağmen, yurtseverler görüşme talebinde kararlı olduklarını belirttiler. Bunun üzerine cezaevi yönetimi de geri adım atarak, tutuklu bulunan H. Hayri Güler'le görüşmelerini sağladı.

Benzer bir eylem de Wuppertal Cezaevinde gerçekleştirildi. Burada da 100'ü aşkın yurtsever emekçi cezaevi önüne giderek Hüseyin Çelebi ile görüşmeyi başardı.

Bunun dışında bir grup yurtsever emekçi de Düsseldorf Eyaleti Yüksek Mahkemesini işgal etti. Cezaevinde bulunan Kürt politikacılarla dayanışma içerisinde olduklarını bildiren yurtseverler, Alman devletinin anti-demokratik uygulamalarını da protesto ettiler.

Yurtsever-devrimci Kürt politikacılarla dayanışma amaçlı olarak, B. Avrupa ülkelerinin birçok şehrinde dayanışma amacıyla işgal, gösteri, açlık grevi vb. biçimlerde eylemler gerçekleştirildi. Gerçekleştirilen eylemlerden, haklarında bilgi ulaşanları ayrıca yayınlıyor.

Nazilli, Erzincan ve Bayrampaşa'da istekler kabul edildi

● Nazilli, Erzincan ve Bayrampaşa Cezaevlerinde isteklerin kabul edilmesiyle açlık grevi eylemi sona erdi.

Bayrampaşa ve Nazilli Cezaevlerinde devrimci tutsaklarla yönelik saldırularla birlikte her iki cezaevinde de açlık grevi başlatılmıştı. Açlık grevleri isteklerin kabul edilmesiyle birlikte, bu ayın ilk haftasında sonuçlandırıldı.

Devrimci tutsaklar üzerinde

yeni oyular deneyen faşist rejim son saldırılarını bu oyularının bir vesilesi yapmak istiyor. Bu saldırılarıyla birlikte cezaevlerine yeniden eski koşulları getirmeye çalışıyor. Yine, yeni tipte cezaevleri inşa edilecek devrimci tutsaklar tümüyle

Devamı 5. sayfada

— ADIM ADIM KÜRDİSTAN —

Sık ormanlı ve başı dumanlı dağların başına bastığı bir beldemiz

ÇEWLIK (Bingöl)

"Adım Adım Kürdistan" adlı seri yazımız Kürdistan'ın yeni bir beldesiyle sürüyor. Bu sayımızla başlayarak tanıtımıya çalıştığımız Bingöl, Kuzey Kürdistan'ın en dağlık ve bu dağların yeşil ormanlarla örtülü olduğu bir beldemizdir. Şeyh Sait isyanı, bu beldemizden Genç ilçesinde başlamıştır. Yeşilliklerle örtülü ve Kuzey Kürdistan'ın ortalarında yer alan Bin-

göl, Elazığ, Muş, Diyarbakır, Erzurum ve Dersim'le sınır olan bir beldemizdir. Küçük bir Kürdistan beldesi olan Bingöl M. Hayri DURMUŞ, Mehmet KARASUNGUR gibi büyük önderlerin pratigine tanık olmuş ve ulusal kurtuluş mücadelemizin yoğun geliştiği, yurtseverliğin köklü olduğu alanlardan birisidir.

11. sayfada

Proleter kişiliğin temsilcisi, halkımızın yiğit evladı İlhami KILIÇ (Belengaz, Hêza) yoldaşını tanımak, onunla birlikte yaşamak, bir insanın mutluluk duyaçağı bir şeydi. O, proleter bir emekçi, devrimin bir bekçisiydi. Çalışkanlığı, dürüstlüğü ve mücadeleye bağlılığı ile tanınıyordu.

Ben bu yoldaşı, tanıdığım yönleriyle yeterince anlatamamanın ezkiliğini hissediyorum. Burada anlatacaklarım, İlhami yoldaşın yaşamının ancak bir kesiti olabilir. Çünkü O'nun bir günlük yaşamı bile başı başına örnektir.

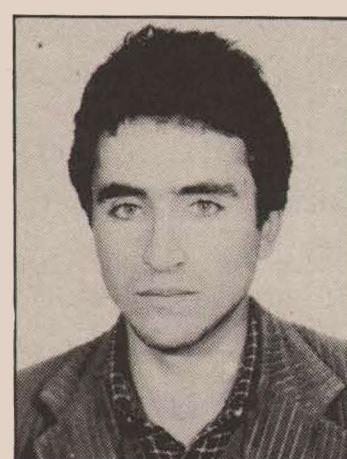
İlhami yoldaş, Elazığ'ın Karakoçan ilçesinin Kauman (Yücekökonak) köyünde yoksul bir ailenin çocuğu olarak dünyaya gelmişti. Daha küçük yaşlarında babasını kaybetmişti. Bir de ailenin en büyük çocuğu olduğu için, yaşamın zorluklarıyla daha erkenden tanışacaktı; aile geçimi O'nun sırtına binmişti. Daha çok genç yaşıldayken Türkiye metropollerinde çalışmaya gitmek zorunda kalmıştı. Burada ailesinin geçimini sağlamak için, önüne gelen her türlü zor işlerde çalıştı.

O'nun Türkiye metropollerinde yaşamın zorluklarıyla boğuştuğu dönemlerde, Türkiye devrimci-demokratik hareketi ve Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesi önemli gelişmeleri taşıyordu. İlhami yoldaşın bazı akraba çevreleri de sendika ve derneklerde çalışıyordu. Devrimci mücadele İlhami yoldaşın da dikkatini çekerek ve O'nun ilgi alanına girecekti.

İlhami yoldaş bir süre sonra köyüne döndüğünde ulusal kurtuluş mücadelesinin etkilerinin oraya da ulaştığını görecekti. Köylerinde Salih KILIÇ yoldaş, ulusal kurtuluş mücadelesi çalışmalarını yürütüyordu. İlhami yoldaş, o dönemi şöyle değerlendirdi:

"Salih öğrenim göründü. Köye döndüğünde, gençleri toplayıp propaganda yapıyordu. Ben de onlara katılmak istiyordum. Fakat onlar beni içlerine almadılar. Ben gizlidem onları dinliyordum. Fakat onların ne yaptıklarını anlayamıyordum. Şimdi anlıyorum, beni içlerine neden almadıklarını. Eğitim çalışması yapıyordular; bu da gizliliği gerektiriyordu. Demek ki onun için beni içlerine almadılar."

Evet, bu can yoldaş, ulusal kurtuluş mücadelesiyle tanıştıktan sonra onunla birleşmek ve Salih yoldaşının örnek alarak, devrimin bir militanı olmak istiyor. Fakat ailesinin geçim sorunu O'nun ulusal kurtuluş mücadelesi militan olmasını bir süreden geçiktirecekti.

Kürdistan sevgisiyle vatan topraklarıyla kucaklaşan bir militant İLHAMİ KILIÇ

"Kürdistan'a duyduğum özlem dağlar kadar büyük"

İlhami yoldaş, eğitimini başarıyla tamamladıktan sonra, vatan topraklarına giriş yapmak için bir grup yoldaşıyla yola düşer. Büyük halk sevgisiyle dolu olan İlhami yoldaş, büyük coşku ve azimle Kürdistan'a doğru yürüyordu. O'nun örnek özelliklerinden biri de halka karşı beslediği soylu bağlılığı. Bunun sonucudur ki, halkın anlayan, onun anladığı dilden konuşan özelliklere sahipti. O, bir halk adamıydı.

İlhami yoldaş, birkaç yıl İstanbul'da çalıştı. Askeri-faşist darbenin 12 Eylül 1980'de yonetmeye gelmesinden sonra yurdusuna (Almanya'ya) çıktı. Bir süre Almanya'nın Stuttgart şehrinde kaldı. Burada ulusal kurtuluşçu çalışmalarla ilgilenerek takip etti. Zaman geçtikçe Hareketimize sempatisi ve bağlılığı gelişti. Stuttgart'ta kendisi de yayınlığında, propaganda faaliyetlerinde, yürüyüş vb. eylemlerde yer aldı.

1982 yılında Almanya'nın Hamburg şehrine geldi. O'nun burada tanıdım. Daha ilk tanışmamızda O'nun çalışkan, atılıgan kişiliğine saygı duyдум. Bu nedenle olsa gerek, bu yoldaşın şahadetini duyduğumda inanmak istemedim, kabullenemedim. Yanında hep kitap taşıyan ve "okuyun-arastırın" diyen, bir arkadaşla oturmuş devrim sorunlarını tartışıyan o atılıgan kişiliği hep gözlerimin önünde.

İlhami yoldaş, zamanını boş geçirmeyen, devrim sorunlarıyla kendisini meşgul eden bir kişiliğin sahibiydi. Boş zamanlarında hep okurdu. Güçlü bir okuma alışkanlığı vardı. Bir yerden başka bir yere giderken, duraklarda kısa süreli otobüs veya tren beklemeye sıralarında hemen ya kitabını ya gazetesini çıkarıp okurdu. Bir süre Hamburg çevresindeki meyve bahçelerinde çalıştı. Diğer taraftan da çevresine yayın dağıtarak ulusal kurtuluş mücadelesinin propagandasını yaptı. Bu süreçte kendi teorik eğitimine büyük önem verdi. Böylelikle gelişerek, tümden mücadele saflarına katılmayı hedefliyor.

Nitekim 1983'ün başında profesyonel devrimcilik için bir karara ulaştı. Artık Kürdistan devriminin emekçiliğine kendisini adıydı. Ayrıca siyasi eğitimiyle birlikte, halkın kültürde değerleri üzerinde de çeşitli düzeylerde araştırmalar içerisinde giriyo; şiir yazıyor ve Kürt dili üzerinde yoğunlaşıyordu. Özellikle Kurtçe'ye büyük önem vererek dilini oldukça geliştirmiştir.

İlhami yoldaş, kısa süreli bir Parti eğitiminden sonra, Hamburg çevresinde Kürdistanlı emekçilerin yoğunluğu altındaki köylerde sorumluluğu birimle faaliyetlerde bulundu. Disiplinli faaliyetleri, canlı, eğitici ve eleştiriçi kişiliğiyle kitlelerin sevgi ve sayısını kazandı. Yanlış çalışma tarzını, pasifliği kabul etmiyordu. Güçlü bir ulusal kurtuluş faaliyet için eğitimin önemli rolü olduğunu hep

gisi bir başkadı. Kürdistan topraklarına ayak basmak, orada halkın kurtuluşu için savaşmak için Partiye önerilerde bulunuyordu. Bu önerileri üzerine 1985'in başlarında Parti tarafından Ortadoğu'ya çağrıldı. Bu çağrıyı büyük bir sevinçle karşılamış ve bundan oldukça umutlanmıştı. Çünkü, artık vatan topraklarına uzanan yolda bir adım daha atacak; hasretini çektigi Kürdistan'a daha da yakınlaşacaktı.

1985'in hemen başlarında Partinin merkez eğitim okuluna gitti. Partinin eğitim olanaklarını büyük bir susamışlıkla değerlendirdi. Siyasi ve askeri eğitimi için büyük çaba sarfetti. Kısa sürede her yönyle gelişmek ve eğitimini tamamlayarak ülkeye yönelmek istiyordu. Çünkü, O'nun deyişiyle, Kürdistan'a duyduğu özlem dağlar kadar büyütü. Eğitim süresinde Partiye, yoldaşlarına bağlılığın güçlü örneklerini sergileyecekti.

İlhami yoldaş, eğitimini başarıyla tamamladıktan sonra, vatan topraklarına giriş yapmak için bir grup yoldaşıyla yola düşer. Büyük halk sevgisiyle dolu olan İlhami yoldaş, büyük coşku ve azimle Kürdistan'a doğru yürüyordu. O'nun örnek özelliklerinden biri de halka karşı beslediği soylu bağlılığı. Bunun sonucudur ki, halkın anlayan, onun anladığı dilden konuşan özelliklere sahipti. O, bir halk adamıydı.

İlhami yoldaş; uzun, yorucu, ama coşku ve azim dolu bir yolculuktan sonra yillardır özlemi duyduğu vatan topraklarına kavuşur. Kürdistan'ın daha çok tanıdığı Dersim-Karakoçan-Kiğı alanlarına gider. Orada beraber doğup büyüğü Salih KILIÇ yoldaşın sorumluluğundaki grupla birleşir. Bu alanlarda, geliştirilen direniş eylemleriyle sömürgecilere büyük darbeler vurulur.

İlhami yoldaş, sıcak savaş ortamında sömürgeci düşmana

ni yaratacaktır. Bu yolda, senin ve diğer tüm şehitlerin komutası altında; Partimiz PKK, Orduımız ARGK, Cephemiz ERNK ve büyük önder Abdullah ÖCALAN yoldaşın önderliğinde yüreyeceğimize söz veriyoruz.

Samet

Gün Doğarken

Gün doğarken kurban gün doğarken

Uzandık boyumuzca toprağımıza doğum sancısına inat gün doğarken.

Yol ördük bedenlerimizden Geçit vermez kayalıkları yararcasına

en kudurgan selde köprü olduk. Dünden yarın taşındık kani her kurşunda akitken siperlerden.

Kinimiz koyu bir karanlıkta vurulduk bir kuytu kayalıkta, jandarma pususunda kavuşuk sevdiklerimize.

Bizden öncekilere hasretimizle kucakladık toprağı, gün doğarken.

Olanca gücüyle çöktüler karabulutlar başegmez dağların üstünden ışığını salmasın diye güneş

dört parçalı gül bahçeme. Her bulutta yükseldi dağlar buluta iki kat hızla ve gül bahçem doruklarda soludu, yapraklar uzandi güneşe

gün doğarken. Çöktü ovaya sis... duman

karabulut yol vermedi yıllar yılı güne güne. Kavurdu yeşil fırta en puş kuytuların çekerek dalga dalga...

Kaç tohum düştü toprağa kaç başak biçimli inaleta ikinci tohum toprağın başına salanda. Kaç ağaç dallarını yitirdi ve gömdü

toprakta uzanan yeraltı dallarıyla ta... derinliklerine doğanın.

Değerli okuyucularımız,

"Direniş Kahramanlarımız" köşemizde yer vereceğimiz şehitlerimizi, daha iyi tanımak ve tanıtmak için sizleri, tanıdığınız şehitlerimiz hakkında bildiklerinizi yazmaya çağırıyoruz. Bu, şehitlerimizin anılarına sahip çıkmanın vazgeçilmez gereklendirdir.

BERXWEDAN

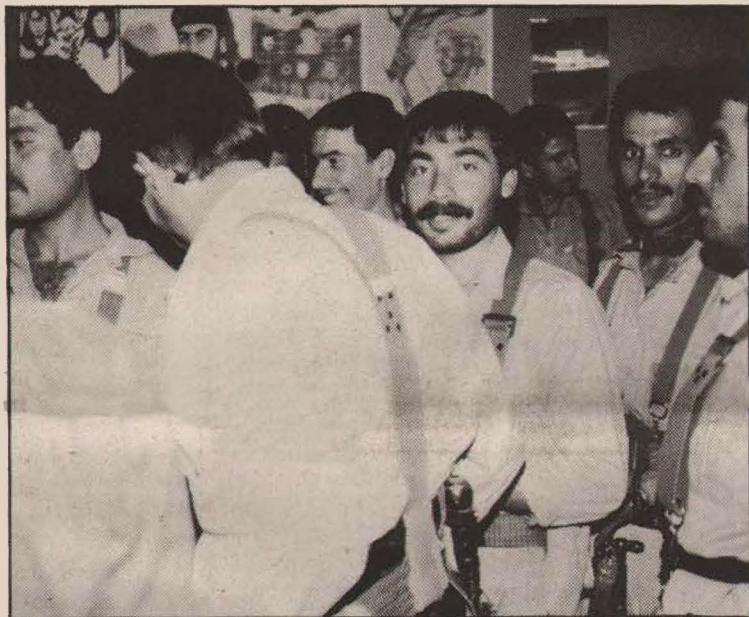

BAHAR ATILIMIYLA ÖZGÜR VATAN TOPRAĞINA DAHA DA YAKINIZ

Başťarafı 1. sayfada

İçin katı bir sansür uyguluyor. Sömürgeci basına eylemlerin ancak çok az bir kısmı yansıtılıyor. Yansıtılan haberlerde ise, gelişmelerin gerçek düzeyi gizlenerek, kuşa çevrilerek veriliyor. Sömürgeci basının tüm bu gelişimlerine rağmen, Genelkurmay Başkanı Necip Torumtay, Kara Kuvvetleri Komutanı, II. Ordu ve 7. Kolordu Komutanlarının savaş bölgésine gitmeleri bile, gelişmelerin düzeyini ele vermektedir.

Faşist Türk sömürgecilerini böyle en üst düzeyde harekete geçiren gelişmelerin yaşanması, bir parça özgür vatan toprağını özgürleştirme hedefine ARGK birliklerinin çok yaklaştığını göstermektedir. Türk sömürgecileri bu gelişmeyi önlemek için, savaşa en üst düzeyde katılmadan yanısıra, bölgeye yeni askeri birlikleri de sevk ettiler. Özel komando birliklerinin yanısıra, çok sayıda özel tim elemanı da bölgeye gönderildi.

Tüm çabalarına rağmen, faşist Türk sömürgecileri, gelişmeleri önyeleymediler. Özellikle de Eruh-Şırnak alanında bulunan Cudi, Gabar, Çırav ve Herekol dağlarında yoğun bir şekilde günlerce süren muharebelerde sömürgeci kuvvetler, şimdiden kadarki en ağır kayıplarını verdiler. Cudi, Gabar, Çırav ve Herekol dağlarına yönelik olarak yapılan operasyonlarda sömürgeci kuvvetler yeni darbeler aldılar. Binlerce sayılı askeri gücün helikopterler desteğinde katıldığı operasyon sonucuz kaldığı gibi, sömürgeci kuvvetler yeni darbeler almaktan kendilerini kurtaramadılar. Operasyonlar sırasında ölü ve yaralı olarak, sayısız kayıp veren sömürgeci birliklere, ayrıca helikopterlerin bazlarının düşürülmesi, bazlarının da yaralanması sonucu daha da ağır kayıplar verdirildi.

Muharebelerde helikopterlerin sürekli isabet alması ve indirme yapmaya fırsat bulamaması nedeniyle sömürgeci birliklerin hareket olanlığı oldukça daraltıldı. Sömürgeci ordunun kuvvetlerinin komutanları, muharebelerde safdıı bırakılan helikopterlerin sayılarının artması nedeniyle, helikopterlerin 3000 metreden aşağıya inmelerini yasakladı. Bu menzil ARGK gerillalarının elinde bulunan silahların menzilinin dışında kalmıyor. Sömürgeci ordu aldığı bu kararla helikopterlerin çatışmalarda düşürülmemelerini

engellemek istiyor. Yine, sömürgeciler, tamamen çelik zırhlı kaplı, piyade ve makineli silahların kurşunlarının işlemeyeceği yeni helikopterler almak için girişimlerde bulunmaya başladı.

Bu konuda ortaya çıkan gelişmeler, faşist ordunun kuvvetlerinin içersine düştüğü durumu çok açık bir şekilde göstermektedir. Yoğunlaşan ulusal kurtuluş savaşımda sömürgeciler ağır kayıp vermelemin yanısıra, helikopter birliklerini de istedikleri gibi kullanamamaktalar. Bu da gerilla savaşımda ettiği son derece önemli bir kazanımdır.

Helikopter birlikleri, sömürgecilerin ulusal kurtuluş savaşlarına karşı kullandıkları en önemli silahlarından biridir. Gerilla savaşıma karşı, sömürgeciler helikopter birliklerini kullanarak sonuç almak istiyorlar. ABD emperyalizminin Vietnam'da en fazla helikopter birlikleriyle sonuç almaya çalıştığı

yaşanan gelişmeler yankısını yurtdışında da buluyor. Birçok basın organı gelişmelere geniş yer vererek, savaşın yoğun bir şekilde devam ettiğini duyurdu. İngiltere'de yayınlanan The Guardian gazetesi 1 sayfasını ayırdığı Kürdistan'la ilgili gelişmelerde, PKK önderliğinde Kuzey-Batı Kürdistan'da gelişen ulusal kurtuluş mücadelede genis yer verdi. Çatışmaların yoğunlaştiği bölge Türk sömürgecilerinin 100 bin kişilik bir ordunun gücünü operasyonlara çarptığını yazan gazete, PKK önderliğinde 5 yıldır Türk devletine karşı bir savaş yürütüldüğünü de yazdı.

Ulusal kurtuluş mücadeledeki bütün Kürdistan çapında yaygınlaşması, faşist Türk devletini de büyük bir korkuya sürüklüyor. Mücadelemizin Türkiye'nin İstanbul, Ankara ve İzmir gibi büyük illerine de sıçraması ve önemli gelişmeler sağlanması sömürgecilerin korkusunu daha da büyütüyor.

Savaşımda Türkiye ile sınır Kürdistan alanlarına kayması ve metropolde güçlü bir gelişme sağlaması Türk basınına daha fazla konu olmaya başlıdı. Türk basını gelişmeler konusunda TC'yi uyararak, mücadelede giderek daha geniş bir alanda gelişigine dikkat çekmeye başladı.

Türk basını "PKK batıya kayıyor", "PKK İstanbul'a sızdı" biçimindeki başlıklarla atarak mücadelede genişlemesini yansıtmak zorunda kaldı.

Hürriyet gazetesi "PKK batıya kayıyor" başlığı altında Pazarcık ve Nizip'te gerçekleştirilen eylemlere dikkat çekerek, mücadelede genişlemesini karşısında içine düştükleri büyük korkuya ele verdi. Bu aynı zamanda, mücadelede genişlemesini sadece Botan'la sınırlı olduğu şeklindeki sömürgeci propagandanın da bizzat kendi ağızlarından yalanlanması oluyor.

Bahar Atılımı döneminde yaygın olarak yaşanan gelişmeler gerek ülke içerisinde ve gerekse de yurtdışında geniş bir yankı uyandırdı. Ulusal kurtuluş mücadelede dolaşırılmak istenen şaibeleri de boşça çakaran gelişmeler, halkın ve dostlarının geniş bir ilgisile karşılandı. Halkımızda ulusal kurtuluş mücadelede duyan ilgi ve katılım isteği artarken, dostlarının mücadelede de duydukları güven daha da güçlendi. Ulusal kurtuluş savaşımda, bütün dünyaya gerçekliğini açık bir şekilde bir kez daha gösterdi.

ŞIRNAK'TA BASKIN,

Gerilla savaşımda bütün yoğunluğuyla devam ettiği Şırnak'ta ARGK gerilla birlikleri yeni saldırısı, baskın ve pusu eylemleri gerçekleştirerek sömürgeci birliklere aman vermeyecekler. Savaşın tüm yoğunluğu ile sürdürdüğü bu bölgede ARGK gerillaları insiyatiplerinde bulunduruyorlar. Sömürgeci kuvvetlerle istedikleri an ve yerde çatışmaya giren ARGK birlikleri, düşmana ağır kayıplar verdimeye devam ediyorlar.

Şırnak'ta son olarak gerçekleştirilen bir eylemde sömürgeci ordunun birliğine yeni ka-

yıplar verdirdi. Tanin Dağı'nın Tanin-Tanin Geçidi'nde üslenmiş olan sömürgeci bir birliği karşı baskın gerçekleştirildi.

Karayolları Bakımevi'nde üslenmiş olan sömürgeci birlikle karşı gerçekleştirilen eylemde roketatar ve bomba kullanan ARGK birliği hem maddi ve hem de can kaybı olarak sömürgeci birlikte ağır bir kayıp verdirdi.

ULUDERE ŞEHİR MERKEZİNE BASKIN

ARGK gerillalarının şehir merkezlerine yönelik olarak gerçekleştirilen eylemler devam ediyor. Silopi, Şırnak baskınlarının ardından bu kez de Uludere şehir merkezine bir baskın eylemi gerçekleştirildi.

Uludere'de giderek yoğunlaşan gerilla savaşımda, sömürgecilerin mücadeledeki başarıları planını boşça çarptığı gibi, aynı zamanda ulusal kurtuluş savaşımda son derece önemli bir rol oynayacak olan Uludere'yi de yaygın savaş bölgüsü haline getirmektedir.

İlanması ulusal kurtuluş güçlerimizin önemli kazanımlar elde ettiklerini göstermektedir. Giderek güçlenen birliklerimizin gerçekleştirildikleri eylemlilik, ülkemizin her alanında yankılanmaktadır.

Uludere'de giderek yoğunlaşan gerilla savaşımda, sömürgecilerin mücadeledeki başarıları planını boşça çarptığı gibi, aynı zamanda ulusal kurtuluş savaşımda son derece önemli bir rol oynayacak olan Uludere'yi de yaygın savaş bölgüsü haline getirmektedir.

KÖY KORUCULARINI SİLAHSIZLANDIRMA EYLEMLERİ SÜRÜYOR

Bahar Atılımı ile birlikte köy korucularına yönelik olarak geliştirilen eylemler hızlanarak devam ediyor. Koruculuktan yoğun bir şekilde kopalıların olduğu bir dönemde ARGK gerillaları da silahsızlandırma ey-

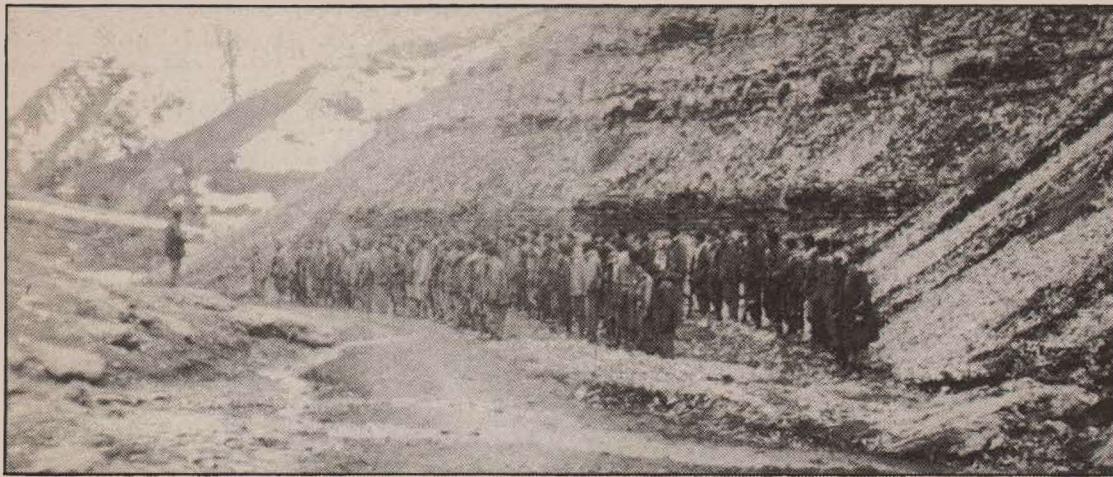

lemlerine hız verdiler.

Son haftalar içerisinde köy korucularını silahsızlandırma maya yönelik olarak eylemlerin artış göstermesi, koruculuktaki çözülmeyi daha da hızlandırdı. Siirt'te 2 ayı köyden 15, Pervari'ye bağlı Yeni Aydin, İğneli, İlisi köylerinden 25 korucuyu silahsızlandıran ARGK birlikleri, bu silahlara el koydular.

1989 yılı başıyla birlikte yoğunlaşan bu tür eylemlerde yüzlerce korucu silahsızlandı. Bu silahlardan ARGK'ye yeni katılan savaşçıların donatılmaması da kullanılıyor.

Koruculuktaki çözülmeyen

artması sonucu sömürgeciler yeni önlemlere başvurmaya başladılar. Pervari'nin İğneli köyünde ARGK gerillaları tarafından silahsızlandırılan koruculardan 10'unu gözaltına alan sömürgeciler, bu şekilde çözülmeyi durdurmayla çalışıyorlar. Tutuklama tehdidiyle korucuları ARGK birliklerine karşı savaşma mecburiyetinde bırakmak istiyorlar. Benzer tutuklamaları diğer köylerde de gerçekleştiren sömürgeciler, korucuları şantajla görevlerini devam ettirmeye zorluyor.

İğneli, köyünde inşaatı süren su deposunda çalışan 30 işçi "iş güvenlikleri" olmadığı için, işlerini bırakıklarını açıkladılar. Bu iş bırakma, sömürgecilerin ülkemizde artık eskisi gibi rahatça hiçbir şey yapamaya cağırı göstermektedir.

SÖMÜRGEKİLER YURTSEVERLERİ TUTUKLUYOR

Bahar atılımıyla gelişen mücadelemizin etkisini düşürmek isteyen sömürgeciler, kitlelere yönelik yeni bir tutuklama operasyonu başlattılar. Eylemlerin yoğunluğu ve kitleler üzerinde derin etki bıraktığı alanlarda, ulusal kurtuluşu özellikle gösteren eylemlerin etkisini düşürmek için sömürgeciler operasyon ve tutuklamalarını yoğunlaştırmaya başladılar.

Siirt şehir merkezi ve köylerinde yoğunlaştırılan operasyonlarda 37 kişi gözaltına alındı. "PKK'ye yardım ve yataklıkla" suçlanarak gözaltına alınan yurtseverlerin ulusal kurtuluş mücadelemizin gelişimine paralel olarak tutuklanmaları sömürgecilerin gerçek niyetlerini ele vermektedir. İlkence, gözalttı ve tehditle kitleleri yıldırmak isteyen sömürgeciler sık sık yurtseverleri tutuklayarak bu amaçlarına varmak istiyorlar.

Siirt kent merkezi, Sağlarca, Çınarlısu, Demirkaya, Meşeddere, Yazlıca ve Payamlı köylerinde gözaltına alınanlardan isimlerini öğrendiklerimiz şunlar: Nusret Kılıç, Beşir Kılıç, Hakim Kibici, Ahmet Başıyigit, Abbas Demirhan, Sabri Sartık, Seyfettin Boğaz, Ziya Boğaz, Ziya Karataş, Sait Sağır, Selahattin Olcay, Mehmet Kaya, Adil Üzüm, Yaşar Yıldız ve Negir Gündüz.

Bunun yanı sıra, Ağrı'da yapılan operasyonda 11 kişi, Nişip'te ise 12 kişi gözaltına alındı. Nişip'te geçtiğimiz ay sonunda, bir kahvehaneyi basarak 3 ajani cezalandıran ARGK İntikam Timine yardım ettikleri gereğiyle yurtseverlerin gözaltına alınmaları, sömürgecilerin gelişen eylemliliğin etkisini kırmaya yönelik bir girişimdir.

Yurtseverleri tutuklayıp, gözdağı vererek, kitleler üzerinde eylemin daha fazla etki yaratmasını önlemeye çalışıyor. Diğerleri gibi bu çabaları da sonuçsuz kalmaya mahkumdur.

TANIN TANIN GEÇIDI'NDE MAYIN

Uludere ile Beytüşebap arasında bulunan Tanın Tanın Geçidi'nde ARGK gerillaları tarafından döşenen mayına çarpan sömürgeci ordu birliğinde ağır kayıp var.

Tanın Tanın Geçidi'ndeki Karyolları Bakırmevi'nde gerçekleştirilen eylem ardından sömürgeciler bölgedeki operasyonlarını yoğunlaştırdılar. ARGK gerillalarına darbe vurmak için operasyonları yürütten birliklere karşı ARGK gerillaları giriş güzargahlarına mayın döşeyerek, eyleme geçti.

Sömürgeci ordu birliklerinin motorlu araçlarla hareket ettiği Tanın Tanın Geçidi'ne de mayın döşendi. Konvoy halinde seyreden sömürgeci birliklerden bir cemsenin mayına çarpması sonucu büyük bir patlama meydana geldi. Patlama sonrasında taşit tümden tahrif olurken, içinde bulunan askerlerden birçoğu öldü ve yaralananlar oldu.

PERVARİ-YAPRAKTEPE'DE KARAKOL BASILDI

11 Haziran tarihinde, gece saat 23.00 sıralarında Pervari'nin Yapraktepe köyü Düğünçüler mezarında bulunan geçici karakola karşı bir baskın eylemi gerçekleştirildi.

ARGK birliği köyün etrafını sararak, karakola ve nöbetçi mevkilerine karşı otomatik silahlar, roketatarlar ve bombalarla saldırdı.

Saldırı esnasında mevkilerde bulunan sömürgeci birlikle ARGK gerillaları arasında çatışma çıktı. Çatışmada büyük bir üstünlik gösteren ARGK gerillaları, düşmana aman vermeyerek, yoğun ateş altında tuttu. Açılan yoğun ateş sonucu sömürgeci askerlerden çok sayıda ölen ve yaralanan oldu. Sömürgeciler ise kayıplarını 1 asker ölü, bir de yaralı olarak açıkladılar.

PAZARCIK'TA DEVRİMÇİ ÇALIŞMALARI YOĞUNLAŞTI

Ajan yapıya yönelik olarak geliştirilen eylemlerle yükselen silahlı mücadele Pazarcık ve çevre alanlarında kitleler içinde kök salmaya başladı. Pazarcık ve çevresinde Türk sömürgeciliğinin uyguladığı özel politikalara rağmen mücadelemiz büyük bir gelişme sağladı. Özellikle de genç nüfusu surgenten et-

meye yönelik politika en yaygın olarak bu gölgede yaşanmasına rağmen, mücadelemiz düşman politikalarını boşça çıkarmaktadır.

Pazarcık'ta bildiri dağıtıma, afiş asma ve pul yapıştırma eylemleri de bu sürede büyük bir yoğunluk kazandı. Gazetemize ulaşan haberlere göre; Bahçeli köyünün yanı sıra, ilçenin diğer köylerinde de bildiri dağıtımları, pullamatürü eylemler geliştirilmektedir. Yapılan eylemlerin halk kitleleri üzerindeki etkisi büyük olmaktadır ve mücadeleimize umut bağlama günden güne derinleşmektedir.

ACZE DÜSEN SÖMÜRGEKİLER ORMANLARIMIZI YAKIYOR

Bahar '89 Atılımı ile birlikte ulusal kurtuluş mücadelemin katettiği gelişme sırasında çöküşü daha da derinleşen Türk sömürgeciliği, ormanları ve dağları bombalayarak halkın üzerinde tehditlerini artırırken, gerillaların barınma olandaklarını da azaltmak istiyor.

Dersim'in Ovacık ve Pertek alanlarında da gerilla savaşıımızın yoğunlaşması ile birlikte Türk sömürgecileri alçakça saldırılardan yoğunlaştırmaya başladılar. Uçaklarla ormanlık ve dağlık alan bombarımlaya başlayan sömürgeciler, ormanları napalm bombalarıyla yakarak, gerillaların barınması için elverişli olan bitki örtüsünü yok etmek istiyor.

ŞIRNAK VE ÇUKURCA'DA SÖMÜRGEKİ ASİMİLASYONA DARBE

Sömürgeci egemenliğin geliştirilmesi için büyük bir öneme sahip olan okullara yönelik geliştirilen eylemlerle sömürgeci-

lerin Kurdistan üzerindeki asimilasyon politikasına darbe vuruluyor. Böylece sömürgecilerin gençliğimizi, ulusal-inkarçı bir yapı içersine çekme çabaları da boşça çıkarılıyor.

5 Haziran günü, Çukurca ilçesine bağlı Çınarlı köyüne gelen bir ARGK birliği, köy okulunu yakarak sömürgeci asimilasyona burada da durdi.

Kürt çocukların daha küçük yaşılda kendi ulusuna yabancılaştırmanın bir aracı olarak kullanılan okulların yapımına, sömürgecilerin 15 Ağustos Atılımından sonra hız vermeleri bu asimilasyon kurumlarının kendileri açısından taşıdığı anlamanın iletiri geliyor. Kürt çocukların ana

kucağından ayırip, kafalarına Kemalizmin inkarcılığını eken okulların işlemesini kilinmesi, çocuklarınımızı asimilasyondan korumaktadır.

Sömürgecilerin asimilasyon politikasına karşı geliştirilen mücadele sonucu, yüzlerce öğretmen görev yapamazken birçoğu da atandığı halde Kurdistan'a gelmemektedir. Yine okulların yakılması eylemleri de sömürgecilerin bu oyununu boşa çıkarmaktadır.

Sırrıkkı'ın Sarıdallı köyünde de gerçekleştirilen eylemde köy okulu yakıldı.

Gece saat 22.00 sıralarında köye gelen ARGK birliği köye toplantı yaptı. Toplantı sonrasında okulu yakan gerilla birliği, ayrıca bir genci de askere aldı.

Cazeavlerine yönelik imha planları

**Başтарafı 1. sayfada
rulduğu saptandı.**

"Yapılan tespitlere göre cezaevindeki eylemleri ve yayın işlerini, PKK Merkez Komitesi üyeleri ve cezaevleri sorumluları Muzaffer Ayata ile Mustafa Karasu, Suriye'nin bir süre önce, 'komşuluk ilişkisine dayanarak' iade ettiği Hüsnü Altun, Şamil Batmaz, Fuat Kav, Selim Çürükkaya ile TİKKO Merkez Komitesi üyeleriinden Serdar Can, Müslüm Elma, İbrahim Ekinci yönetiyor. Ayrıca, PKK Merkez Komitesi üyeleriinden Sakine Polat'ın da, örgüt içi çalışmalarla, önemli aktif rol oynadığı bildirildi."

Hürriyet gazetesinde yayınlanan yazının içeriği ve zamanlamasından cezaevlerinde yeni baskı uygulamalarının gündeme getirilmek istediği görülmek mümkün. Gazete, cezaevlerinde faşist rejimin saldırılarına yeniden hız verdiği bir dönemde yayınladığı bu yazıla, bu baskıları meşrulaştırmak istiyor. Cezaevlerinde uygulanan insanlık dışı uygulamalarda devletin haklı olduğu temasını işleyen yazı, tatsak devrimcileri hedef göstererek, katliamlar için zemin hazırlıyor.

Cazeavlerine yönelik olarak, faşist rejimin yeni komplot ve saldıruları hızlandırdığı, Adalet Bakanlığı'nın "tehlikeli tutuklular" için yeni cezaevi inşasını planladığı bir dönemde, gazete de yer alan bu açıklama ile, insanlık dışı uygulamalara meşruluk kazandırılmak isteniyor.

Cazeavlerinde tutuklu bulunan PKK'lı savaş esirleri ve diğer devrimci tatsakların mücadele sonucu cezaevlerinde birçok kazanım elde edildi. İnsanlık dışı uygulamaların yoğunlaştırdığı ve asgari bir insanlık imkanının bile bulunmadığı bir ortamın, devrimci tatsakların direnişi sonucu parçalanması, önemli kazanımların elde edilmesi, cezaevlerinde insanca yaşam koşullarını ortaya çıkarıcı. Devrimci tatsakların bir çok sorunu ise hala çözümlenmemiş durumdadır.

Faşist rejim, tutukluları insanlığıñ çökertmek, rehabilitasyon adı altında onları düşünelerine yabancılaştırılmıştır. Daha önceleri de sömürgeci başında benzer içerikli yazılar yayınlanmıştı. Tüm bu yazılarla da 12 Eylül faşist rejimi yeni saldırılara zemin hazırlamak istiyor.

rejim cezaevlerinde devrimcilerin bir çok isteklerini kabul etmem zorunda kaldı.

Son olarak, Bayrampaşa, Nazilli ve Erzincan cezaevlerinde gündeme giren hak gasplarından ve saldırılardan da çok iyi görüldüğü gibi, faşist rejim cezaevleri üzerindeki uygulamalarını her fırsatta devreye koymak, tutukluların elde ettiği kazanımları yeniden gaspetmeye yönelik. Böylece de, cezaevlerinde eski koşulları yeniden getirip, tam bir baskı ve işkence ortamını yeniden yaratmak istiyor.

Hürriyet gazetesi'nin direkt MİT'in yönlendirmesi altında böylesi bir yayımı yayımlaması, ne gibi amaçlar güttüğünün de bir göstergesidir. Özellikle Diyarbakır, Ceyhan, Eskişehir ve Çanakkale cezaevlerinin isimleri ve bazı PKK'lı savaş esirlerinin adları verilerek, saldıruların içi yeniden hazırlanıyor. Yine, MİT'in yeni saldırılara meşruluk kazandırmak için, cezaevlerindeki durumu bir "kurtarılmış bölge"ye benzeterek, gazetede yayınlaması, saldıruların yeniden gündeme getirilmesini de göstermektedir.

Gerçekte cezaevlerinde olan durum nedir? PKK'lı savaş esirlerinin 10 yıldır cezaevlerinde yükseltikleri direnişlerle şehit verme pahasına birçok kazanım elde ettikleri bilinmektedir. Bu direnişler sonunda, cezaevlerinde asgari de olsa insanca yaşam koşulları yaratılarak, 12 Eylül faşizminin yaratılarak istediği karanlık ortam geriletildi. İşte, cezaevlerinde hızla medilemeyeceğini, insanlığıñ dışa uygulamaları sosyal faaliyetlerde bulunmaları faşist rejimin hazmedemediği gelişmelerdir. Yapılmak istenen yeni saldırılara bu asgari yaşam koşulları da tatsakların ellerinden alınıp, tümüyle rejimin politikalarının egemen olduğu bir ortam içine alınmak isteniyor.

Hürriyet gazetesi'nin yazısının da, faşizmin bu amacını meşrulaştırmaya hizmet ettiği açık olan bir gerçektir. Daha önceleri de sömürgeci başında benzer içerikli yazılar yayınlanmıştı. Tüm bu yazılarla da 12 Eylül faşist rejimi yeni saldırılara zemin hazırlamak istiyor.

Nazilli, Erzincan ve Bayrampaşa'da istekler kabul edildi

Baştfrafi 1. sayfada insanlık dışı uygulamalar altına alınmak isteniyor.

Son olarak Bayrampaşa ve Nazilli cezaevlerindeki saldırular da bunların bir sonucu olarak gündeme geldi. Tünel bulundugu bahanesiyle tutşaklara saldıran cezaevi yönetimi, isyanı bastırma gereğesiyle de polis ve askerleri cezaevine yığarak tutşakların üzerine saldırttı. Bu saldırında 40'ı ağır 150 kişi yaralandı. Yaralılar tedavi edilmemiği gibi, hücrelere atıldı, 5-10 kişilik arabalara 20-30 kişi doldurularak, havasız bir şekilde saatlerce bekletildiler.

Cezaevlerinde uygulanan insanlık dışı uygulamaları çabuk unutan faşist rejim, basın, radyo ve TV'de Bulgaristan'daki Türklerde uygulandığını iddia ettiği baskılardan bahsediyor. Uluslararası alanda girişimlerde bulunarak, Bulgaristan'daki "azinlik sorununu" sürekli canlı tutuyor.

Büyük bir ikiyüzlüüğe başvurarak, kendi insanlık dışı uygulamalarını, 1 Mayıs'ta Taksim'de, Bayrampaşa Cezaevinde, Cizre-Yeşilyurt ve daha birçok yerdeki vahşetini unutarak büyük bir utançla Bulgaristan meselesine sarılıyor. Bu

faşist rejimin ne denli ikiyüzlü ve utanmaz olduğunu göstermektedir.

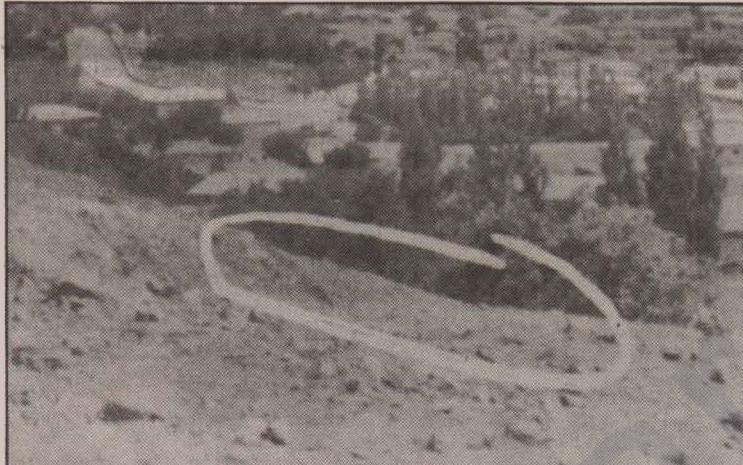
Erzincan Cezaevinde tutulkuların daha önce kazanmış olduğu haklarının gaspedilmesi nedeniyle açlık grevi başlatılmıştı. Açlık grevinin 13. gününde, cezaevi idaresi tutulkuların daha önce kazanmış oldukları hakları vermemeyi kabul etti. Tutulkular isteklerinin kabul edilmesi ve gaspedilen haklarının verilmesi üzerine 13. günde eylemlerine son verdiler.

7 Haziran'da Devrimci Solana davası duruşmasında, devrimci tutşaklar, isteklerinin kabul edilmesi sonucu Bayrampaşa'daki açlık grevine son verdiklerini açıkladılar. 24. gününü dolduran açlık grevinin sona erdirilmesiyle birlikte hücre kapıları açıldı ve tutşaklar koğuşlara taşınmaya başlandı. Ancak, henüz koğuşlara tümüyle yerleşilmiş değil.

Dev-Sol davası tutulkuları duruşmada aldıkları hakları belirterek, "Gelişmeyi yönetimin tavizi olarak değerlendirdir ve açlık grevini sona erdiriyoruz" dediler.

Ayrıca, Nazilli Cezaevinde de istekler kabul edilince, açlık grevi sonuçlandırıldı.

İki toplu mezar daha açığa çıkarıldı

Şırnak'ta toplu mezarlarda resimde işaretli yer olan Gendaleş ziyaretinin alt kısmında bulunuyor. (2000'e Doğru)

Baştfrafi 1. sayfada PKK'lı savaşçıların cesetleri helikopterden Şemdinli'nin Balkaya Dağları'na atılmıştır. Bu benzer vahşet örnekleri çoğaltılabılır. Bütün bunlar düşmanımızın savaşı alçakça bir şekilde yürüttüğünü, uluslararası sözleşmelerin gereğini yerine getirmediğini göstermektedir.

Çatışmalarda şehitlik merkezine ulaşan savaşçılarımızın cesetlerine aileleri sahip çıkmak istemelerine rağmen, düşman tarafından verilmeyecek, toplu mezarlara gömülmemektedirler. Hatta aileleri bile tehdit edilerek, evlatlarına sahip çıkmaları engellenmektedir.

Son olarak Şırnak'ta açığa çıkarılan toplu mezarda İbrahim KURT, Nuri ASLAN, Ömer AYDAR, Ömer BOLAT, Müslüm ÇETİN, Hasan ÇELİK, Sadık ÜREK ve Oktay AYDIN'ın bulunduğu kesin olarak sap-

tanmıştır. Şırnak Alayı'nın yakındaki derede, bulunan bu cesetler dışında, daha çok cesedin bulunabileceği de söylüyor.

Özellikle de bu dönemde askerlik yapan ve işkence görenlerin ifadelerine de başvuran dergi, bu uygulamaların doğruluğunu tanıkların açıklamalarıyla da kanıtlıyor. Yine, belediye zabitaları da yaptıkları açıklamalarda söz konusu bilgileri doğrulayarak, toplu olarak çukurlara gömülme işlemini doğrulamaktalar.

Sömürgeci faşist Türk Devletinin açığa çıkan bu suçları işledikleri suçlar arasında sadece bir kısmıdır. Gerçekte Türk sömürgecilerin vahşeti daha da boyutluştur. Halkımız, faşist Türk sömürgecilerinden işlediği suçların hesabını er veya geç soracak ve onu hakkettiği sona uğratmasını bileyeciktir.

PKK-İstanbul davasına devam edildi

Faşist cellat Binbaşı Esat Oktay Yıldırın'ın cezalandırılması eylemine katıldıları ve destek oldukları gereğesile tutuklu olan 17 devrimcinin duşumasına 6 Haziran günü, İstanbul DGM'de devam edildi.

Duruşmada, tutulkular adına söz alan Seyfettin Rüzgar, Bayrampaşa Cezaevi'nde tutşaklara yönelik saldırının gerçekleştirilmesinde esas rol oynayan cezaevi yöneticileri hakkında suç duyurusunda bulundu. Seyfettin Rüzgar, saldırada yaralanan ve komaya giren devrimcilerin isimlerini verecek, yapılan saldırının sorumluları hakkında işlem yapılmasını istedi.

"Ülkem Kürdistan'da hizmet vermek istiyorum"

Konya'da, Nuriye Yilboğan adlı üniversitede öğrencisi bir Kurt kızı, sınavla öğretmenliği kazanır. Öğretmenlerinin, "Kızım sen nerede görev yapmak isterisin" şeklindeki sorularına, "Siz bana Kurt ve 'kiro' olarak hitap ediyordunuz. Ben de ülkem Kürdistan'da hizmet vermek istiyorum" biçiminde cevap verdiği için tutuklanır. 15 gün içinde kaldığından sonra mahkemece çıkarılır.

Duruşmada, mahkeme heyetinin sorusuna üzerine, Kurt kızı Nuriye tekrar düşüncelerini açıklayarak, hakkında verilecek karara alındıracak etmeyeceğini belirtir ve, "Beni serbest bırakısan da, ben yine ülkem ve halkım için hizmet edeceğim" der. Kurt kızını düşünden vazgeçiremeye mahkeme heyeti, duşumayı başka bir güne ertelemek zorunda kalır.

Bu olay Mart ayı ortalarında cereyan eder.

Nuriye Yilboğan, "Cumhuriyet'in kuruluş yıldarında sürgün edilen bir Kurt ailesine mensup. Konya'nın Cihanbeyli ilçesinde oturmaktadır. Bilindiği üzere, Konya ve daha değişik Türkiye alaşlarının Kürtler, faşist sömürgeciliğin Türkleştirme politikasının bir gereği olarak sürgün edilmişlerdi. Ancak çağdaş temellerde yükselmekte olan ulusal kurtuluş mücadelemiz, dünyanın birçok alanına dağıtılmış insanlarımızda ulusal bilinci uyandırmakta, onları kendi gerçekliklerine döndürmektedir. Nuriye Yilboğan adlı Kurt kızının kimliğine kararlı ve onurluca sahip çıkması bu konuda çarpıcı bir örnektiler.

BRÜKSEL'DE BASIN TOPLANTISI

6 Haziran günü Brüksel'de ERNK Temsilcisi, Kürtistan'daki son gelişmelere ilişkin bir basın toplantısı yapıldı.

ERNK Temsilcisi, basın ve yayın muhabirlerine yönelik yaptığı toplantıda Kürtistan'da yaygınlaşan son dönem eylemlerini aktarırken, özel olarak Botan'da ARGK'nın gerçekleştirdiği büyük atılım üzerinde durdu. ERNK Temsilcisi, Botan'da günlerce ve çeşitli aralıklarla devam eden çatışmalarla subay ve özel tim elemanlarının da içinde olduğu 250 askerin öldürülüğüne, 6 subayın esir aldığı ve 4 savaş helikopterinin düşürüldüğüne açıkladı.

ERNK Temsilcisi, son dönem çatışmalarının bilançosunu aktardıktan sonra, Kürtistan ulusal kurtuluş mücadeleşinin ciddi boyutlara ulaştığını, mevcut eylemlilik sürecinin hızlanarak devam edeceğini ve ulusal kurtuluş mücadeleşini saflarına kırsal kesimlerde olduğu gibi şehirsel alanlarda da katılımların yoğunlaştığını belirtti. ERNK Temsilcisi, "ARGK savaşçıları Kuzey Kürtistan'da ıslenerek hazırlıklarını yapıyorlar" dedi.

Basin toplantılarında ayrıca ilkel milliyetçilerin, küçükburjuva reformistlerinin emperyalist güçlerle girdikleri ıskak ilişkileri üzerinde durularak, Kürtistan ulusal kurtuluş hareketine karşı TC ve bazı emperyalist güçlerin provokasyon ve komplolarına dikkat çekildi. ERNK Temsilcisi, B. Alman emperyalizminin, TC'yi yaşıtmak için en çok yoğun çabalar içerisinde giren ve bunun bir gereği olarak ulusal kurtuluş mücadeleşine karşı açıktan düşmanlık yapan bir güç olduğunu söyledi.

Çeşitli basın-yayın muhabirlerinin sorularının da cevaplandırıldığı basın toplantıına Türk basın muhabirleri, yabancı gazete ve ajans muhabirleri katıldılar.

Basin toplantılarından ardından Belçika radyosu, ERNK Temsilcisi ile ulusal kurtuluş mücadeleşile ilgili bir röportaj yaptı. Röportajın sonunda ERNK temsilcisi, tüm demokratik kamuoyunu Kürtistan ulusal kurtuluş mücadeleşile dayanışmaya çağrırdı.

KÜRDİSTAN FOLKLOR FESTİVALİ '89 İ TEMMUZ'DA YAPILIYOR

Hunerkom'dan yapılan açıklamada, 2 yıldan bu yana yapılan Müzik ve Folklor Festivali'nin III.sü de 1 Temmuz'da yapılacak.

Bu yıl yalnızca folklor dalında Kürtistanlı grupların yarışacağı festivalde katılımın daha yüksek olması bekleniyor.

Bonn, Bruckerkopf-Beuel Forum'da yapılacak olan Kürtistan Foklor Festivali '89 hakkında daha geniş bilginin Hunerkom'un Bonn'daki merkezinden alınabilecegi Hunerkom yetkililerince açıklandı.

DUYURU

• 14 Temmuz 1982 Ölüm Örucu eyleminin 7. yıldönümü vesilesiyle bir afiş çıkarmayı planlıyoruz. Okuyucularımızın yaptıkları veya yaptırdıkları afiş örneklerini Temmuz ayı başında elimizde olacak şekilde adresimize ulaştırmalarını ve katılarını sunmalarını bekliyoruz.

• 15 Ağustos Atılımının 5. yıldönümü vesilesiyle çıkaracağımız afiş için de okuyucularımızın katkılarını bekliyoruz. Afiş örnekleri en geç Temmuz ayı sonunda gazetemiz adresine ulaştırılmalıdır.

BERXWEDAN

ABONE FİSİ

Adı, Soyadı: .....

Adres: .....

6 Aylik

Almanya içi:

DM 30

Almanya dışı:

DM 35

1 Yıllık

Almanya içi:

DM 60

Almanya dışı:

DM 70

Abone Hesap Numarası:

BfG. - Bonn

Konto Nr.: 1205242100

BLZ: 3801011

Yazışma Adresi:

Feyka-Kurdistan

Postfach 1531

5300 Bonn 1

Not: Bu fisi doldurarak ödeme makbuzu ile birlikte yazışma adresine postalayınız.

BERXWEDAN OKUYUCULARI VE DAĞITICILARI;

Gazetemiz Berxwedan'a abone olma, abone bulma kampanyasına güclü katılım!

Gazetemizi en geniş çevrelere en erkenden ulaştırmak için günümüzü seferber edelim!

Avustralya	3.00 \$	Hollanda	3.00 fl.
Avusturya	18.00 s.	İngiltere	0.80 £
Belçika	60.00 bfr.	İsviçre	6.00 skr.
Danimarka	8.00 dkr.	İsviçre	2.50 sfr.
Fransa	6.00 ff.	Norveç	10.00 nkr.

“FEDERAL ALMANYA’DAKİ KÜRT TUTUKLULAR SERBEST BIRAKILMALIDIR; KÜRTLERN TAKİBATINA SON VERİLMELİDİR”

Partimiz PKK önderliğinde verilmekte olan ulusal kurtuluş mücadelelerinin kesintisiz şekilde sürüp boyutlanması ve meşru bir kurtuluş mücadeleleri olarak uluslararası kamuoyu nezdinde günümüzde daha da netleşmesi, dostlarımızın sayısını arttırıyor. Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelelerinin meşruluğu faşist Türk devletinin ve en başta Federal Almanya olmak üzere birçok emperyalist devletin karalama faaliyetlerini, sonuçsuz bırakıyor. Örneğin; Federal Alman emperyalizminin ulusal kurtuluş mücadeleme yönelik anti-demokratik uygulamaları ve karalama çabaları, onu amacına ulaşırkırmak yerine kendisinin teşhirine yol açıyor.

Aşağıda yayınladığımız **Feyka-Kurdistan ile Kurt Halkının Dostları Komitesi**’ne ait bildirinin birçok dosta örgüt tarafından desteklenmesi; Kürdistan bağımsızlık ve özgürlük mücadelelerini teçrit etmeye ve terörist olarak göstermeye çalışan güçlere açık bir cevaptır.

Yillardan beri TC, sömürgeci sistemini ayakta tutmak için, işgalindeki Kürt bölgelerinde vahşi bir savaş yürütüyor. Türk ordusunun üçte ikisi Kürdistan'da konumlandırılmıştır. Bu na ek olarak özel birlikler, jandarma sınır muhafizleri ve diğer askeri birlikler de bulunduruluyor. 1960'lı yıllarda bu yana "NATO işbölümü" çerçevesinde, FAC (Federal Alman Cumhuriyeti), Türkiye'den sorumlu kılınmış ve bunun bir gereği olarak, TC'nin yürüttüğü sömürgeci savaşa kendisi de katılmaktadır. FAC'ın TC'ye yardımçıları, Portekiz'in Afrika'daki ve ABD'nin ise Vietnam'daki özelavaşlara yaptıkları yardımları aşıyor. 1980 askeri darbesinden sonra, FAC'dan TC'ye 2 milyar marklık yardım akıtmıştır. Binlerce Türk subayı, askeri, polisi ve sınır korucuları FAC'da eğitiliyorlar. Bu yardımçılar, Kürt ulusal bağımsızlık mücadelelerine yönelik yapılmıştır. Kuzey Kürdistan'da, Haziran 1987'de yapılan ve Kürt gerillalarına karşı saldırısı provası niteliğini taşıyan NATO'nun "Aurora Express" manevrasına 1000'e

yakın Federal Savunma Askeri (Bundeswehr Aktuell) de katıldı. Buna karşın Birleşmiş Milletler'in 2621 (XXV) sayılı ve 12.10.1972 tarihli kararnamesinde şunlar dile getirilmiştir.

"Sömürge halkların doğal hakkı, bağımsızlık ve özgürlük istemlerini bastırmaya çalışan sömürgeci güçlere karşı eldeki tüm araçlarla mücadele etmektir."

TC ve müttefiklerinin tüm baskılara rağmen, 1980 askeri darbesine karşı gelişen ne Kürt kurtuluş mücadeleleri ve ne de Türkiye'deki işçi direnişleri durdurulamamıştır. Özellikle Kürdistan kurtuluş mücadeleleri gittikçe daha da güçleniyor ve uluslararası destek alarak dikkatleri çekiyor.

2 yıl önce Federal Hükümet ve Federal Savcılık Kürt örgütlerini takibata başladı. Özellikle Kürdistan İşçi Partisi (PKK)'nin üye ve taraftarları tehdit edildiler, tutuklandılar. Kürt dernekleri —Feyka Kurdistan gibi— Kürdistan kurtuluş mücadelelerini kamuoyuna tanıtmak

Devamı 17. sayfada

“Dünyada İnsan Hakları”nı tartışıyan delegelerin dikkati Batı Alman emperyalizminin insanlıktısu uygulamalarına çekildi

2 Haziran 1989 günü Paris'te, 140'ı aşkın ülkeden delegenin katıldığı, "Dünyada İnsan Hakları" konulu bir toplantı yapıldı.

ERNK taraftarı 70 kişilik bir grup, B. Alman devletinin tutukladığı Kürt politikacıların başlattıkları açlık grevi eylemini duyurmak ve onlar üzerindeki insanlıktısu uygulamaları protesto etmek amacıyla toplantının yapıldığı binanın çevresini işgal etti. Toplantının devam ettiği sırada gerçekleşen işgal eylemi nedeniyle, delegelerin çalışmaları bir süre aksadı. Bu arada toplantıya katılan delegeler, yurtseverlerin eylemine büyük ilgi gösterdiler. Yurtsever eylemciler, kendilerini ziyaret eden delegelere

AACHEN'DE İSGAL EYLEMİ

Devrimci Kürt politikacıların Batı Alman emperyalizminin anti-demokratik uygulamalarını protesto etmek amacıyla, başlattıkları açlık grevi ve ölüm orucu eylemine güç vermek amacıyla, 30'a yakın ERNK taraftarı Aachen'de WDR (Westdeutsche Rundfunk) binasını işgal etti.

23.5.1989 günü gerçekleştirilen eylem, verilen sözler sonucu 3 saat sonra sonuçlandı.

WDR televizyon ve yayın kuruluşu yetkililerinin eylem talepleri karşısındaki kararsız tutumları, B. Alman devletinin bu yönlük onurlarda, basın-yayın üzerinde sansür uyguladığını netçe açığa vurdu. Yetkililer de bunu dolaylı yollardan itiraf etmek zorunda kaldılar.

eylemin taleplerini içeren Fransızca bildiriler verdiler. Ayrıca eylem alanına gelen gazete ve TV muhabirleri eylemcilerle görüşüp taleplerini dinlediler.

ERNK taraftarları işgal eyleminden sonra Trocadero meydanına kadar yürüdüler. Yürüyüş boyunca Batı Alman emperyalizminin anti-demokratik uygulamalarını ve faşist Türk devletinin vahşetini protesto eden sloganlar atıldı. Yürüyüş sonunda Alman Konsolosluğunun önüne giden yurtseverler, konsolosluk yetkilileriyle görüşme talep ettiler. Yurtseverlerin kararlı tutumları karşısında, konsolosluk, eylemin temsilcileri olarak 2 yurtsever kabul etti. Eylem temsilcileri, konsolosluğu bildiri ve protesto mesajını verdikten sonra, eylem, "Yaşasın Kürdistan ulusal kurtuluş mücadele" ve "Biji Serok APO" sloganları atılarak sonuçlandı.

KÖLN-DOM KİLİSESİNDE GÖSTERİ

100 kişilik ERNK taraftarı bir grup Batı Almanya'nın Köln şehrinde tarihi DOM Kilisesi'ni işgal etti. Yurtseverlerden 5'i, kilisenin üstüne çıkarık Cephe bayrağını açtılar ve istemelerinin kabul edilmemesi halinde kendilerini aşağı bırakacaklarını belirttiler. Diğer yurtseverler ise kilisenin önünde gösteri yaparak, yukarıdaki arkadaşlarını desteklediler.

Batı Alman devletinin devrimci Kürt politikacılar üzerindeki anti-demokratik uygulamalarını protesto etmek ve Kürt tutukluların ölüm orucu eylemlerini desteklemek için yurtseverlerin gerçeklestirdiği bu eylem, çevredekilerin toplanan binlerce kişiye heyecanlı dakikalar yaşattı. Binlerce bildiri dağıtılarak eyleme ilişkin kitleleri bilgilendiren yurtseverlere polis müdahale etmek istediler. Ancak yurtseverlerin, taleplerinin yerine getirilmesinde gösterdikleri kararlılık polise geri adımlı attırdı.

Binlerce Alman ve yabancı turistin tarihi DOM Kilisesi önünde büyük ilgiyle izlediği eylem 5 saatte yakın sürdü. Özellikle yurtseverlerin kilisenin kulesinden kendilerini sarkıtarak, taleplerinin yerine getirilmesi durumunda atlama konuşusundaki kararlılıklarını ortaya koyması üzerine yetkililer talepleri yerine getirmek zorunda kaldılar.

Eylem çevrede büyük yankı yarattı gibi, basın ve yayın organlarına da güçlü şekilde yansındı. Çok sayıda basın ve yayın kuruluşu eylemi yerinde izledi.

BBC, Köln ve Hollanda radiyoları (Türkçe yayın servisleri), Alman TV'si 3. Kanal, Express-Köln Reihenland, Kölnische Rundschau, Köln Stadt Anzeiger, Bild, Die Welt, Süddeutsche Zeitung, Frankfurter Rundschau, Zeit, Stern, Der Spiegel, ZDF, Radio Hunderte ve Grünens im Deutschen Blubbertag. Bu basın ve yayın kuruluşları dışında, aynı açıklama, merkezi Fransa'nın Strasbourg şehrinde bulunan Avrupa Parlamentosu'na da gönderildi.

Faşist TC'nin cezaevlerine yönelik saldıruları protesto edildi

"Tünel bulundu", "İsyancı çıktı" vb. gibi gerekçeler öne sürülerek Bayampaşa Cezaevine yönelik girişilen saldırı ve Nazilli Cezaevinde yoğunlaştırılan faşist baskılar Avrupa'da çeşitli dayanışma, işgal ve gösteri eylemleriyle protesto edildi.

Gazetemize Hamburg, Batı Berlin ve Duisburg'dan şu eylem haberleri ulaştı:

TC KONSOLOSLUĞU ÖNÜNDE GÖSTERİ

23.5.1989 günü, 50 kadar ERNK taraftarı Hamburg-TC Konsolosluğu önünde gösteri eylemi düzenledi.

Yurtseverler protesto eyleminden Türk bayrağını yaktılar, bildiriler dağıttılar ve eylemin amacını belirten konuşmalar yaptılar.

Konsolosluk yetkililerinin olsuz tavrı karşı, yurtseverler aktif cevap verdiler. Bunun üzerine eylem alanına polis geldi. Polis ve diğer konsolosluk çevresinin müdahalesine yer vermeme için, 1,5 saat sonra eylem sonuçlandı.

Hürriyet gazetesi eyleme, haber olarak yer verdi

GAL BÜROSU İSGAL EDİLDİ

Batı Berlin'de, 23.5.1989 günü GAL (Yeşiller-Alternatif Liste) Bürosu bir grup yurtsever tarafından işgal edildi. Yurtseverler, eylemin taleplerinin tüm basın-yayın kuruluşlarına gönderilmesini istediler.

GAL yetkililerinin, yurtsever eylemcilerin taleplerini kabul ederek, kendilerine verilen açıklamayı gönderdikleri basın ve yayın kuruluşları şunlardır: DPA, AP, Tagesspiegel, Sonder Freies Berlin, Springer, Tageszeitung, Süddeutsche Zeitung, Frankfurter Rundschau, Zeit, Stern, Der Spiegel, ZDF, Radio Hunderte ve Grünens im Deutschen Blubbertag. Bu basın ve yayın kuruluşları dışında, aynı açıklama, merkezi Fransa'nın Strasbourg şehrinde bulunan Avrupa Parlamentosu'na da gönderildi.

KRUPP FABRİKASI ÖNÜNDE PROTESTO EYLEMİ

25 Mayıs günü Devrimci Birlik Platformu taraftarı, Türkîeli ve Kürdistanlı işçilerin yoğunlukta olduğu Krupp Fabrikası'nın önünde bir gösteri eylemi düzenlediler.

30'a yakın kişinin katıldığı eylemde SVP, TKP(B) ve ERNK taraftarlarının hazırladıkları bildiri dağıtıldı ve sözlü propaganda yapıldı. Eylem yaklaşık 2 saat süreyle devam etti.

Reims muhabirimiz, Kürdistan'da iznini geçiren bir Kürdistanlı yurtsever kadınla röportaj yaptı

“Çelikten bir örgütlülüğe kavuşmalıyız”

□ Kürdistan'a izine gittiniz. Bu süre içerisinde gördüklerinizi ve duyduklarınızı aktarır mısınız?

İlus mücadeleini nasıl görüyor? Hiç kimseyle konuşunuz mu bu konuda?

□ Kürdistan halkı artık kurtuluşa inanmıştır. Mücadeleye bakış açısı nettir. Elbistan'da bir ajan cezalandırılmıştı. Halk buna sevinerek şöyle diyordu: "Hiçbir suçlu cezasız kalmayacak. Herkes hakkettiği cezayı bulacaktır."

Bir de gittiğim yörende birçok kişiyle konuştuğum. Halk mücadelenin gelişimine umutla bakıyor, hainleri lanetliyor. Örneğin, Ayhan denen unsur, yörende halkın büyük nefretini kazanmış. Halk, bu tür insanlar için, "Böylesi dönemlerde ortaya çıkmaları daha iyidir" diyor.

□ Cezaevinden çıkan arkadaşlarla hiç görüşmeniz oldu mu?

□ Ben sadece düşmana itiraf larda bulunan Ayhan'la birlikte içeri düşen bir arkadaşla görüştüm. O arkadaş, bana, "Ayhan tümüyle çözüldü" dedi. Ayhan haini bir de görüştüğüm arkadaşa haber gönderip, utanmadan, "Ben bunu mücadelenin gelişmesi için yapıyorum" demiş!

□ Son olarak Berxwedan aracı-

lığıyla, Kürdistan halkına iletmek istediğiniz bir mesaj var mıdır?

□ Başta kadınlar olmak üzere, tüm Kürdistan halkına şunları iletmem istiyorum: Gün oturup düşünme günü değildir. Gün uluslararası kurtuluş mücadelebine güç verme günüdür. Gün, Kürdistan topraklarına sahip çıkma günüdür. Bizim, bağımsızlıklarına ulaşan halklardan neyimiz eksiktir? Partimiz PKK, Cephemiz ERNK, Ordumuz ARKG ve büyük önderimiz APO, bizlere gereklidir her şeyi vermişlerdir. Biz bu verilenleri değerlendirmek sekilde kurtuluşa gideriz. Bizim çelikten bir örgütlülüğe kavuşmamız için, herkes kendi öz örgütünü güçlendirmelidir. YJWK'yi güçlendirmek de biz kadınların görevidir. Kurtuluşumuz, bunları yerine getirmek mümkündür.

Ayhan (İbrahim Parlak) denen unsur, 1988 yılında Maraş alanında yakalanmış ve cezaevinde çözülmek itiraflarda bulunmuştur. İhanet eden bu unsuru, sömürgeci cezaevi yönetimi, yine Antep Cezaevindeki PKK'lı savas esirlerini ihanete zorlama politikasında bir kukla olarak kullanmaktadır.

STOCKHOLM AÇLIK GREVİ AMACINA ULAŞARAK SONUÇLANDI

Alman emperyalizminin, sömürgeci-faşist Türk devletine destek olmak, Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesini dayanaklarından koparıp, bağımsızlığın önüne geçerek emperyalist çözümü kabul etmek amacıyla yaklaşık bir buçuk yıldan beri tutukladığı Kürt politikacılar üzerinde sürdürdüğü insanlık dışı baskuları protesto etmek, FAC-TC işbirliğini İsveç kamuoyu nezdinde teşhir etmek ve Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesini ön plana çıkarınmak için, 13.5.1989 tarihinde, Stockholm'un en işlek yeri olan Sergelstorg'da bir grup ERNK sempatizanı, 1 haftalık açlık grevi yaptı ve grevden sonra da, Alman elçiliğine yönelik protesto gösterisi düzenlenerek eylem başarıyla sonuçlandı.

Bir haftalık açlık grevi boyunca, Alman emperyalizmi ile Türk sömürgeci-faşist iktidarı, Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesine karşı içine girdikleri işbirliği teşhir edildi. Binlerce İsveçli ilerici-demokrat, parti örgüt temsilcileri ve kişiler destek ve dayanışma dileklerini sundular. Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesi ve PKK hakkında bilgi verildi. İsveç

devletinin Kürt yurtseverlerine karşı sürdürdüğü politikanın Türk devletine hizmetten başka bir seye yaramadığı ve onun için bu politikada israr ettiği hatırlatıldı. Grev boyunca altı bin bildiri dağıtıldı. Binlerce pul, çeşitli dillerde yayın ve kaset satıldı. Devrimci Birlik Platformu tarafından, 1 Mayıs olaylarını kınayan ve faşist Türk diktatörlüğünün dokuz yıllık vahşetini konu alan —İsveçlere yönelik— İsveçce, Türkçe ve Kürdçe bildiriler de dağıtıldı. Her gün düzenli olarak foklor gösterileri de yapıldı ve büyük bir begeni kazandı. Sürek olarak kitleye yönelik propaganda sürdürdü; beş bin kro nu aşın yardım toplandı, bir o kadar da yayın satıldı.

Kürdistan'ın değişik parçalarına mensup yüzlerce kişi, örgüt temsilcisi, üye ve sempatisanıyla Kürdistan kurtuluş sorunu tartışıldı; otonominin çıkar yol olmadığı ve kurtuluşun bağımsızlıktan geçtiği vurgulandı; bu konuda büyük destek sağlandı.

Çeşitli şoven hareketler ve klasik Komünist Parti temsilcileriyle görüşüldü; Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinin

vardığı bugünkü düzey ve terörizm suçlamasının nedenleri tartışılırak, İsveç devleti ve diğer emperyalist devletlere cevabı bu konuda kitleSEL eylem ve halk savaşı olduğu anlatıldı.

Daha sonra, Varşova Paktı'na bağlı ülkelerde yönelik ortak yayın yapan Varşova TV'si ile uzun bir söyleşi yapıldı. Sosyalist ülkelerin, Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesine karşı sessiz kalmaları ve bu konudaki temkinli politikaları eleştirildi. Büttün dillerden yayın ve video kaseti verildi.

Grev yeri, Prag Üniversitesi Öğrenci Temsilcileri tarafından ziyaret edildi. PKK'nın yakın ve uzak hedefleri hakkında bilgi verildi. Öğrenci lideri, gördükleri ve görüntülediklerini, üniversitede yayına taşıyacağı sözünü verdi.

Kürt Halkının Dostları Derneği, grev boyunca tüm imkan-

larıyla grevcilerin yanında oldu. İsveçce yayın sattı ve iki adet bildiri basıp dağıttı; zaman zaman da kitleye yönelik çeşitli konuşmalar yaparak, Alman emperyalizminin Kürdistanlı politikacılara karşı takındığı tavrı kınadı.

Açlık grevinin son gününde Alman elçiliğine yönelik yürüyüşe geçildi. Yüzü aşın kitlenin katıldığı bu yürüyüş, canlı, coşkulu ve disiplinli bir gösteri oldu. İsveç devleti tarafından, kitlelere ölü gibi gösterilmeye çalışılan hareketimiz PKK, onun sempatisanları ve dostları, Stockholm'un en işlek caddeinde ve kitlenin yoğun olduğu bir saatte, ilk defa —hem dehiçbir tedirginlik duymadan— "Yaşasın PKK" sloganını attarak, her türlü baskiya rağmen geri adım atmayacağını bir kez daha kanıtladılar ve polisin birçok provokasyonunu boş bırakıdalar. Elçiliğin önünde, Alman

emperyalizminin baskularının protestosunu konu alan konuşmadan sonra eylem başarıyla sonuçlandı.

Eylem, İsveç Sosyal-Demokratları dışındaki tüm sol hareket ve partiler tarafından desteklendi. Tüm ilerici partiler tarafından grev yeri ziyaret edildi. Bunların başında da, parlementoda grubu bulunan Sol Komünist Partisi geliyordu. Parti adına, Stockholm İl Örgütü ve Genç Komünistler tarafından başarı mesajları iletilerek Alman devletiyle birlikte, Kürdistan'ı kendi aralarında paylaşan devletler protesto edildi; bu ülkelerde tutuklu bulunan Kürdistanlı yurtsever-devrimci tutukluların koşulsuz serbest bırakılması istendi.

Açlık grevine katılan yurtseverler yeni ve deneyimsiz olmalarına rağmen disiplinli ve sorumlu davranışarak kararlılığını sonuna kadar sürdürdüler.

Mayıs ayı şehitlerini anma futbol turnuvası başarıyla sonuçlandı

Gruplar şöyle ayrıldı:

A GRUBU
Botanspor (Köln)
Bagokspor (Stuttgart)
Frat '88spor (Belçika)
Agitspor (Mannheim)

B GRUBU
Dersimspor (Frankfurt)
Welatspor (Hamburg)
Munzurspor (Aachen)
Diclespor (Hannover-Celle)

C GRUBU
Botan Fırtınaspor (Duisburg)
Botanspor (Paris)
Agrispor (Bielefeld)
Sipanspor (Bonn)

Turnuvanın ilk maçı saat 10.30'da başladı. Yapılan ilk karşılaşmaların sonucu Sipanspor, Köln-Botanspor, Diclespor, Bagokspor, Dersimspor ve Botan Fırtınaspor aldılar. Turnuvanın en başarılı ve 5 gol atan Diclespor oyuncusu Kadir'e "Gol kralı" belgesi verildi. Ayrıca tüm takımlara, turnuvaya katıldıklarına ilişkin birer belge verildi.

En sonunda 15 dakika kadar futbolcu ve yurtsever seyirciler "APO Hate Hilvanê" halayını çektiler. Turnuva, "Bi xwin, bi can em bi terene ey Serok" sloganı atılarak sonuçlandı.

Böylelikle turnuvanın son maçı 21.30'da bitti.

Futbol turnuvasında "Mayıs Ayı Şehitlerini Anma Futbol Turnuvası" kupasını Diclespor aldı. Ayrıca Dersimspor'a da 2'ncilik ödülü, Botan Fırtınaspor'a 3'ncülük ödülü ve Köln-Botanspor'a da 4'üncülük ödülü verildi.

Bunun dışında, oynadıkları maçlarda gösterdikleri entenmenlik nedeniyle Agitspor ve Fırat '88spor'a özel ödüller verildi. Turnuvanın en başarılı ve 5 gol atan Diclespor oyuncusu Kadir'e "Gol kralı" belgesi verildi. Ayrıca tüm takımlara, turnuvaya katıldıklarına ilişkin birer belge verildi.

En sonunda 15 dakika kadar futbolcu ve yurtsever seyirciler "APO Hate Hilvanê" halayını çektiler. Turnuva, "Bi xwin, bi can em bi terene ey Serok" sloganı atılarak sonuçlandı.

Kürt gençliğini kaynaştıran ve onları kendi öz kimlikleriyle sosyal faaliyetlere çeken YXK'nın düzenlediği futbol turnuvasını 300'e yakın yurtsever izledi. Turnuvanın açılış töreninde Ruhr eyaletinin yüksek tirajlı gazetesi Waz hazır bulundu. Turnuva boyunca 3 gazete ve bir radyo Turnuva Tertip Komitesiyle ve futbolcularla röportajlar yaptı.

Ayrıca turnuva akışı içerisinde yerel ozanlar marşlar söyledi ve folklor gösterileri yapıldı. Turnuvanın sonunda da Ozan Azad söylediği türkülerle turnuvaya renk kattı.

"Mayıs Ayı Şehitlerini Anma Futbol Turnuvası"na katılan tüm futbol takımlarına yeni süreç çalışmalarında başarılar diliyoruz.

İngiltere'ye iltica edenlerin işkence gördükleri saptandı

Mayıs ayı başından itibaren Ingiltere'ye iltica akımı başladı. Kürdistan'ın Türkiye ile sınır şehrlerinden gelip Ingiltere'ye iltica eden insanların sayıları çoğunluktaydı. Mayıs ayı başından bu yana Ingiltere'de iltica başvurusunda bulunanların sayıları 2000'i buldu.

İngiltere hükümeti iltica akımının artması üzerine Türkiye pasaportu taşıyanlara vize uygulaması getirdi. Haziran ayı ortalarından itibaren uygulamaya başlanacak vize uygulamayıyla, Ingiltere artan iltica akımını durdurmak istiyor.

Bunlar gelişmenin görünürdeki yankılarıdır. Meselenin köklerine doğru indigimizde, gerçeğin basit bir iltica meselesiinden öteye daha boyutlu olduğunu görmekteyiz. Kısa bir süre içerisinde bu kadar sayıda insanımızı yurtdışına kaçışa zorlayan gerçekler nelerdir? Bunlar irdelendiğinde olayın boyutlarının farklı olduğu görülecektir.

İngiltere Doktorlar Vakfı, siyasi sigınma telebinde bulunan insanların üzerinde yaptığı incelemede işkence izlerine rastlandığını açıkladı.

İlticacıların büyük bir çoğunuğunun falaka, elektrik verme ve dayak atma biçimindeki işkencelerden geçirildiklerine, yaptıkları araştırmalar sonucu inandıklarını belirten doktorlar, Af Örgütüne başvurarak, ilticacılara gerekli desteği sağlanmasını istediler.

İngiltere'ye girdikten sonra tutuklanan ve cezaevlerine konulan 25 kişi de halen açlık grevi eylemini sürdürüyor. Eylemin uzaması ile birlikte, siyasi sigınmaların durumlarının da kötüleştiği bildiriliyor.

İngiltere'ye toplu sigınma,

ülkemizde yaşanan gerçeğin bir yönünü daha gözler önüne serdi. Faşist Türk sömürgecileri halkımız üzerinde uyguladığı sistemi işkence ve baskı politikasıyla sürgünü yaygınlaştı.

Özellikle genç nüfus üzerinde uygulanan sürgün politikasıyla binlerce genç kendisi topraklarından koparılarak ve Avrupa metropolollerine gönderilerek ulusal kurtuluş savasımız önemli bir potansiyel güçten yoksun bırakılmak isteniyor. Ağır baskı ve işsizlik koşullarında gençlerimiz, insanlarımız ülke topraklarından koparılarak Avrupa'ya sürülmektedir. Son iltica akımının gerisinde de bu gerçekler vardır.

Ellerindeki maddi geçim araçları TC tarafından alınan insanımız, herhangi bir geçim aracına da sahip olmadıkları için, careyi topraklarını terk etmeye bulmakta ve geçimlerini dışarıda sağlamaya yöneliklerdir. Bir de, insanlarımızı topraklarından sürmeye yönelik TC'nin işkence ve baskuları, bu sürgün olayını daha da hızlandırmaktadır.

TC'nin tüm gerçekleri inkar ederek suçlarını gizlemeye çalışması, onun gerçek yüzünün görülmemesini engelleyemez. Sürgünlerde yol açan ekonomik ve siyasal baskısını, işkenceleri gizleyemez. İnsanlarımız bugün ülkemden böylesine hızlı bir şekilde koparılıyorsa, bunun tek sorumlusu TC'dir. Sürgülerin durdurulması, insanımıza kendi toprakları üzerinde bağımsızlık mücadeleşinin Mayıs Şehitleri anısına bir dakikalık saygı duruşuna geçildikten sonra, turnuvanın sosyal ve siyasal anlamına göre YXK temsilcisi bir konuşturma yaptı. Konuşmanın ardından kısa bir gösteri yapıldıktan sonra, kura çekilecek takımlar grulara ayrıldılar.

Bu maçın ardından final maçı yapılacağı bildirildi. Dersimspor ile Diclespor maçı çok heyecanlı ve çekişmeli geçti. Seyircilerin yo-

günlerde, 22 Mayıs 1989 günü Tercüman gazetesinde "PKK ekmeğin avında" başlığıyla bir haber yayınlandı.

Haberde, PKK militanlarının yiyecek sıkıntısı çektileri, bu nedenle de yiyecek taşıyan araçlara saldırdıkları ve hayvanları kaçırıldıkları belirtiliyor.

Bu haberin, Botan'ın silah sesleriyle inlediği günlerde yayınlanması anlamıdır. Bununla, Botan'daki savaşı halktan kopuk ve onun desteginden yoksun olarak göstermek amaçlanıyordu. Çünkü TC, o günlerde Botan'da aldığı ağır darbelerle hiçbir zaman olmadığı kadar sarsıldı. Bugün Botan, eğer ulusal kurtuluş mücadelemizin en çok geliştiği bir eyalet olarak adım adım özgürlüğe doğru gitmekte, buradaki halkın yoğun desteginden ve bizzat savaşa katılımından bahsetmek gerekiyor.

Açık ve anlaşılır olan bu gerçeğin üstünün kapatılması ve dikkatlerin başka yöne çekilmesi bu tür haberlerle sağlanamayacaktır. ARGK gerillalarının sömürgecilere vurdukları askeri ve siyasi darbelerin yanı sıra ekonomik darbelerinin de arttığını ifadesi olan bu tür kamulaştırma eylemleri olsa olsa artan devrimci otoritenin bir ifadesidir. Öyle ki, sömürgeci orduya yiyecek ikmal yapmak artık sömürgeciler için önemli bir sorun olmaya başlamıştır. Zira, her yerde ARGK gerillaları vardır.

ONURSUZ BİR SES

"Ünlü eskiya Mervan, muhtar oluyor" başlıklı 22 Mayıs '89 tarihli Tercüman haberinde, eskiya Mervan Korkut'un 12 Eylül'den sonra teslim olarak cezasını bitirip çıktıktan sonra köy koruculuğu için ilgili makamlara başvurduğu ve bu isteğinin de kabul edildiği belirtiliyor.

Eskiya Mervan'ın, köy koruculuğu koşuluyla serbest bırakılan düşkünlerin ne ilki ne de sonucusunu olduğu, aktaracağımız şu onursuz sözlerinden de rahatlıkla anlaşılıyor:

"Bizim eskiyiyak dönemiizde mertlik vardı. Bir kere biz devlete karşı değiliz. Mecbur kalarak dağlara çıktım. Benim devlete saygım vardı. Ancak törelerimiz bunu gerektiriyordu, namımdı. 12 Eylül'den sonra teslim oldum. Cezamı çektim. Şu anda köy koruculuğunu yapıyorum. Devletten aldığım maaşla gül gibi geçiniyorum."

Ulusal kurtuluş mücadeleümüz karşısında sıkışıkça sıkışan, tecriti artan sömürgeci-faşist TC'nin "PKK'ye karşı ol da, kim olursan ol, gel" felsefesine yeni bir örnek! Ulusal kurtuluş mücadeleümüz karşısında tüm suçuların sığnağı olan sömürgeci TC, bu uşaklarının suçlarını affedip onları bağına basabılır, ama ya halk! Kürdistan halkı onun ve uşaklarının suçlarını affedecek mi? Onları hedefinden kim kurtaracak?

"SÜPER VALİ" NİN SÜPER BAŞARISIZLIĞI

24 Mayıs '89 tarihli Cumhuriyet gazetesinde "İçişleri'nde devşirme" başlığıyla yer alan haberde, 10 vali ile 20 emniyet müdürüne görev yerlerinin değiştirilmesine ilişkin İçişleri Bakanlığı'na hazırlanan kararnamenin son aşamaya ulaştığı belirtiliyor.

Sözkonusu haberde, Bölge Valisi Hayri Kozaklıoğlu'na da emniyet genel müdürlüğü görevinin teklifi edildiği, ancak H. Kozaklıoğlu'nun bu teklifi kabul etmediği açıklanıyor. Bilindiği gibi, Kürdistan'da Kozaklıoğlu ile birlikte en üst düzeyde görev yapan Özel Kolordu Komutanı Hulusi Sayın görevinden alınmıştı. Şimdi sıra Kozaklıoğlu'nda. H. Kozaklıoğlu büyük iddialarla bölge valiliğine getirilmişti. Bu TC'nin İngilizlerin sömürgeci uygulamalarından esinlenerek uyguladığı bir özel savaş uygulamasıydı.

1987'nin ortalarında gerçekleştirilen bu özel savaş uygulaması ile birlikte, H. Kozaklıoğlu, sömürgeci rejimin kendisine tanıdığı olaganüstü yetki ve olanaklara dayanarak çok keskin demeçleriyle TC'nin umudu oldu. Her yeni dönem öncesi yaptığı açıklamalarda "PKK'nin bitireceğini" ifadelerine yer verdi. Ancak H. Kozaklıoğlu'nun hiçbir "super" açıklaması yerini bulmadı. Kısacası TC'nin özel savaşının H. Kozaklıoğlu'nun şahsındaki iflası günümüzde daha açık olarak görülmektedir.

TC, H. Kozaklıoğlu'nun başa rıslığından ötürü bulunduğu görevden almak istiyor. Ancak bunu dolaylı yollardan gerçekleştirmeyi tercih ediyor. Çünkü H. Kozaklıoğlu'nun görevden alınması, özel savaşın bir yenilgiyi olmakla birlikte, TC'nin prestijine büyük bir darbe anlamına gelecektir. Bu nedenle de H. Kozaklıoğlu'nun görevden alınması bir görev değişikliği şeklinde gerçekleştirilmek isteniyor.

"EKSİK OLAN" YOK; ÇÖZÜMSÜZLÜK VAR!

28 Mayıs 1989 tarihli Hürriyet'in baş köşe yazarı Oktay Ekşi Mayıs ayının yoğun eylemliliği günlerinde yazdığı yorumunda, ulusal kurtuluş mücadeleinin önlenemez yükselişine karşı "Eksik olan ne" başlıklı yazısıyla, TC'nin çözümsüzlüğüne araya araya bir "çözüm" buluyor: "Bize kalırsa eksik olan 'PKK' eskiyatını yok etme azmi'dir" diyor. Kendisince çözüm olan bu noktaya ilişkin "sol" güç de inanmaktadır. Yine aynı şekilde, "teröristler Sovyet yapımı silah kullanıyor" vb. iddiaları TC yetkilileri, bu iddialarına hep kaynak göstermektedirler. Sanki Türk ordusu, Türk yapımı silah kullanıyor! Gerçekte ise, faşist Türk ordusu, emperyalist devletlerden alınan silahlarla donatılmıştır. TC'nin bunun için de birçok emperyalist ülkeye yalvararak olduğunu bilmeyen yok.

Sömürgeci-faşist rejimin has adımı ve akıl hocasını yapmaya çalışmaktan zevk alan Oktay Ekşi, konuyu hafife almanın bir "gaflet" olduğunu belirterek, "sorunun özel bir çabayla çözülecek nitelikte olduğunu" söylüyor.

Aslında, Kürt halkın düşmanı Oktay Ekşi'nin TC sömürgeciliğinin Kürdistan ulusal kurtuluş mücadeleşine karşı tavrından gördüğü eksiklik, bir çözümsüzlüğün itirafıdır. Bahsedilen bu eksikliğin bir tek adı vardır: Kanlı katliam.

Nitekim, H. Kozaklıoğlu'nun, "PKK sorununu çözmenin yolu, sadece güvenlik önlemleri almak değildir. Bu sorun yörenin ekonomik, sosyal ve kültürel sorunlarına yanıt bulunarak çözülebilir" görüşünün "doğru ve

sağlıklı bir tez" olduğunu söyleyen Oktay Ekşi, ancak buna rağmen, "problem süriip gitmek" belirtiyor. Bir de rakamları kaynak göstererek, "PKK isimli şakavet güruru, çeşitli gazetelerimizde zaman zamanları sürlüdügү gibi 'çöktü çöküy' haberleri ve temenniler sonu gelecek kadar zayıf değildir" şeklinde, PKK mücadeleşinin önlenemez yükselişine dikat çekiyor. O halde, Oktay Ekşi'nin mantığına göre, her yol ve yöntem denenmiş, ancak sonuç alınamamıştır; geriye kalan eksiklik, açık kitleSEL katliamdır.

TC'nin, zaten bunun hazırlığı içinde olduğu bir sır değildir. Oktay Ekşi, sadece bunun erken alınmasını isteyecek kadar bir gözüdnemşük içerişindedir.

Kürdistan halkı, PKK olmadığı dönemlerde bile katliamlarla yok edilemedi. Artık, birakalmış katliamların onu yok etmesini, PKK ile birlikte olan Kürdistan halkın bağımsız ve özgür bir yaşama ulaşacağı günler yakındır.

MÜCADELEMİZİN PRESTİJİNİ DÜŞÜRME ÇABALARI

Sömürgeci Türk devleti Kürdistan'da kesintisiz bir silahlı mücadeleşinin başladığı 15 Ağustos 1984 Atılımında dış etken aradı. İlk dönemlerde, mücadeleşinin, "Türkiye'ye düşman güçlerin kıskırtması" olduğu iddiasına kendisini inandırmıştı. Ancak Kürdistan ulusal kurtuluş mücadeleşinin kesintisizliği bu iddiayı yerle bir edecekti. Fakat TC sömürgeciliğinin bu iddiaya ihtiyaci vardı. Bununla hem prestij kaybını önlemek ve hem de kamuoyunu ulusal kurtuluş mücadeleşinin öz kaynaklı olmadığını inandırmak istiyor. TC bu iddiasında özellikle Suriye üzerinde durdu. Zaman zaman da Partimiz, ulusal kurtuluş mücadeleşini yürütmede İran-Irak savaşından yararlandığını ve bu savaşın sona ermesi durumunda PKK mücadeleşinin biteceğini belirtti. Faşist Evren, birçok demecinde bu temayı dile getirdi; hatta buna başta TKSP Genel Sekreteri Kemal Burkay olmak üzere birkaç "sol" güç de inanmaktadır. Yine aynı şekilde, "teröristler Sovyet yapımı silah kullanıyor" vb. iddiaları TC yetkilileri, bu iddialarına hep kaynak göstermektedirler. Sanki Türk ordusu, Türk yapımı silah kullanıyor! Gerçekte ise, faşist Türk ordusu, emperyalist devletlerden alınan silahlarla donatılmıştır.

TC'nin bunun için de birçok emperyalist ülkeye yalvararak olduğunu bilmeyen yok. Demek ki, TC'nin ulusal kurtuluş mücadeleşini dış kaynaklı gösterme çabalari onun çözümsüzlüğün bir ürünü olarak ortaya çıkan sahtekarlıktan başka bir şey değildir.

Son dönemlerde ise TC, bu iddialarında İran'ı birinci sıraya yerleştirdi. Bununla da bir taşla iki kuş vurmak amacıyla bir çekişme çabaları onun çözümsüzlüğün bir ürünü olarak ortaya çıkan sahtekarlıktan başka bir şey değildir.

Turizmciler olsası bir PKK saldırısının, Türk turizmini olumsuz yönde etkileyeceğini bildirirlerken, başta tatil köyleri ve 5 yıldızlı oteller, özel güvenlik görevlilerince 24 saat boyunca koruma altına alındı. Bu tesislerde giriş-çıkışlar sıkı denetim altına alındı. Özel eğitilmiş kurt köpekleriyle, konaklama tesislerinin giriş kapılarında bekleyen özel güvenlik görevlileri, giriş yapacak araçları ve içindeki müşterileri inceledikten sonra şüpheli gördüklerinin

bul milletvekili ve Güneş Gazzete köşe yazarı İsmail Cem, "Güneydoğu'da çözüm sosyal reformla başlar" başlıklı yazısında, ulusal kurtuluş mücadeleşinde "dış etken" in de olduğu na dikkat çekiyordu en bayatlaşmış bir tekerlemeyle.

Belirtmek gereki ki, bu tür iddialar o kadar inandırıcılarından uzaklaşmıştır ki, üzerinde durmak bile gereksizleşmiştir.

Yine 1 Haziran 1989 tarihli Hürriyet ve Tercüman gazeteleri, Partimiz "uyuşturucu satışıyla uğraşıyor" imajını işleyen haberler yayınladılar. Bu tür haberlerle Partimiz ulusal kurtuluş niteliği gizlenmek isteniyor. Bu yönlü aslı astarı olmayan haberlerin başta gelen bir amacı da, dış kamuoyunu PKK'ye karşı şartlandırmaktır.

Özel Harp Dairesi kaynaklı bu haberler ve TC'nin "Bulgaristan'daki Türkler" sorununu alevlendirmesi, ulusal kurtuluş mücadeleşinin Bahar Atılımında yaşadığı yoğun gelişmeleri gizlemek içindir.

PKK KORKUSU HER YERDE

Hürriyet'in 9 Haziran tarihli sayısında yayınlanan "PKK'nin turistik tesisleri hedef göstermesinden sonra, önlemler artırıldı... Tatil yörelerinde güvenlik tam" başlıklı haber de şöyle:

"PKK lideri Abdullah Öcalan'ın, militanlara verdiği 'yatılım'la turistik tesisleri hedef göstermesi, turizmciler üzerinde şok etkisi yarattı. Turizmciler olsası bir saldırıyla karşı néredeye alarma geçerken, tesislerde sıkı güvenlik önlemleri alındı.

kimliklerini kontrol etmeye başladılar."

Bu alıntıda da görüldüğü gibi, Partimiz, her düzeyden halk düşmanlarının korkulu rüyasıdır. Halk düşmanlarının, sömurenlerin ve ezenlerin yaşadıkları bu korku ve panik, Partimizin devrimci-ihtilacı ve ezilenlerin çıkarlarını temsil eden çizgisinin kararlığını da göstermektedir. PKK korkusu her yerde sömürgecilerin yakasına yapışmaktadır, uykularını kaçırılmaktadır.

TC'nin büyük umutlarla açtığı 1989 turizm sezonu, şimdiden baltalanmaya başlandı. Mücadelemizin yarattığı etkilerin yanı sıra, TC'nin kanlı cehresi de burda rol oynuyor. TC'nin insanlığı uygulamalarına dikkat çeken uluslararası Af Örgütü, Türkiye'ye gidecek turistleri uyaran bir broşürü bütün ülkelerde yaygın şekilde dağıttı. Broşürde Türkiye için, "Güneşin bile hapse atıldığı ülke: Türkiye" deniliyor. Büyük etki yaratın Af Örgütünün bu broşürü, 8 Haziran 1989 tarihli Tercüman gazetesi, "Af Örgütünün kin kusancı turizm broşürü" olarak değerlendirildi.

YAYLADA SAVAŞ ÜSSÜ

31 Mayıs '89 tarihli Tercüman'da "Bölükler köy bastı" manşetiyle verilen haberde, 5 bin görevin Pervari ve Çemikarı yayalarına yerleştirildiği açıklanıyor. Aynı habere göre, görevlerin okuma-yazma öğrenmeleri için bir yaz okulu da açılacağı ve bunun dışında yaylada karakol, sağlık ocağı ve bir

Af Örgütü'nün kin kusancı turizm broşürü:

"Güneşin bile hapse atıldığı ülke: Türkiye"

DIŞ HABERLER SERVİSİ

"Uluslararası Af Örgütü" turizm rehberlerini taklit ederek hazırlattığı Türkiye'ye kin kusancı bölümlerinin sözüne yapan bir broşür bütün ülkelerde evlere tek tek dağıtıyor.

Örgüt ülkemize gelecek turistlerin hayatının kesin tehlike olduğunu iddia ediyor ve "Güneşin dahi hapsedildiği Türkiye'ye gitmemeyin!" deniliyor.

Brosürde her sayfanın os-

türünde Türkiye alextarı bir slogan görülmektedir. Bir kılıç fotoğrafının bulunduğu slogan "İşken" deniliyor.

"Türk... Hap... Güneş Ülkesine Se... başlığını taşıyan 14 s- broşürde, Türkiye, bi- buslar ülkesi", "Kar- lar kralı", "Baskın- kencenin, tecavüzün- gediği bir diktatörl- olarak tanıtılmaktır.

Diger sayfalarda, Türk Ce- za Kanunu'nun "fasıl- ruhi" olduğu, 141 ve 142- maddelarının bu ruhu taşıdığı casusluk, konuşmaları- za dikkat edin. Ermeni ve Kurt sanat abidesine hay- ranlıkla bakın. Kadınsa- nızıza geçebilirsiniz" tara- zında uzun uzun korkutucu

"Hapsedilmiş Güneş Ülkesi Türkiye" adını taşıyan broşür ülkemize ilgili birbirinden iç- içenlerin yanlarında dokunuş halinde. Bölüklerin arasında ya- zılan broşür özellikle İran'a- da tek tek evlere dağıtılmaktır.

de caminin kurulacağı belirtiliyor. Bu kurumlar için de 1 doktor, 2 hemşire, 2 ebe, 4 öğretmen, 1 veteriner, 1 imam ve nüfus sayımları için de 1 nüfus memuru görevlendirilecek! Yine haberde yer alan Siirt Valisi Atilla Koç'un açıklamasına göre, yaylaya jeneratör yerlestirilerek güçlere elektrik verilecek ve TV yayınlarını seyretmeleri sağlanacaktır!

TC sömürgeciliği bu yaylada ulusal kurtuluş mücadeleşine Devamı 17. sayfada

Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinin verdiği aşama ve Kürdistan Ulusal Kurtuluş Cephesi'nin daha güçlü örgütülüğe ulaşlığı bugün, faşist Türk sömürgeciliğinin tarihsel çöküşü daha da hızlanmaktadır.

Dünya dengesindeki karmaşıklıklar ve Ortadoğu'daki emperyalist oyular, çelişkiler ortamında PKK'nın kaydettiği gelişmeler ve yarattığı netlik zafer kadar önemlidir.

"KÜRT ASKERLERİ KÜRDİSTAN İÇİN SAVAŞIYORLAR"

Değerli kardeşim ve can yoldaşım...

Sizlere Hayrilerin, Mazlumların, Kemallerin, Agitlerin ve daha nice Kürt gençlerinin uğruna çanlarını feda ettikleri; bizim için yaşam kadar değerli Kürdistan topraklarından, halkın adına selamlarımı iletiyorum. Daha nice zaferlere sağlam adımlarla ilerlemenizi temenni ederim, muzaffer olmamız için tanrıdan duacıyorum.

Degerli arkadaşım, verdığım sözlerin gereklerini şu anda tam anlamıyla yerine getirmedigimin farkındayım. Bundan dolayı beni affetmenizi diler, verdığım sözlerin yerine getireceğimden ve halkına yararlı bir evlat olacağım ve kusunuzun olmamasını temenni ederim.

Diyebilirim ki, hemen hemen tüm yörəleri gezdim. Halkının tavrını, mücadeleye hangi gözle baktığını kanaatimce öğrenmiş durumdayım. Halkımız faşizmin oyularından yorgun ve bitkin. Her türlü baskiya, kötü muameleye maruz kalmasına rağmen, yine de kalbinde taşıdığı özlemi, sevdasını yaşatmıştır. Faşizm tüm baskalarına rağmen halkının kalbinden kileyi silememiştir. Bu duyguları silmeyi, —değil faşist Türk devleti— hiçbir güç başaramaz. Evet, baskilar, belki halkımı korkutur, belki tedirgin eder, ama bu duyguları silmesi ve de unutmasının mümkün değildir.

Gittiğim her yerde konuşduğum her kişiye, düşündüklerini sordum. Sana, Şemdinli'de konuşduğum yaşlı birisinin sözlerini aktarayım. Şemdinli'ye yağ götürmüştüm. Yağ sahibine, "Dayı, nedir bu? Sizin burada çok olay oluyor. 'Teröristler' bizim askerleri öldürüler" dedim. Güller, "Ne teröristleri, onlar kaçakçıdır" dedi. "Kaçakçı niye askeri öldürsün" diye sordum. "Öğlüm Kürt müsün" dedi. "Evet" dedim. "Kürdüm" deyince, sanki garanti almış gibi oldu ve açık konuşmaya başladı: "Onlar Kürt askerleridir. Kürdistan için savaşıyorlar. Asıl terörist Türk askeridir, Türk polisidir." Derken, aramızda samimiyet gelişti. Birbirimize güven verdik. Dedi, "Sizde Kürtçe kaset var mıdır?" "Şivan'ın kasetleri var" dedi.

Bu yaşlı yurtsever düşüncelemini öğrendim yurtseverlerden sadece birisidir.

Bir gün Van'da bir kırathane de televizyon seyrediyordum. Türk milli futbol takımıyla Yunan milli takımının maçı vardı. Maç esnasında Türkiye aleyhine bir pankart açıldı. Bunun üzerine yayını hemen kestiler. Tabii halk durumuna farkına vardı. Kırathaneının işçisi bu olayı görünce, yanımıza gelerek, "Ben de protesto ediyorum" dedi. Ben, "Neden" diye sorunca, "Ji bona doza Kürdistan" (Kürdistan davası için) dedi.

Ulusal kurtuluş mücadelesinin

PKK'nın yarattığı netlik zafer kadar önemli

PKK karşısında zor durumlara düşen faşist Türk devleti, çirkin ve kirli yüzünü boyayarak uluslararası kamuoyunda hızlanan tecritini önlemeye çalışıyor. Varlığını sürdürmek için birçok maskeyi yüzüne geçiriyor. Dinciliğe, mezhepciliğe, hümäniştiğe de zaman zaman sarılarak büyük

sahtekarlıklar içeresine giriyor.

Birçok emperyalist devlet de, Türk sömürgecilğini bu zor durumdan kurtarmaya çalışıyor. Kendi proletaryasını uyuştururan bu güçler, Kürdistan ulusal kurtuluş hareketine de pervasızca saldırmaktadırlar. TC'nin soykırırm politikasına güç vermektedirler. Türk devletiyle işbirliği temelinde kendi kapılarını halkımıza açarak onu ülkesinden uzaklaştmak istemektedirler. Sahte kurtuluş umutlarını vaadederken, kendi yoz kültürlerinde eritmeye çalışarak Kürtleri ulusal kurtuluş mücadelesinden koparmak için

uşraşmaktadır. Örneğin, Avrupa'nın birçok yerinde, amaçlı olarak imam hatip okulları açılmıştır. Diğer yandan mezhepcilik geliştirilmeye çalışılmaktadır. Yine Fransız emperyalistleri Kürt ilkel milliyetçilere ve reformistlerine olanaklar sunarak, onları Kürdistan bağımsızlık savaşına karşı kullanmaktadır.

Düşman cephesi bu yönlü çabalar içerisindeyken; halkımız her gün artan düzeyde Parti-Cephe-Ordu bayrakları altında birleşmekte ve zaferde ulaşmak için çaba sarfetmektedir.

Yurtsever selamlarımla, devrimci görevlerinizde başarılar dilerim.

Hamburg'dan Pêşmerge

hangi boyutlara vardığını, halkımız tam anlamlı kavramış ve lakin düşmanın vahşetinin yaratığı ürküklikten tam kurtulamamıştır. İşte bizim yapacağımız, halka, korkunun ecele faydası olmadığını, bir ömr boyu köle yaşanacağına bir yıl korkusuz yaşamamın daha onurlu olduğunu öğretmektir.

2 ay kadar bir barajda çalıştım. Burada çok Dersimli çalışıyordum. Onlarla çok konuştım. Yurtsever insanlardı, ama bizi ezen ve sömüren düzene karşı, benim kadar kin duymuyorlardı. Örneğin ilkin biriyle konuşmak istedigimde —konumunu anlamak için,— önce "nerelisin" diye soruyordum. Eğer, "Dersimliyim" derse, ben de, "Benim Dersimli bir asker arkadaşımvardı, adı Mazlum DOĞAN'dır" diyordum. Eğer karşısındaki, "Evet tanıyorum" derse, sohbeti derinleştiriyordum. Buna benzer yöntemlerle birçok kişiyle tanışma olanağını buldum.

Değerli arkadaşım, mektubunda Hüseyin Yıldırım'dan bahsediyorsun. Böyle olayların olmamasını, halkım adına temenni ediyorum. Bu ve buna benzer ihanet türü olaylar, hep halkımızın yavaş yavaş aydınlanan ıfkuna bir kara perde gibi çekilmek isteniyor. Ama bu olaylar, bizi inancımızdan yıldıramamıştır, yıldıramaz da. Dahası bizi mücadelede daha da bağlamış ve zaferde inancımızı daha da pekiştirmiştir. Bu tür kötü insanları ortaya çıkarıp, aramızdan atmalıyız. Allahtan duacıyorum, APO gibi bir önderi başımızdan eksik etmesin. Buna asır öndersiz kalmış bir halkız. APO gibi bir önder, bizim için bir güneş, bir umut ve son şaremdir. Bunun için onu iyi koruyun.

Cizre'de çok insanların yakalandı. Her taraf MIT kaynıyor. Yeşilyurt olayı Türkiye'de büyük yankı yaptı. Sıkı takibat ve denetimden ötürü, insanlarla kolayca ilişkiye geçilemiyor. Ama ilişkisinin yollarını geliştirmeye çalışıyorum. Sorulabilir, "korkmuyor musun" diye. Hayır. Kürtçede bir deyim vardır. Türk'lere de konu olmuştur: "Tırsa me ne ji bav ú biran. Tırsa min hepsä Mérdené." Benim de korkum ölümünden, faşizmin zindanından olamaz, ancak halkımı ve vatanımı bir yararının dokunmamasından olabilir.

Burada mektubumu sonuclandırırken, tüm arkadaşları ve dreniş gecelerini ne kadar çok özlediğimi belirtmek istiyorum. Burada oradakiler gibi bir gece düzenlemek çok zor. Ama yapmaya çalışacağım.

Tüm arkadaşlara selam iletir, zaferlerin bizim olmasını temenni ederim.

Antep'ten bir yurtsever
04.04.1989

GECENİN KARANLIĞINDA

Gerilla haykıryordu gecenin karanlığında
Bir nefesde çekiyordu Kürdistan'ı içine
Durmaksızın haykıryordu bağımsız ülkesine
Kimdi, niye haykıryordu, sormuyordu hiç
kimse...

Gögsünü germiş dolaşıyordu dağlarını
Gözlerinde ışık vardı bir şey bekler gibi
Yine de gözlerinden belliidi olan ümidi
Kaybetmemiş, ytirmemiş ülkesini
her halinden belliidi...

O hırçın gözlerinde kararmıştı başka her şey
Kürdistan, Kürdistan'dı artık gözlerinde
Yürüken kalaşnikofla düşman üstüne
Acımasızdı, mutluydu, cüntü başlamıştı
her şey...

Nürnberg'den F. Ç.
18.02.1989

KÜRDİSTAN İÇİN

Vurulduk düştük toprak üstüne
Kırmızı bir gülé döndük
Bayrak olduk göklere çekildik
Kürdistan Kürdistan için

Ne yücesin Berivan yoldaş

Kutsal görevlerde yerini aldın
Bağımsızlık uğruna kendini feda
ettin
Bunca şehide söz vermişin
Ne yücesin Berivan yoldaş

Hiç karamsarlığa kapılmışın
Yoldaşlarına güven verdin
Düşmanına darbe vurdun
Ne yücesin Berivan yoldaş

Kurdistan'ın çiçeğisin
Halkımızın onurunun
Şehitlerin zincirisin
Ne yücesin Berivan yoldaş

Soylu direnişini destan ettin
Sonana dek kahramanlık
yarattın
Düşmana panik, korku
salındı
Ne yücesin Berivan yoldaş

Unutulmaz bir meleksin
Halkımızın gönlündesin
Tarihlerle bir destansın
Ne yücesin Berivan yoldaş

İntikamın büyük olacak
Halkımız söz verecek
Bağımsız Kürdistan
kurulacak
Ne yücesin Berivan yoldaş

İsviçre-Arau'dan
Lévsor Kemo

Korkutamaz kimse bizi
Çeviremez zorbacı güçler bizi
Baş koyduk gönül verdik biz
Kürdistan Kürdistan için

Mücadelemizi doruklara
Bayrağımızı ta göklere
Silahlarımızı omuzlara aldı
Can vatan Kürdistan için

Savaşıyoruz savaşacağız
Kanımızın son damlasına kadar
Teslim olmadık olmayacağı
Kürdistan kurulana kadar

Bir Berxwedan okuyucusu

VATANIMA ASKERİM ANAM

Daha 20'sindeydim
20. yüzyılın son çeyreğinde
Yaşamadım çocukluğumu
Yaşatmadılar anam
Ben de isterdim şu an aynı evde oturmayı seninle
Ben gözlerindim ama yerine
ayaklarımın yol gösteren
Tutuşurduk el ele
Cezaevinde kolorduya, Diyarbakır'dan Ankara'ya
Yapayalnız kaldın
Suçu bizde değil sömürgecilerde ara
Benden daha iyi bilirsın sömürgecileri
Az mı çekti onlardan anam
Baskı, zulüm, acı ve hasreti
Söyledim ya anam
Daha 20'sindeyim
20. yüzyılın son çeyreğinde
Ağlama, oğullarını askere gönderen anaları görünce
Üzülme beni davul-zurnayla göndermedin diye
Benim askerliğim 18'inde başlamış da haberim yokmuş anam
Ben vatanıma, özgürlüğe susayan vatanıma askerim anam
Aram

BUGÜN BAHAR ÇİÇEKLERİ BİZİMDİR

Bugün Kürdistan'da yaşayan herkes, TC'nin bir yeniliği içerisinde olduğunu bilir. TC; ordusu, tankları ve toplarıyla yetinmeyecek, özel timlerle, helikopterlerle ve 15 bin köy korucusuyla Kürdistan'da savaşıyor.

Ulusal kurtuluş mücadelesine karşı bir sonuç alamayan TC, şimdi Kürdistan'da yeni bir taktiği başvuruyor. Kürdistan'da birçok yurtseverin evine, ERNK adına mektuplar göndererek para isteniyor. Bununla, halkın Cephe bayrağı altında örgütlenmesi engellenmeye çalışılıyor. Diğer taraftan da, "ERNK halktan tehditle para alıyor" anti-propagandası yapılmak isteniyor. Bu oyunlar, özellikle Mardin, Siirt ve Hakkari alanlarında gündeme geliyor. Bilindiği gibi bu üç alan, mücadeleümüz en çok geliştiği bölgelerdir.

TC, ne kadar yöntem varsa hepsine başvuruyor. Çünkü; ordumuzla göğüs güğüse girdiği çatışmalarda darbe üstüne darbe yapıyor. Örneğin Newroz'dan bu yana silahlar susmamış, barut kokusu kesilmemiştir.

Üzerinde durmak istedigim konu; kemalist rejimin Osmanlılardan devralıp, günümüzde de sürdürdüğü halkımızı parçalamaya yönelik politikasıdır.

Hristiyan, Yezidi, Alevi ve Sünni deyip bizi birbirimize kırdırmıyor. Bugün Önderimiz APO, PKK, ERNK ve ARGK sayesinde bir araya gelip, hepimiz bir ailenin mensupları olmuşuz. Örneğin ben üç sefer Hacca gitmişim. Kendi ülkesine, halkına ve Cephe'yi ERNK'ye sahip çıkanın dini ne olursa olsun saygımlı sonsuzdur. Gerçekte, mademki bir topakta yaşıyoruz, hepimiz kardeşiz.

Bundan dört ay önce, Midyat'ta bir Süryanî kardeşim TC polisi tarafından vuruldu. Fakat TC devleti de biliyor ki, önderimiz PKK, tüm halkımızın intikamını alacaktır ve alıyor da! Bugün bahar çiçekleri bizimdir. Düşman çıldırsa geberse de, ülkemden defolacak.

Tüm Kürdistanlılar, demokrat dostlar; hepimiz "ARGK'yi destekleme kampanyası"na katılabilim.

Berxwedan çalışanlarına selamlar...

Ausburg'dan Hacı
16.05.1989

Sık ormanlı ve başı dumanlı dağların bağına bastığı bir beldemiz

ÇEWLIK

(Bingöl)

ADIM ADIM KÜRDİSTAN

ADI NEREDEN GELİYOR?

Bingöl adı üzerinde çeşitli söylemler mevcut. Ermeni coğrafyaçılannın yapıtlarında Bingöl'ün adı "Sırmanç" olarak geçer. Arap coğrafyaçılardan yapıtlarında Bingöl'ün adını "Sırmanç" olarak anırlar.

Bingöl'ün eski adı olan Çapakçur ise, "Kutsal Kitap'a göre, "Tenzim Su" ya da "Cennet Suyu" anlamındadır.

Bingöl adı ise, Bingöl, Muş ve Erzurum arasında paylaşılan Bingöl Dağlarından gelmektedir. Bu dağlar da adını üstlerindeki irili ufaklı çok sayıda bulunan göllerden alır. Bir efsaneye göre, Bingöl Dağları üstünde "Ab-i Hayat-Hayat Suyu" vardır. Bir avcı avladığı keklik bir gölde yıkamakta olduğu sırada keklik canlanıp uçar. Böylece bu gölün "Ab-i Hayat" olduğu anlaşılır. Sırrının ortaya çıkması üzerinden bu göl bin parçaya bölündür.

Yine bir başka efsaneye göre, yörede savaştan dönen bir ordu aşın sıcaklığından çok susamıştır. Bu susayan ordu, karşılaşığı bir başka orduya kendilerinde suyun olmamadığını sorar. Bu ordu, dağı göstererek arkasında bir gölün olduğunu söyler. Oraya giden askerler birçok göl görüp sevinçle, "Burada bir değil bin göl var" diye bağırlar.

Halkımız ise Bingöl'ün adını Çewlik olarak anmaktadır. Yöredeki çeşitli yerleşim alanlarında ise Bingöl, "Çolig" olarak anılır.

KISA TARİHÇESİ

Bingöl beldemizin tarihi ilk insanlar döneme kadar uzanır. Karlova ilçesinin Küpik ve Bingöl merkezine bağlı Ahpik köyünde taş devrinden kalma irili ufaklı mağaralar Bingöl tarihinin o dönemlere kadar uzandığını göstermektedir.

Taş devrinden sonra, birçok uygarlık ve kavim belde topraklarından gelip geçmiştir. Ancak Bingöl, birkaç yüz yıl boyunca insanların ayak basmadığı bir alan konumunu yaşamıştır. Bunun nedeni yöre topraklarının sarp, dağlarının fazla ve ormanlarının sık olmasıdır. Günlümde de Bingöl, bu coğrafik özelliğinin hala belirgin izlerini taşımaktadır. Anadolul topraklarında ilk siyasi birliği kurulan Hititler de Bingöl topraklarına uzanmışlardır. Yazılı belgelere göre Bingöl'ü ilk yerleşim alanları olarak kullananlar Subarilerdir. M.O. VI. yüzyılda yöre topraklarına, Medler egemenlik kurarak yerleşirler. Daha sonraları ise Medler'i yenen Persler, Bingöl topraklarında hakimiyet kururlar. Makedonya Kralı Büyük İskender, Asya seferine çıktığında, Persler'i yenerek Bingöl topraklarını Makedonya topraklarına katar. Büyük İskender'in ölümünden sonra bu kez Ermeni krallar yöreni ele geçirirler. Bir süre sonra bölgede Romalılar belirir ve Ermeni krallarını yenerek alanda egemen güç duru-

muna gelirler. Romalıların egemenliği uzun süre devam eder. Bu egemenlik, Romalıların ikiye parçalanmasından sonra yıkılır. Ve bu parçalanmada Bingöl toprakları Bizanslılar kalır. Bizanslılar uzun süre egemenliklerini sürdürürler. Bu egemenlik XI. yüzyıla kadar varlığını devam ettirir.

XI. yüzyılda barbarlık aşamasını yaşayan Oğuz Türk boyları Anadolu'ya girdiklerinde Bingöl'ü de işgal ederler. Türk boylarının kısa sürede etkinliklerini kaybetmesi ve Arap ordularının da bir gerileme devrini yaşamaları sonucu Kürtistan genelinde olduğu gibi, Bingöl topraklarında da bir otorite boşluğu doğar. İşte bu dönemde Kürt Beyliklerinin örgütlediği Mervani Kürt Devleti, Bingöl'ü sınırlarına dahil eder. Bingöl merkezine 25 kilometre uzakta bulunan Gazik (Kuruca) köyünün eteklerinde kurulduğu dağların arkasındaki vadide işlemeli taşlar ve harabeler bulunur. Bu vadi, köy halkı tarafından, —Zazaca— "Sukê Meron (Meron Çarşısı)" olarak anılır. Yine yörede Ermenilere ait çeşitli kalıntılar vardır. Ayrıca adı geçen köy halkın ziyaretgah olarak kullandığı "Kurâ Şehîd (Şehit Doruğu)" de kazilar yapılmış ve tarihi eserler bulunmuştur.

Bingöl, Yavuz Sultan Selim döneminde Osmanlı İmparatorluğu sınırlarına dahil edilmiştir.

Karlova'nın Küpik köyü ile Bingöl merkezi yakınındaki Ahpik köyünde mağaralar, Bingöl'ün tarihi zenginliklerini oluştururlar. Taş devri döneminde insanların yaşadıkları bu mağaralar çok sayıda bilim adamlarının ve arkeologların büyük ilgisini çekmektedir. Nazik Derezi mevkiiinde yapılan kazilar sonucu eski çağlara ait önemli kalıntılar elde edilmiştir.

Bingöl tarihinde Seyh Sait isyanı da önemli yer tutar. Seyh Sait isyanından önce Muş ve Bingöl topraklarında, 1920'lerde önderliğini Cibranlı Halit'in yaptığı Hallo Ayaklanması yöre insanların yakından etkilemiştir. Seyh Sait isyanı Bingöl'ün Genç ilçesinde başlayarak Hani'ye kadar genişler. Bu isyan yöre halkın büyük destek göründe hızla gelişir ve yeni kurulan TC için büyük bir tehlke oluşturur. Çünkü bu isyan bir çok çevre aşıreti katılır. Seyh Sait Bingöl'den Diyarbakır'a doğru yelenlerin, Palu'nun Gökdere nahiyesinden Seyh Şerif de birçok aşıretin başına geçerek Palu'yu ele geçirir ve oradan da Elazığ'a doğru ilerler. Elazığ da ele geçirilir. Ancak ayaklanması katılan insanların örgütsüzüğü, kendi başlarına hareket etmeleri ve dolayısıyla ortaya çıkan denetimsizlik sonucu Elazığ tekrar sömürgeci birliklerin eline geçecektir. Seyh Sait tarafı ise, Genç ilçesinin Daraхini köyünü basarak, sömürgeci kurumların ileri gelenlerini teslim alır.

Seyh Sait ayaklanması bir çok alan ele geçirilerek denetim altına alınır. Ancak isyanın bölgesel nitelikli olmasıyla birlikte, iç ihanet, siyasi bilincsizlik ve örgütsüzlük, ayaklanması kısa sürede bastırılmıştır. Romalılar ise bu kez Ermeni krallar yöreni ele geçirirler. Bir süre sonra bölgede Romalılar belirir ve Ermeni krallarını yenerek alanda egemen güç duru-

masına zemin hazırlar. Türk ordusu güçleri tarafından kanla bastırılan isyanın önderlerinden Seyh Sait Varto'da, Seyh Şerif ve diğer ileri gelenler Palu'da yakalanırlar. Isyanın önderleri İstiklal Mahkemesi'nde yargılanıktan sonra ölüm cezasına çarptırılacak ve Diyarbakır'da kurulan darağacında, Mayıs 1925'te idam edileceklerdi.

Dört koldan başlayan ve geçici başarılar elde eden Seyh Sait isyanı yöre insanların derin etkiler bırakmıştır. Isyan dönemini yaşayanlar, o günkü anılarını sık sık anlatırlar. Isyan yörede o kadar derin etki ve saygılık yaratmıştır ki, yaşlı-genç hemen herkes isyanın şu veya bu düzeyde bilgi sahibidir. Seyh Sait ise büyük saygı duyulur. Yöre halkının, sömürgeci Türk devletine kini, en çok da güvensizliği isyanın bu

bölgelerine gönderildiler. Bu sürümlerin 2-3 yıl sonra tekrar kendi yereleme geri dönmelerine müsaade edildi.

Sürgün listesinin çoğunluğunu Kiğı aşıret ileri gelenlerinin oluşturmasının nedeni vardı. Seyh Sait isyanı sırasında, buradaki bazı aşıretler ayaklanması karşı savaşmışlardır. Isyanın katılan aşıretlerin sunni olmasından dolayı Türk sömürgeciliği alevi olan bu aşıretleri kıskırtarak isyanı karşı savastırmıştı. "Kürdü Kürde kırdırtma" politikasıyla, isyan içten bastırılmak isteniyordu. Ancak isyanın bastırıldıktan sonra, isyanı karşı savaşan aşıret ileri gelenleri de mecburi isyanla "mükafatlandırılacaklardı." Türk sömürgeciliği, kendi egemenlik çarklarını temel alıyordu. Nitekim isyanın katılmış tüm bölgelere büyük gözdağı verilerek susturulmuştu.

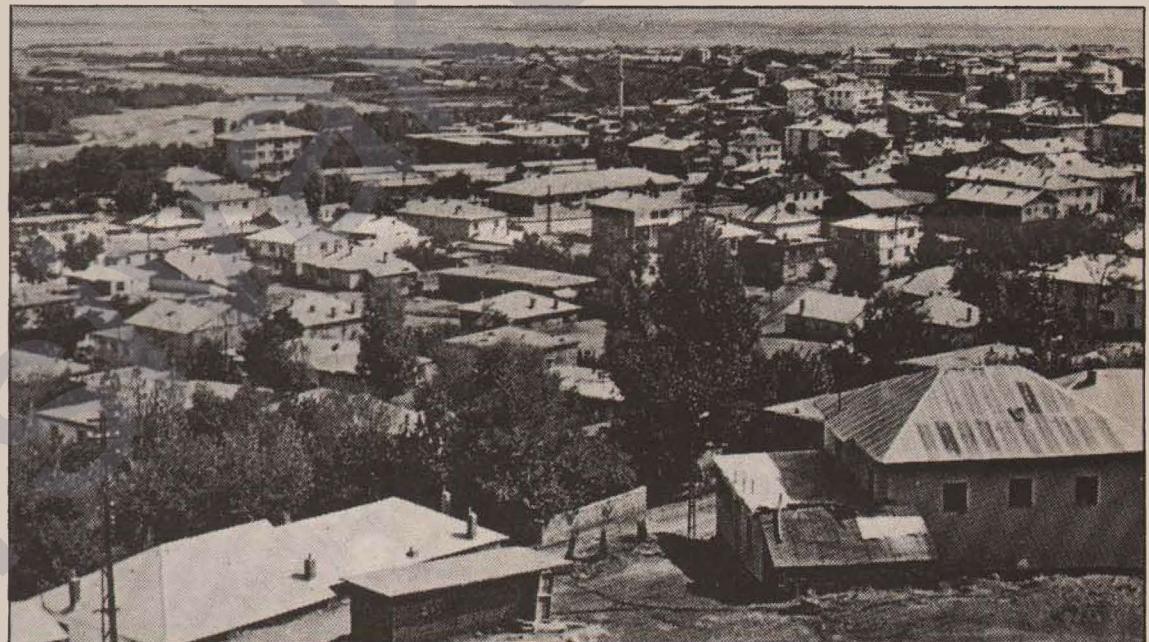
haline getirildi; Genç, Kiğı, Karlova ve Solhan da onun ilçeleri durumuna getirildiler.

Tarihsel yapıtlar

SEİRARIUS KALESİ: Bingöl il merkezinden 20 km uzaklıktadır. Murat Irmağının aktığı vadidedir. Urartu Kralının, Bingöl'ü denetlemek amacıyla yaptığı bir kaledir. Günümüzde taş yığınları halindedir.

DARAHİNİ (Kral Kızı Kalesi): Genç ilçesinin doğusunda, Diyarbakır ile Konsper çaylarının birleştiği yerde bir tepenin üzerinde kurulmuştur. Yıkıntı durumunda olan bu kaleye "Keynekler" (Zazaca "kızlar" anlamına gelir) de denilir. Bu kaleyi Pers Kralı'nın kızı Dara için yaptığı söyleyen.

KİĞİ KALESİ: Kiğı ilçesinde olan

Bingöl şehir merkezi

yana adeta bir gelenek halini almıştır. Özellikle kırsal kesimlerde —bilinci olmasa da— Türk-Kürt çelişkisi gözle görülebilir bir durumdadır. En azından düşüncede, yöre insanı, kendisinin Kurt olduğunu hiçbir zaman unutmaz. Nitekim Bingöl'ün çevre iller arasında ulusal kurtuluş mücadeleinin en çok geliştiği alan olması, bu objektif gerçekliğin ürünüdür.

Seyh Sait isyanının patlak verdiği ve bastırıldığı dönemde İsmet İnönü hükümeti iktidardaydı. Isyanın kanla bastırılıp, 10 Mayıs 1925'te isyanın önde gelenleri idam edildikten sonra, çeşitli ek önlemler alındı; bu tür ayaklanması yeniden gündeme gelmemesi, Kürtüğün ve Kürtistan'ın tümenden teslim alınması için. Isyanın katılan çoğu yerlesim alanında evler yakılıp yıkıldı. Aynı şekilde, İsmet İnönü'nün buyruğuyla isyan bölgelerinin tümünde silahlar toplattı. İsmet İnönü hükümetinin çıkarıldığı bir genelgeyle, isyançı aşıretlerin ileri gelenleri, yöneticileri ve etkin kişileri tesbit edilerek, bunların listesi hazırlanırdı. Bingöl'ün özellikle de Kiğı ilçesinde geniş bir isim listesi oluşturuldu. İsimleri listeye geçirilenler, olası bir saldırya karşı tedbir olarak Erzurum ve Trabzon üzerinden İstanbul'a, oradan da Ege'ye çeşitli

rulumuşlardır; geriye isyanı karşı savan aşıretler kalmıştır. Ne de olsa bunlarda da Kurt kanı vardı; onları tüm ihmallere karşı tehdile olmaktan çıkışın daha bir uşaklaşdırılmış gerekiyordu. Bunun bir gereği olarak, bu uşak aşıret ileri gelenleri sürgüne gönderilmiş ve daha çok uşaklaşdırılmış tümenden devletin hizmetine sokularak 1927'de çıkarılan özel bir afla kendi yereleme dönemleri sağlanmıştır.

Bu aşıretlerden biri olan Yazıcılar, günümüzde Kiğı alanında ulusal kurtuluş mücadeleşine karşı faşist Türk devletinin yanında yer alan köy koruculuğunu yapmaktadır. Bu aşıretin ileri gelenlerinden bazıları, ulusal kurtuluş mücadeleşine karşı işledikleri büyük suçlardan ötürü hakkettikleri ölümle cezalandırıldı.

1924 yılında, bugün Bingöl'ün bir ilçesi olan Genç bir il durumundaydı. O dönemler ismi Çapakçur olan Bingöl Genç'in bir ilçesi idi. 1927-29 yılları arasında ise sömürgeci statüye göre Genç ilçe yapılarak Elazığ'a bağlandı; dolayısıyla Bingöl de Elazığ'ın bir ilçesi oldu. Bingöl 1929'da yeni kurulan Muş'a bağlandı. Daha sonraları 1936'da çıkarılan yeni bir sömürgeci yasağın eylem Bingöl iline getirildi; Genç, Kiğı, Karlova ve Solhan da onun ilçeleri durumuna getirildiler.

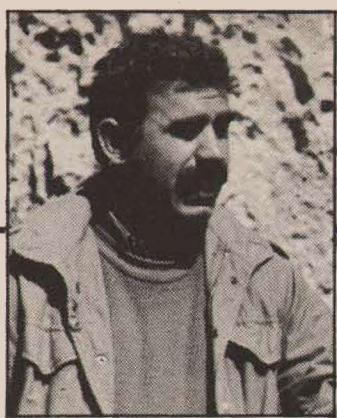
ÇAĞRI

"Adım Adım Kürdistan" seri yazımız Bingöl beldemizle devam ediyor. Okuyucularımızın hatırlayacağı gibi, her yeni beldenin ilk bölümünde çağrılarımızı yineliyoruz.

Her beldenin güçlü tanıtımı için okuyucularımızdan, tanıdıklarımız yorelere ilişkin belgeler, bilgiler ve resimler bekliyoruz.

Bingöl beldemize ilişkin bilgi, resim vd. materyallerin kısa sürede göndermesinin yararları olacaktır. Belde tanıtımının devam ettiği sürede, materyallerin elimize ulaşması halinde, onları kullanma imkanımız olacaktır.

PKK Genel Sekreteri Abdullah ÖCALAN yoldaş değerlendirdiriyor:

“PKK saflarında ilerlemek demek; özgür yaşamda ilerlemek demektir!”

Eğer bir görev, gerektiği kadar sorumlulukla, yaratıcılıkla yerine getirilmezse, elbetteki biz bin defa tekrarlayacağız. Hiç kimse de neden bu kadar tekrarlama diye söz söylemeyemez. Bunu söyleyenler, her şeyden önce kendi yetmez konumlarını yeterli hale getirmelidirler. Biz halkın mücadeleşini bile bile yenilgiye terkedeecek sorumsuzluğu gösteremeyiz. Bugün, halkın binbir zorlukla elde edilmiş değerlerini bir çırıpta yitiren, hem de kendisini sorumlu ve hatta benden bile daha sorumlu gören, gaflet içinde bir PKK'lı yerine koyan adamlarımız az değil. Bunlar, feodal yansımaların artıkları olarak değerlendirilir. Bu tip yaklaşımalar, kafası son derece geç çalışan, yine davranışları geç gelişenlerin yaklaşımıdır. Bunlar, halkın yüce değerlerini korumak surda kalsın, kendilerini bile koruyamazlar. Ve bu tip örnekler doludur. Avrupa'da ortaya çıkan pratik ve yine buralarda ortaya çıkan benzer bir yoğun pratik neyi kanıtlıyor? Bunlar, bırakılmış tırnakla söküp aldığımız değerleri korumayı, kendilerini bile —Parti olmazsa— koruyamazlar. Bunlar bu kadar gaflet içindeki durumlarını gözden geçireceklerine, yeterli hale getireceklerine, fitne-fesat içinde kalmaktan kurtulamıyorlar. Bunlar, mertlikten, yiğitlikten hiç anlamıyorlar. İlklerine aymazlık, gaflet mi işlenmiş; o aşıyla mı aşılmışlar, anlayamıyor insan! Oldukça basit, sıradan bir görev veriyorsun, ama sigaralarına ve bazı kötü alışkanlıklarına gösterdikleri ilginin yarısını, en sıradan bir çabayı bile buna göstermiyor. Fakat iş dedikoduya geldi mi, basit sohbetçiliğe, kendi kendini düşürmeye geldi mi, bir afyonkeş gibi davranışmaktan kurtulamıyorlar. Sıra yüce görevlere geldi mi de, göz göre göre, bir yoğun değerin yitirilişine seyirci kalmaktan öteye gidemiyorlar. Ne yapacağınız bu insanları? Bunlar yaşamı tehdit ediyorlar. Olmaz diyorum! Zaten köleliğimizin en kötü yansımışi böyle çıkıyor. Bir halk, bu kadar derinliğine köleliği yaşıyorsa; bu konuda önderler adına ortaya çıkanların bu aymazlığı, çok önemli bir rol oynar. Kendini aldatmaya geldi mi, yetmez konumunu gözardı etmeye geldi mi, herkes çok tipik davranışıyor.

herkes çok tipik davranışıyor. Dayatılmış olan bu derin kölelik Kürt halkının bir özelliğidir. Fakat, Partimiz bununla savaşıyor. Bu konuda çok zorlanıyoruz, önderlik olarak, zorlamamak elde değil. İç eğitiminizi ne yaptınız? Bu Parti olmazsa, siz kaç gün ayakta kalabileceksiniz? Hangi doğru düşünce ve davranışın sahibisiniz? Bunun düşmanına ne kadar dayatırsınız? Nerede ve ne zaman?

Kendim, sorumluluğum altında oldukça halkın işlerini bir adım geriye attırmam. Bu benim görevim. Peki, siz kendi görevinizi nasıl yerine getireceksiniz? Sıradan bir çalışmaya bile, onurlu, yücelticiliği kılma şurda kalsın, seviyesini habire düşürmek, ne anlama gelir? Üstelik bu durum, sanki son derece normal bir olaymış gibi yaşanıyor; öyle kabul ediliyor. Ondan sonra da biz söyleyiz-böyleyiz, adamız, erkeğiz deniyor. Olmaz; bu kabul edilemez. Canından bezenler gider-düşmana hizmet ederler. Hayata tutkuyla sarılamayanlar, hayatın özgürleştirilmesinde her şeyini ortaya koyamayanlar buraya gelemez. PKK saflarında ilerlemek demek, özgür yaşamda ilerlemek demektir; bunun için engel-sınırlar tanımamak demektir. Burası serden geçtilerin, kendini koyvermişlerin ve maceracılara sığındıkları bir yer olamaz. İnsanı yeteneklerini, görülmemiş fedakarlık ve cesaretle sonuna kadar hayatı geçirenlerin birleştiği bir harekettir. Bu konuda her şeyini ortaya koyan insanların yüce bir hareketidir. Biz insana güveniyoruz. Buna yetenekleri elverir. Bir ton basmakalıpçı, yaşamı tehditeden, uyduruk, hiçbir şey yaratmayan, korumayan, kurtarma-

*“...Bize kesin gereklı olan,
temel değerlerden taviz
vermeyen, aldanmayan,
aldatmayan; her koşulda,
—aç da kalsa, susuz da
kalsa, ölse de— yaşamı bu
temelde esas alan, hiçbir
zaman bundan taviz
vermeyen bir kuşak
yetişirmektedir. Her türlü
gelişmenin temelinde
bunun olduğunu bilerek
buna yüklendik. Biz bunun
için yaşamalıyız...”*

şey yapamıyorlar. Basit bir gerilla birliğini çalışıramamaktan tutalım, son derece geniş olanaklara rağmen bir örgüt faaliyetini bile rastgele, her türlü yenilgiye ve darbe yemeye açık bırakıyorlar. Bu konuda da kendini dağıtmaya, önderlik değerleriyle oynamaya bayılıyorlar. Soykırının yaşadığın anlarda kişilik böyle mi sergilenebilir? Çoğunuz görev istiyorsunuz; ama görevlere böyle gidilmez. Mesele, çok kaba çaba harcamak değildir; mesele, bitirici, tayin edici çabaların sahibi olmaktadır. Her türlü ölçüsüz duygusalıktır, disiplinden uzak, hedefle ne kadar bağlantılı olduğunu bile göz önüne getir-

**“...PKK saflarında
ilerlemek demek, özgürlük
yaşamda ilerlemek
demektir; bunun için
sınırları tanıtmamak
demektir. Hareketimiz
insanı yeteneklerini,
görülmemiş fedakarlık
ve cesaretle sonuna
kadar hayatı
geçirenlerin bir
hareketidir...”**

mekszin yapılan yürüyüş ve
sergilenen çabalar neyi kurtarır? Dediğim gibi, hedefi belli değil, hızı belli değil, anı belli değil, sorumluluğu belli değil! Bu emekle insan hiçbir şey elde edemez. Yaşama değer vermek gerekir. Nedir yaşam? Çoğunuza bakıyorum da, afyon içmiş gibi bir yapı sergilениyor. Afyon içmek kendinden geçmeye yol açar, ki bu da çağdaş insanlığın ve hatta bütün insanlığın ilerlemesinin önünde bir uyuşmadır. Bunu, dinler sağlar, felsefe sağlar; siyasi adımlar buna yolaçabilir. Uyuşmak sadece afyonla olmaz. Bu ideolojik, siyasi akımlarla da insanlar rahatlıklarını uyuşturabilirler.

zaman söylediğim gibi, bizim insanımızda sahtelik son derece gelişmiştir. Temel yaşam değerleri konusunda alabildiğine bir inkarcılık, vurdumduymazlık ve toptan ihanet de diyemeyeceğimiz, iliklerine kadar inkarcılık yaşanılır. İncir çekirdeğini doldurmayacak meseleler sözkonusu olduğunda bile birbirlerinden intikam almaya, birbirlerini yerle bir etmeye bayılırlar. Butemelde bir ahlak, bu temelde bir kavgacılık da, hepsinde, mertliğin bir ölçüsü olarak gösterir kendisini. Ve tabii bununla da kendilerini avuturlar. Biz, böyle insanların, veya böylesi değerleri esas alanların, bu tip değerlerle yaşamak isteyenlerin amansız eleştircileriyiz; bunların karşısındayız ve beş paralık değer vermeyiz.

PKK'nin yeni ahlakı budur. PKK böyle yaşamayı esas alan, hem de bunu tutkuyla, yüce bir erdem olarak benimseyenlerin hareketidir. Siz Parti yazılarını, önderlik öğretisini okumuyor-

sunuz; veya okuduğunuzda da es geçiyorsunuz. Onun anlam zenginliğini özümseme gereğini duymuyorsunuz. Böylece de sizden sağlam kadrolar ve dava sahipleri çıkmaz. Hatta çoğu —her zaman küçük-burjuvalar böyle yapar— zor bela ele geçirdiğimiz bazı özgürlük değerlerini şuradan-buradan kirpmak ve satmak işleriyle uğraşıyorlar. Böylelerinden hesap soracağız. Biz her zaman uyardık; özgürlük olayı karşısında bu tip tutumların içine girmemek gerekir dedik. Çünkü düşüründür. Bize kesin gerekli olan, temel değerlerden taviz vermeyen, aldanmayan, aldatmayan; her koşulda, —aç da kalsa, susuz da kalsa, ölse de— yaşamı bu temelde esas alan, hiçbir zaman bundan taviz vermeyen bir kuşak yetiştirmektir. Her türlü gelişmenin temelinde bunun olduğunu bilerek buna yükseldik. Biz bunun için yaşamalıyız. İnsanlar bazı değerlerle insandırlar; ve değerlerin en değerlisidir. Bu olgunluğu getirir; doğru yaşam ve doğru mücadeleyi getirir. Pasifikasyon ve provokasyon insanlarımızı baştan çıkarmış... İster direkt ister dolaylı olarak herkes onun figüranlığını yapıyor. Kimisi serseri, kabadayı; kimisi ückağıcı, patron-ağa; kimisi

“...Biz yeni aşiretler kurmak istemiyoruz; bunlar zaten Kürdistan'da dolu. Ahbab-çavuş birlikleri, mezhep birlikleri, kafa-kol ilişkileri geliştirmek istemiyoruz; bunların da üçkağıtçıları son derece fazladır bu memlekette. Biz bütün bunların anti-teziviz...”

ahlaksız; kimisi çikarçı, köşeyi
dönmeci... Böylesi bir yaşam,
kaostur dedik. Bu yaşama karşı
viedanın sizləmaması, düşünən-
nin ayaklanması —eğer bi-
raz ek insanlık değeri yaşanmak
isteniyorsa— mümkün değildir.
Bunu söyledik; bütün bilimsel te-
melleriyle bunu böyle gösterdik. O
zaman geriye kalan, bunu özüm-
semektir. Lafazan değil; öyle
şematik, kalıcı, mezhepçi, din
müminliği değil; bir devrimci
militan gibi —ki, bunlar ge-
liştiren, uygulayan, yaratınan
insanlardır— olunmasını tek
çıkar yol olarak koyduk. PKK,
baştan sona bu öğreti ve onun
uygulanması demektir. Bu te-
meldeki öğretinin özlü uygulan-
ması konusunda sizin sağlam
bir konumda olmadığınızı sani-
yorum. Çoğunuz görüyorsunuz;
bu konuda sağlam ölçülere u-
laşmayı ne kadar arzu ettiğiniz
bile belli değil. Biz, varolan
değerler üzerinde suyu-havayı
nasıl teneffüs edip içiyorsanz,
bunlara da o kadar muhtaç ol-

duğunuzu söyledik. Ama bu ihtiyacı ne kadar giderdiğinizi bileyimiyorum. O zaman ne kaldı geriye? Kalan, bununla tezat teşkil eden eski ölçüler, eski yaşam alışkanlıklarıdır. Uyanık saymayaşalım kendimizi. Sizin savunulacak fazla değerleriniz yok. Düşman elinizde fazla imkan bırakmamış; yoksulun, yoksulusunuz. Neyinize güveniyorsunuz? Şuraya-buraya sızmak, yaşamak demek değildir. Tenezzül bile etmemek gereklidir. TC size içgenc-sömürgeci kapitalizmin bazı tutkularını, bazı hırsızlık yöntemlerini kazandırmıştır. Şimdi bu temelde eğitim almak, bu temelde büyümek, insanlığı kazanmak demek değildir. Size kazandırmak istenen bu değerlerin ne kadar soykırımcı, faşist, yoksullaştırıcı olduğunu: Parti öğretimiz tüm yönleriyle açığa çıkarmıştır. Eğer bu böyleyse, o zaman, bizim bu temelde yeniden yaşamayı öğrenmemiz gerekiyor. Bütün bunları biz laf üreterek değil, bütün pratik yaşamımızda, Parti yaşamımızda göstererek kanıtıyoruz. Yoksa, başka türlü bu ağır problemlerin altında çıkmaz.

Yanılmamalıyız, yanılmamalıyız; dağ gibi problemler var. Bunlara ancak böyle bir kişilikle karşılık verilebilir. Sömürgeci kapitalizmin, ortaçağ düşkünlüğünün yeni yaşama sınırlı imkan hazırlaması surda kalsın, çok sınırlı da olsa biraz gelişmek isteyen her türlü yaşam isteğine, onun davranışına dahi anında öldürücü darbeyi vuruyor. Bunu en kabasından tutalım da en incesine kadar. her türlü yöntemlerle boğmaya çalışıyor. Onun için, savaşım çok akıllı yürütülür. Birçok gelişmeye yol açma temelinde yürütülür. Bu konuda sonuna kadar ilkeli, duyarlı, verimli, çabaların derleyici bir biçimde sarfını gerektirir. İşte bu da, partileşmedir, militanlaşmadır. Biz bütün pratığımızda buna bağlı olmaya çalıştık; başka türlü önderlik yapılamayacağının bütün yönleriyle görüyorum ve bu konuda önderliğin sınırlarını aşmamaya, önderlik sınırlarını esas almaya, bu temelde kendimizi sürekli disipline etmeye, şekillendirmeye çalışıyoruz. Önderlik etmek isteyen herkes için bu geçerlidir. Biz yeni işaretler kurmak istemiyoruz; bunlar zaten Kürdistan'da dolu. Ahbab-çavuş birlikleri, mezhep birlikleri, kafakol ilişkileri geliştirmek istemiyoruz; bunların da üçkağıtları son derece fazladır bu memlekette. Biz, bütün bunların anti-teziyiz. Dolayısıyla da bu özelligimiz üzerinde yetkinleşmek, yoğunlaşmak gerekiyor. Bu gücü kendisinde gören, bu konuda ilerici olduğunu, Partili olmakta kararlı olduğunu söyleyenler, iddia edenler, bu iddialarını büyük bir yaşamsal çabayla kanıtlamak durumundadırlar. Bunu, bütün pratik faaliyetlerindeki başarılarla göstermek durumundadır.

Canım kardeşim;

En yüce davranışlarınızın, pratiğin, ilişkilerin sergilendiği; bin yıllık özlemlerin, duyguların, birikimlerin kendini, kendi gerçekğini bularak, yaratarak büyündüğü; büyüp dal-budak saldığı, mert, yiğit ve namuslu bir ortamda; dayanışmanın, sıcaklığın, güzelliğin ve kahramanlığın yürek dolusu, kainat dolusu aydınlıklar yarattığı bir ortamda; gücsüzlükten, bireysel kaygı ve darlıktan, karamsarlıklardan, özgüven-özgüt yoksunluğunundan bahsetmek; birtakım olumsuz faktörleri, olumsuz yan ve özelliklerini feteşleştirerek ona sığınmak; tarihsel anın dattığı sorumluluklardan kaçınmak; sorumsuzluğa, kaçınınlığa, kaçın ve dolaylı yaşama soyunmak; sefil, düşkün bir yaşamı, ilişkileri, davranışları yaşamaktır...

Dahası, soyut ve sorumsuz bir yaşam gerçek anlamda bir yaşam değil, lanetlenmesi, mahkum edilip terkedilmesi gerekken bir yaşamdır. Bu yaşam tarzından sıyrılmak ve onun koşulladığı ilişki, arayış ve davranış gibi yönelimleri dolaylı ya da dolaylı tercih, ya da seçenek olmaktan çıkarmak gerek. Oysa gerçek sorumluluk, düşünmeyi, içinde yaşanan toplumu yeniden, yeni boyutlarda üretimi gerektiren ve bu doğru süreç içinde insanın toplum ile birlikte kendini de yeniden üretebilme sorumluluğudur.

Yabancılaşmaya karşı durmak, bizim özbilinc ve gerçekliğimizi tanımlayan istem ve arayışlara yönelik gerek. Ancak bu davranışın, bu yönelimin, bu ahlak ilkesinin özünü, sorumluluk duygusunun güçlen-

dirilmesi oluşturur. Yani kendini, bütün insanları (ama insanları), evreni bir yöntem içinde kapsayan, bütünlüken bir sorumluluk... Ve sevgili kardeşim, ancak bu temel üzerinde gelişen düşünce ve hareketlerimizi çağdaş, çağda uygun ve insanca davranışlar olarak nitelendirebiliriz. Ve şu da kesindir ki, yaşamlarına yabancılaklılarını, değerlerden uzaklaşarak gereksizliklerini ya da etkisizliklerini sezinleyip de bundan kurtulma, buna karşı mücadele etme yöntemlerini saptayamayanlar ve bu doğrultuda gerçek sağlam adımlar atamayanlar atmayanlar, ya da atmak istemeyenler; zorluklara karşı dayanılmaz bir korkunun, gücsüzlüğün ve zavallılık duygusunun içine düşmüler demektir. Önce doğuşumuzu; sonra öldürücü zorluklar, aşılması güç imkansızlıklar, biktirici, usandırıcı, sindirici, karşı koyucu yönelimler karşısında büyüp, gelişip serpilmemizi sağlayan; bize duyguların, aşıkların, arkadaşlıkların en güzeliyi, yiğitlik ve mertliklerin en yiğidini, boyun eğmeğini yaşatan; onurun, özgürlüğün bilinciyle yoğun; korkulara gücsüzlükler ve düşkünlüklerle karşı cesaretmiz ve dayanma gücümüz, halk, ülke ve insanlığa karşı bağlılık, sevgi ve sorumluluklarımızdır.

Halka insanlığa ve insanlık davasına karşı sorumluluk ise, büyük çaba, engin fedakarlık, üretme ve koruma yeteneği, dahası her şeyden önce kendini ortaya koymayı, bireyde toplum-sallaşmayı gerektirir. Kendini ortaya koymayan, kayıtlardan sıyrılıp kendini yaşamın en yan yerine, orta yerine atma-

“Tutkularımızın dili, bilinci; yüregimizin, özlemlerimizin pınarı ol”

yan; öyle cesur, öyle yiğit, öyle bilinci, öyle dolu dolu gerçekliğimize sarılmayan; bizi, güzelliklerimizi öyle yoğun; öyle dolaylı değil, kiyidän-kenardan yaşayan; bilincinin, yüreginin içindeki parıltıyı gün ışığına çıkarmayan; onu kullanmayan ve işlemeyen, sevdigimiz, sevgiyle anıp dirençle yaşadığımızlığımız, kardeşimiz, canımız degildir.

Bak, gör ve dinle! İşit ve anla!... Bil ki, yücelen, yükselen, Orta-Kuzey-Bati'dan kopup gelen, bin yıllık öfkeyi tavında döverek eğiten, çelikleştiren; sana, bana, ona, yani bize gerçek yaşamın, onurun, kişiliğin, yani varolmanın, yalın ve güçlü kudretini gösteren, Dicle'nin coşkunları, çağruları, haykırışlardır. Bu haykırışlara, bu derin ve coşkun akışa, köpük köpük aydınlığa karşılık vermek, bu zengin, bu bereketli ve sıcak akışa katılmak, dereciklerden okyanuslar oluşturmak, okyanuslara akmak gerek. Bırak kaygıları, tabuları yık! Koşullamasın seni korku sarısı karanlıklar; dökülsün yüreğinden, kişiliğinden, kimliğinden, dününden, sana yabancı özünden arta kalan ne varsa. Al eline kitabı kalemi, topla yıldızları yüreğine bir bir, topla güneş, suyu, bizim olan hayatı. Yürüklen, şarkırımıza söyleşen, güllerken ağız dolusu sevgi, yürek dolusu yiğilik, yani yükselirken ağır ağır dönüp bakma geriye, yani geriye özlem duyma!

Ve bilki, yaşamın, insanların en iyisi, doğru bulduğu, inandığı, değer verdiği şeyler uğruna mücadele eden, onları sevüp yaşatan, yaşatmak, yaratmak için bitmez tükenmez bir enerjiyle durmadan çalışan, çabalayan, özesi yaşamaya ve yaşılmaya değer olan, geriye, eskiye değil, yeniye, ileriye dönük olan yaşamdır. Bu yaşamda yourselfunu almak, öncelikle yaşamı tanımak ve yaşamsal sorumluluklarını bilincine varmakla mümkündür. Ve bu bilince varmak yaşamda doğru tercih yapmamızı kolaylaştırır, duyu ve düşünce karmaşamızı sadeleştirerek, ileriye, geleceğe dönük atılım yapmamızı sağlar.

Sevgili kardeşim, dışarda olmak, dışarda yaşamak, sevdiklerimizle yanyana omuz omuza yürümek, yürüyebilmek duygusu küçümsenecek bir duyguya olmadığı gibi, bu koşullarda dışarda olmak, ülkemizin sıcaklığını yaşamak oldukça önemli. Önemli olduğu kadar, değerli bir zamanı, fırsatı bulmak ve yaşamak demektir. Hele benim için, bizler için ölmeye, uğruna acı çekmeye değer bir zaman, bir ortam... Demem şu ki; dışarda ve sevdiklerinle olmanın anlamını, değerini bilmelisin. Senin ve senin gibi kardeşlerim, dostlarım, sevdiklerim için son derece değerli ve insanı olan bu zamanı iyi değerlendirmeli, senenizi tereddüsüz doğru yapmalısınız. Bu noktada gelinen bu yerde durup geriye bakmak, geçmiş aramak, geçmiş özlem duymak tercih ögesi olmaması gerektiği gibi, düşünce tarzı da olmamalıdır.

Yaşamda mutlak ana doğrulumuzu belirlerken, bugün kav-

ramalar kadar, yaşam pratiği ve yönler de netleşmiş; doğruya bulmamızı değil, doğruya yaşamamız gerektirecek yılınla olgu somutlaşmıştır. Seçeneksizliği ve kafa bulanıklığını, güvensizliği, darlığı ve kaygılanmayı gerektirecek hiçbir neden yoktur. Ve bu noktada yaşam doğrultumuza yönelik bir dizi yapay sorunlar, anlamsız ayrıntılarla, tam bir kafa bulanıklığıyla ve daha çok ikircilik "acaba bu konuda annem ne düşünür, babam ne der, çevrem yadigar mı, sevdigim(!) üzülür mü?", ninem üzüntüden kahrolur, ya küçük Ayşe'ye kim bakacak? Eh yine de çok kişiden iyiyim, hem böylece ailemi de, onu da kaybetmem, bu kadarı da yeter" vb. vb. bir tutum, ürkük, hesaplı bir yaklaşım göstermek kişiyi güçlendirmez, onu geleceğe taşırmasız. Bu olgun oturmuş bir kişilik ve yaşam değil, eksik, dolaylı bir yaşam ve kişiliktir. Bunu aşmak gerek, aşman gerek.

Ve eğer bugün (ki, senin de belirttiğin gibi) M'ler, D'ler, ya da N'ler dünden daha geri, daha yaban, bize daha uzak bir tutum içine giriyorlarsa, bu gerçek kimliğini, kişiliklerini bulamalarından, duygudan-yaşama bunu arzulamamalarından-

dir. Ve kaldı ki yaşam dolu dizgindir. Ve süvarisi mert, yiğit ve savaşan bir delikanlıdır. Yaşamın gerçek sahipleri; yaşamı enine boyuna paylaştan, onu her anıyla yaşayan, ona kendini veren ve kendini orda bulanlardır: Bizleriz. Yaşama emek ve direnç kazınan bu gerçeklik yüregimizin ve bilincimizin ana doğrultusu oldukça bu yaşamın, bunca değerin, uşuz-bucaksız güzelliklerin gerçek sahipleri biziz ve de biz!..

Varsın M'ler ya da D'ler Avrupalar'da, bastırılmış düşkünce duygularının dışa vurumu olan ahlaksızlığın, sefaletin, düşkünlüğün bataklığında yüzşünler. Varsın "çoban yıldızı"nın parlaklığını karartmaya çalışınlar; boşuna! Dilleri, yönelikleri tükenmişliğin, alçalmışlığın, özü sözü yitirmenin resmidir. Ve gelecek, yaşam, düşkünlüklerin değil, gerçek yaşam sahiblerinin omuzlarında yükseler, gelişir, güzelleşir. Bugün içerde düzenli kalp atışlarınızın ritmini bozmayan; onu sağlıklı ve zinde tutan bu gerçekliktir. Bu gerçekliktir bizi yaşatan, üstümüze bir karabulut gibi çöken kötülükleri, çırkinlikleri öldür...

Git canım, okula git. Yaşamı, evreni, olayları, olguları tüm yönleri ve tüm boyutlarıyla da-

ha bir iyi kavra. Ve kişiliğinde gerçek N'yi, gerçek sevdigimi yarat. Tutkularımızın dili, bilinci; yüregimizin, özlemlerimizin pınarı ol. Munzur gibi ak topraklarına, içsin soğuk sularından bir yaz akşamı, iş dönüsü. Eminim, imanım... Bir akşam üstü yitirdiğim seninle dönsün haya, sende yaşasın. Güç değil; yaşamak ve yaşatmak!

Sevgili N, Erdoğan'a yazdığını da "Şamil bazen mektuplarında H'yi eleştiriyyordu, oysa o çok iyi bir insan" diye yazmışsin.

Evet. Eleştiriyyordum ve eleştiriyyordum son derece haklıydım. Onun "arzu ettiğim" yere gitmesi, daha önce bulunduğu ortam, ilişki ve pratiğe ilişkin yaptığım eleştirinin, ya da bu yönlü yaklaşımının doğru olmadığını göstermez ki... Akşine onu, yani yaklaşımımı doğrular. Karşı çıktığım, tartıştığım genel kişiliği, dürüst, ya da samimi olup olmadığı değil, eksiklikleri, kendini onarmada yeterince aktif olmaması ve bulunduğu ortam ve bu ortamın koşullandığı ya da koşullayacağı olası ilişkiler, davranışları. Amacım buna dikkat çekmek ve kendilerine yardımcı olmaktı. Galiba oldum da.

Her şey yaşamak ve yaşatmak için!

Sevgilerimle kucaklarım, tümüne içten selamlar.

**Eskişehir Özel Tip Cezaevi
Şamil Batmaz**

“Gerçekler her zaman yeni şeyler öğretir”

Teyzeoğlu, 03.04.1989 tarihli mektubunu aldım. Bir süredir mektup yazmayı bıraktığım için karşılığımı şimdilik verebiliyorum. Benzer Newroz kartını bir-iki akrabaya daha gönderdim. Birinin eline ulaşmazsa da diğerine ulaşın diyerek, bir iki adresle yolladım.

Eğer önderimiz, hatırlarını yazmışsa, bugünkü değerlerimizin nasıl yaratıldığını çok iyi öğrenirsiniz. Okunسا da, o günlerin nasıl geçirildiğini kavramak kolay değil. Bazi şeyler ancak yaşanılarak anlaşılabılır. Örneğin, Diyarbakır cezaevinde yaşamadan anlamak olanaklı değil. Mutlaka sizlere uzun uzun anlatılmıştır. Ne var ki anlatım her şeyi veremez, veremiyor. En iyi romancı, sinemacı ve sanatçılar dahi, yaşananları olduğu gibi yansıtıyorlar. Her zaman zorlanmışlardır. Önderimiz mutlaka, sizleri o günlere götürmüştür. Ama, mutlaka yine de tümünü size anlatamamıştır. Sözkonusu alanda, herkesin işini kurduğu, her yeri etkilediği, müsteri kapıldığı ya da kapmış gözüküğü bir ortamda ortaya çıkmak büyük bir azim ve cesaret istiydi. Çünkü cesaret ve azimi kıracak birçok etmen vardı. Bir defa gelenekten gelmediğimiz için, gelenekçiler bizi bugünkü deyimle marjinal görüyorlardı. Bizim alanımızın temsilcisi olacağımıza inanmadıkları gibi, gülüp geçiyorlardı. Hatta bizi alan dışı görürlerdi. Çünkü alan içi görünenler, kendi yanlarında, içlerinde olmuyordu. Önderimiz onların dışında kalması, onları şartlıyor. Bu durum onları, "bunların aklından zoru mu var?" demeye kadar götürdü.

Hatta bunlar, "aklibaşında olmayan birkaç genç" olarak görüyordu. Böyle bir manevi baskı altında tutulan bir ortamda, gelişmenin dezavantajları vardı. Yalnız bizim köylüler değil, komşu köylülerin yaklaşımı da farklıydı.

Maddi olanaklarımız ise sınırlı. Birçok arkadaş yemek için para bulamazdı. Öğrencilere verilen krediler zamanı maddi olarak durumun düzeldiği günler olurdu. Bunların sayısı da sınırlıydı. Maddi sıkıntıyı anlatmak için bir örnek vereyim. Bize birlikte okuyan birisi ayrılış nedeni başka olduğu halde, ayrılışında gösterdiği iki nedenden birini açlık olarak göstermiş. Ona göre, diğer arkadaşlar doyarken kedisi aç kalmış. Halbuki herkesin durumu aynıydı. Ayrılma nedeni böyle değildi. Bizi kapıcı olmakla, gelenlere sırt dönme gibi şeylerle de suçluyordu. Daha doğrusu, söylemekleri, bir mektup sınırları içinde böyle söylenebilir. Yani maddi durum o kadar kötüydi ki, butür sorular çakılıyordu. 1978 yılına kadar da bu tür sıkıntılar sürdü.

1978'lere gelindiğinde diğerleri şaşırımlardı. Dün beğenmedikleri, kendilerinin hiçbir zaman erişemeyeceği noktaya gelmişti. Önderimizin işi ve çevresi büyüyor, onlar ise durukları yerde patinaj yapıyorlardı. Tüm bunları kısa ve öz belirttim. Herhalde ayrıntılı ve tüm boyutlarıyla yazılmış ve siz de okunmuşsunuz, heyecanlanmışsınızdır. Şimdi geriye baktığımda, inanılması zor bir yol aldığımızı görüyorum. Ben, sizdeki cesaretin temelini ve en büyüğ-

günü bu işe başlamanızın kendisi olarak görüyorum. Bugün gösterilen cesaretin, bu işe başlamadaki cesaretin yanında pek fazla sözü edilemez. Bunu derken, bugünkü gösterilen cesareti küçümseme gibi bir düşüncem yoktur. Bu işe başlayanları şurcula, saygıyla anmak gerekiyor. Ben, bu işe başladıkten bir-iki yıl sonra destek verdim. Daha doğrusu, bu başlangıçta kimliğimi, kişiliğimi buldum. Ayaklarım yere basmaya başladı. Doğal olarak bu, ben de bazi gerici, inkarçı koşullanmaları yaktığında, bir süre kendimde deprem hissettim. Demem o ki, bizler bir aile olarak da, birey olarak da büyük engelleri aşarak bu noktalara geldik. Bizlerin, yani ailenin tarihi her yönyle öğrenilirse, birçok şeyle emek verildiği öğrenilir. Yani bizde en doğal ve normal olanlar için bile büyük çabalar gerekiyor. İşte bizlerin başkalarından farkı ve zorlukların nedeni bu. Biz büyük bir şeyi uyandırık. Bunun ullanması, bu noktaya gelmesi kolay olmadı. Neyse, bunları uzatmamalıım. Şimdi tüm bunları öğrenme, duyma, görme olanaklarınız bizden çok fazla. Gerçekler her zaman size yeni şeyler öğretiyor.

Buralarda karanlık olsa da, memlekette ürünün iyi olduğu görülmüyor. Duyuyor, hissediyoruz.

Hoşçakal derken; seni ve tüm canlarımı özlem ve seviye kucaklıyor öpüyorum.

İzzet Baykal

25.05.1989

Ceyhan cezaevi

Sevgili Eva ve Doris,
İkinci mektubunuza, yanı
16.3.1989 tarihli mektubunuza
birincisinden daha çok sevin-
diğim belirtmeliyim. Çünkü,
birinci mektubunuza cevap ya-
zarken, mektupla başlayan ta-
nışmamızın ne kadar sürecekini
bilemiyordum. Ortak yanları-
mızın, düşünelerimizin ne ka-
dar olduğunu bilemiyordum.
Doğrusunu isterseniz ve alın-
mayacağınızdan emin olarak,
mektuplaşma isteğinizi, sanayi
toplumlarının doygunluğunu
yaşayan Avrupa insanların, sö-
mürülerin, çoğu filmlerde gö-
rulen ve gerçeği hiç de yansıt-
mayan egzotik güzelliklerine
duyulan istekten kaynaklanan
bir macera duygusunun ürünü
olup olmadığını bilmiyordum.

"Biz Kürtler de diğer halklar gibi ölümlerden yeniden doğuyoruz"

Bu nedenle de duygularımı ve sizden beklenilerimi ana hatla-
rıyla ve açıkça ifade etmiştim.
Şimdi görüyorum ki, onları dahi
yazmama gerek yokmuş. Sizlerin
de bizler gibi emeğin kurtuluşuna
gönül verenler olduğunu
öğrenmemiz bize duyguların
en güzelini yaşatıyor.

İnsanlığın kaderi hemen her
yerde aynıdır. Kimi yerde çok
daha büyük zorluklar yaşanır,
dolayısıyla kayıplar daha çok
olur. Ama her yerde sömürüye
karşı tavır alan herkes sömürü-
cülerin baskılılarıyla uğraşmak
zorundadır. Marks da çocuğunu
yetersiz beslenmeden dolayı

kayıbettiğinde kendisini teselli
eden tek şey, çalışmalarının, e-
meğin ve halkın kurtuluşuna
ışık tutacağı umudu duydum. Nite-
kim öyle de olmuştur. Halepçe'de
onbinlerin katledilmesi elbet-
te insanlığın karşılaşığı en bü-
yük vahşetlerden biridir. Bir halk
yok edilmek isteniyordu ve
dünyada buna tepkiler hiç yok
denecek kadar azdı. Bu katliamın
yapıldığı dönemde, Birleşmiş
Milletler gibi savaş kurallarını
koyan ve denetleyen bir kurum
da tepkisinin çok cılız olması,
aslında Kürtlerin nasıl
zorluklarla karşı karşıya olduk-
larını göstermektedir. Bu kat-

liam karşısındaki sessizliği bir
bakıma normal karşılamak gerekiyor. Çünkü BM'nin mevcut
durumu dünyadaki güçler den-
gesinin ifadesiydi. Bu güçler
dengesinin hesabı yapılmışken
Kürtler ortada yoktu. Oysa sim-
di dengelerin değişmesi gere-
kiyor. En azından bölgedeki
taraf devletlerden dördü ve on-
larla bağlantı içinde birçok ge-
riçi yönetimin çıkarlarına karşı
konması gerekmektedir ki, BM
bunu ne yapabilecek durumdadır
ne de yapmak isteyecektir. Esasen o, ABD'nin başını
çektiği dünya gericiliğinin Çır-
karlarının korunması işlevini
görmek durumundadır ve bu-
nun ötesinde herhangi bir şey
yapamamaktadır.

Her şeye rağmen biz Kürtler
de diğer halklar gibi ölümlerde
yeniden diriliyoruz, tıpkı Neru-
da'nın dediği gibi. Bunun en
güzel örneği bu yıl yaşadığımız
Newroz'dur. Bizim toplum ola-
rak güzel, olumlu ve yaşamı temsil
eden bir geleneğimiz var.
Newroz'u, size anlatmayacağım;
çünkü, mektuplarınızdan
anlaşıldığı kadariyla sizler bu
konuda bilgi sahibiniz. Ben, bu
yıl Newroz'u nasıl yaşadığımızı
anlatmaya çalışacağım. Bu ay-
nı zamanda Halepçe'de katledilenlerin,
Kürtlerin kendi değerlerine sahip olması için müca-
dele içinde toprağa düşenlerin
anısına da saygı anlamını taşı-
yacaktır.

Newroz'a daha önce aç-
lık grevine girmiştir. Aslında
Diyarbakır'da başladık. Çünkü
orada bir vahşet yaşadık ve her
şeyimiz talan edildi. Açlık gre-
vimizi burada sürdürdü. Çünkü
buradaki arkadaşlar da açlık
grevindeydi. Onların da bir-
çoğunu (kitap vd.) almıştı. 37
gün sonra açlık grevimi sona erdi,
bize bazı sözler verildi. Ancak bir müddet sonra bize
verilen sözlerin çoğunun uygula-
maya konulamayacağı gereklili-
ğeri öne sürüldü, top Adalet
Bakanlığına atıldı. Biz de zorunlu
olarak özünde bitmedi gözüyle
baktığımız açlık grevine yeniden 9 Şubat'ta başladık. 20
gün sonunda istemlerimiz kabul
edildi ve açlık grevime son verildi. Telefon, yazışma, yasak ol-
mayan kitapların alımı vb. istemlerimiz kabul edildi. Şimdi-
lik son durum bu. Ancak telefo-
nu, biz içerdem edebiliyoruz. Yani dışarıdan gelen telefonlar kabul
edilmiyor. Bir de söyle bir
durum çıktı ortaya; daha önceki
açlık grevini bırakan Kurtuluş
ve Dev-Yol davalarından yar-
gilananların bir kısmı bu defa
açlık grevine girmediler. Ancak
adeta telefonu işlemez hale getirmek için ellerinden geleni
yapıyorlar. Daha açlık grevini
biraktığımız gün hepsi telefon
etmek için kuyruğa girdi. Asa-
lakça bir yaşama alışmışlar.

Yılların verdiği aaklıla, ce-
zaevindeki arkadaşlara yaz-
mak istiyorum; ama, yazacak
fırsat olmuyor. Gerçi yazdım ve
yazıyorum ama, öylesine özlem
doluyuz ki, bir mektubu kısa
surede yazmak olanaksız olu-
yor. Yıllarca beraber açıktık,
sevinçleri paylaştık; amá, son-
ra ayrıldık. Böyle arkadaşlara
yazacak çok şey oluyor.

Son durumumuz iyi sayılır.
Ama biliyorsun cezaevleri çoğu
zaman belli olmuyor. Mektup
yazarken iyidir, mektup elinize
ulaşana kadar aksine dönebil-
ir. Simdiden bayramınızı
candan kutlarız. Yüreğimizdeki
ateşle sizleri kucaklıyoruz. Bu
bayram ailemizin tüm fertlerine
azim, karar ve başarı olsun,
yollarını aydınlatan meşale ol-
sun.

Dolulukla...

Kardeşin Seyfettin Aluş

13.03.1989

sevinçle acayı, hasretle kavuş-
mayı birlestirenler olmalıydı
ve bugünün öylece yaşamamışdı.

Newroz akşamını bu duygular
içinde ve sabırsızlıkla geçir-
di. Sabahleyin erken uyanındı.
Dışarda güzel, güneşli, bizi ken-
dine çeken bir gün vardı. Bugün
adeta sayısız insanın yaşana-
mayan gençliğinin enerjisini ve
yaşama gücünü yansıtıyordu.
Şairin dediği gibi, "delikanlı bir
bahar günüydi." Her yerde bir
hareket vardı. Doğadaki bütün
canlıların ulyanısının başladığını
hissediyorduk. Cezaevinin
dışındaki çamlardan doğanın
kokusuna hasret burunlarımıza
hafif bir esintinin dahi getire-
ceği kokularının birkaç gün
içinde ulaşacağı çiçekler açma-
ya başlamıştı. Bugünün hareket-
liliği kuşkusuz insanların
daha derin ve anlamlı olacaktı.
Yani her şey ve herkes bugünü
yaşıyor, düşünüyor, kavuşuyordu.

Bugünü bahçede günümüze
katılacak konuklarla birlikte
yaşayacaktı. Bunun için ko-
ğuşlarımızdan masalar ve sıralar
taşımaya başladık. Masaları
ve sıraları bahçenin duvar diper-
lerine dizdik. Bahçemiz, zemini
beton olan, en yaklaşık sekiz,
boyu otuz metre olan, yüksek
duvarlarla çevrili havalandırma.
Ama bizim için, bir avuç da
olsa gökyüzünün maviliğini gör-
düğümüz, güneşlediğimiz, temiz
hayvi soluduğumuz, spor
yaptığımız, yaşamımızın koşu
dışındaki bölümünün geçtiği baş-
lica yaşam alanlarımızdan biri-
sidir. Koğuşlarda arkadaşların
bir bölümü bu günde sergileyec-
kileri oyunları, türkülerin ve
marşların son hazırlıklarını ya-
parken, bir bölüm de konuklara
ikram edeceğimiz yiyecek ve
içecekleri hazırlıyordu. Bir
yandan çay yapılrken, diğer
yandan limonata hazırlıyor,
dünden hazırlanan ve tümüyle
bizim ürünümüz olan pastalar
tabaklara konuyordu. Herkesin
yerinde durmadığı, kıprı kıprı
olduğu, coşku dolu bir hareket-
lilik vardı. Bugün de yaşamın
renklerine ve özgürlüğüne has-
ret duyan bizlerdi. Acı yüre-
ğimizin örsünde dövere sevin-
ce dönüştüren bizlerdi. Yine
bunlara halk olarak ve bütün
insanlığın kavuşacağına inanan
bizlerdi. Gözlerimizde ağlayan
kır çiçekleri vardı. Gözlerimizde
geleceğin güzellikleri, aynadaki
suratımız gibi açık
seslik görülebilirdi bu günde...

Bahçeye gelen konukların,
duvardaki bayrak ve resimleri
görünce yüzlerinde çiçekler a-
çıyordu adeta. Grup grup süren
sohbetlerle bahçemiz bir düğün
yerini andırıyordu. Sohbetlerde
konusulanlar herkesin ilgi ala-
nın göre ya bir ortak anı, ya bir
siyasal değerlendirmeye, ya da bir
patikada yürüyüş kolunda ol-
manın duyumsattırdılar. Ama her şeye büyük sorumlulukların ciddiyetiyle en coşkun
sevinç yan yanadı. Kisacısı
herkes, adeta, eğer biz ölümler-
de dirilen isek, en kötü koşullar
içinde en güzel olanları yakalı-
yorsak, bir türkütür yaşamımız
diyordu.

Günümüzde yazilar okundu,
sembole ateş yakıldı, marşlar
ve türküler söylendi. Oyun eki-
bimiz bütün maharetini ortaya
dökerek figürlerinde bir halkın
yaşamını resmetti. Alışlıklar
çalıştı coşkuyla. Bu alışlıklar,
temsil edilen yaşama, yani özgürlük
için harcanan çabaya idi. Bu
Devamı 17. sayfada

Bir dünya istiyorum sizden; solmasın açarken güller

Bir dünya istiyorum
sizden
Solmasın açarken güller
Sökerken batmasın
şafak
Ağlamasın
Düzenken gülümseyen dudak
Ve diyebilseydim;
Bir dünya istiyorum
sizden
Beko'su olmasın diken
yıldızlar arasında
Ve unutmasın sevdaları
gençten solan gencalara
Bir dünya istiyorum
sizden
Sönmesin "uyandırılmış toprağı"
Cirit atmasın çakallar
varoşlarında
Ve balık sivanmasın ilk güneşe
Köküne kibrıt yakılmış olsun
ayrıktır otlarının
Bir dünya istiyorum
sizden
Sulansın damarlarından gülleri
Ve taşları kemiklerimden
Çelik tel diye alın
kaslarımı
Bir dünya istiyorum
sizden
Bir dünya
Bedenim harci olsun elinizde
Ustası siz olun dünyamın
Olmasın
Karanlık köşesi ve
Çökmesin üstüne
kasvetli gece
Uçmasın
Çırın uçuşlarıyla
yarasalar
Ve örmesin ağlarını
örümcekler
Vasiyetimdir bu
Bildirin
Çelik pençeli kartallara

Evet ulaşabilseydi sesim sarp
kayalarda yuva kuran kartal-
lara; bunları bildirecektim iste-
mim diye.

Evet Bacım, yine duygulu-
lum üzerinde, kalemin al-
mış başını giidiyor. Sevgi ve
özlemdir kalemi konuşturun,
yanınızda olamamanın özleimi
ve ailemin yüreğime saldığı
tükennemeyen gittikçe, büyuen
sevgisidir. Bazen düşündü-
ğünde, böyle bir ana ve böyle
bir babaya sahip olduğumuz için
çok ama çok şanslıyız. Ama bize
bunca sevgiyi tattıran, özleimi
bile yüreğimizi hıplatan ailemiz
için ne yaptım diye düşündüğüm
anlar oluyor. Ve aldığım cevap
hep şu oluyor; ne yaparsan
yatırıbu sevginin bedelini
ödeyemezsin. Bu beni daha çok
çabalamaya, daha çok bağlan-
maya götürüyor.

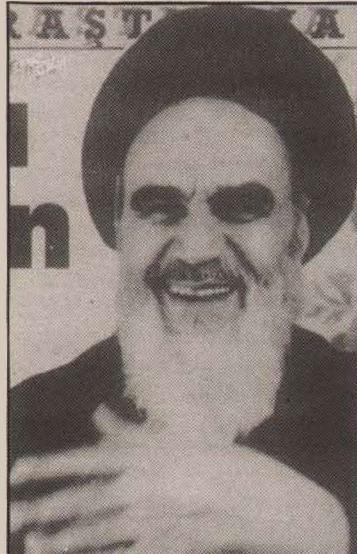
Ailemden birinin tırnağı in-
cisin, buna yürek dayanmıyorum.
O an için tırnağa degen taşı
elime geçirirsem her halde dış-

Ayetullah Humeyni'nin ölümü ve İran'da yeni dönem

10 yıldır İran'ı yöneten Ayetullah Humeyni'nin ölümü ardından İran'daki durumun ne olacağının üzerine yoğun tartışmalar yapılmaya, yeni sorular ortaya atılmaya başlandı. Humeyni'nin ölümü ardından İran'da ne gibi değişiklikler olacağı konusuna üzerine bütün dünya duyar. İran'ın gelecekte nasıl biçim alacağı konusu üzerinde bu kadar ilgiyle durulması, İran'ın bugün Ortadoğu politikasını olduğu kadar, dünya çapındaki gelişmeleri de etkileyen bir konuma bulunmasından ileri geliyor.

İran'da Şahlığın yıkılması ardından, esas olarak Humeyni'de ifadesini bulan yeni bir yönetim dönemi başladı. Bu yönetim altında İran'ın 10. yılını doldurmasına fazla bir zaman kalmadı. 10 yılda İran'ın geldiği nokta neresidir? Humeyni yönetim altında İran bölgelerde nasıl bir rol oynadı? Bu soruların cevabı irdelendiğinde Humeyni sonrası İran'ı bekleyen soruların neler olduğu, İran'ı nasıl bir geleceğin beklediği soruları da yanıtını bulur. Yine Humeyni'nin ölümü ardından İran'ın mevcut politikasında bir değişiklik ortaya çıkar mı, ya da olduğu gibi mi devam eder? Bu da yanıtını bulması gereken bir soru.

İran'ın, Şahlık sonrası durumunu çeşitli vesilelerle de olsa irdeledik. Bu konuda İran'ın bölgemizde oynadığı role açıklık getirdik. Bunlar, okuyucularımızın da az-çok bildiği gelişmelerdir. İran'ın tarihine ve 10 yıllık geçmişine bu nedenle şimdilik uzun bir değerlendirmeye girmek istemiyoruz. Ancak, şu andaki durumun izah için bazı belirlemeleri yinele-

meyi gerekli görmektedir.

ABD emperyalizmi Şahlık döneminde İran'a Ortadoğu bekçiliği görevini vermişti. İran, ABD emperyalizminin bölgelerdeki çıkışlarını koruyan önemli bir üs alanı görevi görüyordu. Bu bakımdan Şahlığın yıkılması ABD'yi dolayısıyla da tüm emperyalist sistemi önemli bir saldırıcı üssünden yoksun bıraktı. Şahlık rejimi bütünüyle emperyalizmin hizmetine koşuyordu.

1979 yılında Şahlığın yıkımıyla birlikte, yönetim molalar olarak adlandırılan din adamlarının eline geçti. Humeyni ve çevresindeki dini kesimin etkinliğini kurduğu iktidarın anti-Amerikanı özelliği, İran'ı ABD emperyalizminin bir üssü olmaktan da kurtardı. İran'ın emperyalizmin egemenlik sahasının dışına çıkması, bölgelerde dengede de değişikliklere yol açtı. İran'ın anti-Amerikanı çıkıştı, bölge dengesinde emperyalizmin alehinde gelişmelerin kafesinin ağır basmasını da birlikte getirdi.

ABD emperyalizmi, İran'ın bu yeni durumunu kabullenmedi. İran da aleyhine oluşan durumu lehine çevirmek için komplot ve saldırılara yöneldi. Irak'ı İran'a saldırtması, bu gelişmenin bir sonucudur. ABD emperyalizmi İran'ı düşürmek amacıyla Irak'ın saldırısını başlatı. İran'la Irak arasında 8 yıl süren savaşın başlaması kaynağını burada buluyor.

Irak başlangıçta İran'a karşı savaşta belli bir üstünlük sağladı. Ancak, bu İran'ın yeni yönetimini devirme şansı vermedi Irak'a. Savaşın ilerlemesi sürecinde İran Irak'la durumunu dengeleyerek, karşı saldırıyla geçti. İran ile Irak arasında süren savaş 8. yılında girdiğinde, her iki taraf da birbirini yenilgiye uğratmaktan uzak bir durumdaydı. Karşılıklı olarak, büyük bir yıkıma da yol açarak devam eden savaşta İran olsun, Irak olsun sonucu lehlerine dönüştürme şanslarını büyük oranda yitirmişlerdi. Sürüp giden savaş, her iki tarafın da insan gücü ve maddi olarak ağır kayıplar vermesine yol açıyordu. Savaş, hem İran açısından ve hem de Irak açısından öyle bir noktaya gelmişti ki, barış kaçınılmaz bir hale geldi. İran uzun süreden bu yana kabul etmediği Birleşmiş Milletler'in kararını kabul ederek, Irak'la barışa hazır olduğunu açıkladı. Humeyni yapılan bu ateşkesi "zehir içmeye" benzetti. İran'la Irak arasındaki ateşkes antlaşmasının üzerinden 1 yila yakın bir zaman geçti. Bu sürede ateşkesin ayrıntıları ortaya çıkmasa da, İran'la Irak arasındaki ateşkes antlaşmasının bozulması da ihtimal dışı görülüyor.

Ateşkes antlaşmasına var-

ması İran'ın uluslararası ilişkilerinin gelişmesine de yol açtı. Batı Avrupa emperyalistleri ve ABD İran'ı kendi yanlarına çekmek için çaba sarfetmeye başladılar. Savaşa ekonomik kuruluşları büyük oranda tahrip olan İran'ın yeniden inşasından pay kapmak isteyen emperyalist ülkeler İran'a yaklaşımında yeni bir yönelime girdiler. İran'ı işbirliğine çekmek için çabalarını yoğunlaştırdılar. Ateşkes sonrası, emperyalist ülkelerin İranla ilişkili arayışlarının altında İran'ı yeniden kendi yörüngeleri içeresine çekme isiklerini yattıktadır.

İran'da emperyalizmle ilişkileri yeniden canlandırmak isteyen bir kesim de, bu çabalarla destek olmaya başladı. Zaten emperyalist çevreler de İran yönetiminde ilimli çevreleri güçlendirme yönünde sık sık açıklamalarda bulunmaya başladılar. Ateşkes sonrası İran üzerinde emperyalizmin çok yönlü oyuncuları devam etti.

İran, emperyalizmin etki sahası dışında olması ve anti-Amerikanı niteliğiyle Ortadoğu bölgesinde anti-emperyalist gelişmelerde rol oynamaktadır. Bu rolü boş bırakmadan isteyen emperyalizm İran üzerinde ekonomik ve siyasal şantaj yoluyla sonu almaktı. Bunun en son örneği Salman Rüşdi'nin "Şeytan Ayetleri" kitabı etrafında koparılan furtinalardır. Humeyni'nin "Şeytan Ayetleri" kitabının yazarı Salman Rüşdi hakkında "katli vaciptir" fetvası çıkarması, Batılı emperyalist ülkelerin büyük bir tepkisine yol açtı.

Emperyalist ülkeler, bu durumu bir fırsat bilerek İran'a yüklenmeye başladılar. İran'la ekonomik, siyasi ilişkilerini kesmeye kadar da gittiler. İran üzerinde yoğun baskı oluşturarak geri adım attırmaya yönelikler. İran, üzerinde oluşturulan baskiya rağmen geri adım atmıyor gibi, kendi içerisinde de Salman Rüşdi olayına ilimli yaklaşanları tavırlarından vazgeçti. İran'ın bututumu karşısında, Batılı emperyalist devletler, İran karşısında ilk sert tutumlarını giderek yumatmaya başladılar. İngiltere dışında diğer Batılı Avrupa ülkeleri elçiliklerini geri gönderdiler.

İran'la emperyalist ülkeler arasındaki ilişkilerin gergin olduğu bir dönemde Humeyni'nin ölümü İran'ın bundan sonraki gelişimi üzerinde ne gibi bir etkide bulunacaktır? Humeyni varlığı ile İran'ın anti-Amerikanı, anti-emperyalist konumunu sürdürmesini sağlıyordu. Yine, İran'ı kendi etrafında birleştirmeyi başarmıştı. Humeyni'nin ölümü yönetimde var olan ve şiddetli bir hale gelmiş olan gelişmeler üzerinde nasıl bir etkide bulunabilir?

ABD ve diğer emperyalist ülkeler Humeyni'nin ölümü ardından yaptıkları açıklamalarda, İran'ın bundan sonraki tutumunda değişiklikler beklediklerini açıkladılar. Bu açıklamalar, emperyalizmin İran'da oluşan yeni durumdan yararlanmak isteyeceğini göstermektedir. Özellikle de İran'ı yeniden işbirliğine çekme çabalarını artıracaklardır. Humeyni'nin ölümünün açıklanması üzerinden fazla bir zaman geç-

meden, ABD Başkanı George Bush'un hemen açıklama yapması, bu çabaların yoğunlaştırılacağını göstermektedir.

İran'da Humeyni sonrası büyük bir otorite boşluğu ve hatta iç çatışmalar bekleniyordu. Özellikle de Humeyni'nin yerini alacak kişiyi saptama konusunda bu çelişkinin artacağı siyasi çevrelerde beklenen gelişmelerdi. Ancak beklenen gerçekleşmediği gibi, Humeyni'nin yerini alacak kişinin saptanmasında tahmin edilen gelişmeler ortaya çıkmadı. Humeyni'nin yerini Ali Hamaney alırken, şu an Meclis Başkanı olan Hâsimi Rafsançanı ise, Cumhurbaşkanlığı seçiminde aday olacağını açıkladı. Bu gelişmeler, Humeyni sonrası İran'ın nasıl bir çehre kazanacağını göstermektedir.

Gerek Ayetullah ünvanını alan Hamaney, gerekse de ülke yönetiminde giderek ağırlığı artan Meclis Başkanı Hâsimi Rafsançanı yaptığı açıklamalarda Humeyni'nin ilkelerine bağlı olduklarını söyledi. İran'ın Humeyni'nin çizdiği yoldan ilerleyeceğini söyleyen her iki lider, Humeyni'nin vasiyetlerini yerine getireceklerini açıkladılar. Meclis Başkanı Hâsimi Rafsançanı, geçtiğimiz hafifçe içerisinde yaptığı basın toplantısında Humeyni'nin Salman Rüşdi hakkında "katli vaciptir" fetvasının hala geçerli olduğunu da belirtti.

İran'ın Batılı emperyalist ülkelerle ilişkilerinin gerginliği dönemde, SSCB Dışişleri Bakanı Edward Şevardnadze İran'a bir gezi düzenlemiştir. Humeyni'yle de görüşen Şevardnadze, İran'la SSCB arasındaki ekonomik ilişkileri canlandırmak için girişimlerde bulundu. İran'dan SSCB'ye petrol akıtacak bir boru hattının döşenmesi konusunda da anlaşmaya varıldığı, yapılan görüşmeler sonucunda açıklanmıştır.

Rafsançanı yaptığı basın toplantısında SSCB ile ilişkilerini daha da geliştirmek istediklerini açıkladı. Humeyni döneminde temeli atılmış olan bu ilişkinin bundan sonra daha da hızlanacağını belirttiği konuşmasında, SSCB ile arkadaşlarında geçmişte varolan sorunların giderildiğini de ifade etti.

Bu gelişmeler ve açıklamaların, Humeyni sonrası İran'ın var olan mevcut konumunu devam ettireceği görülmektedir. İran'ın SSCB ile ilişkilerini güçlendirmesi, bölgelerdeki anti-emperyalist konumunu korumasına hizmet edecektir. Bu da, İran'ın kısa sürede emperyalizmin kucağını düşeceğine bölgelerdeki bekentileri boşça çıkarmaktadır. İran Humeyni'nin bir rüştüğü mirasa dayanarak, gidecek SSCB ile ilişkilerini güçlendirip, bölgelerdeki anti-emperyalist konumunu bir müddet daha devam ettirecektir.

Türkiye ile İran arasında son dönemlerde giderek gerginleşen ilişkilere de kısaca değinmek istiyoruz. Türk Devleti İran'ı Kürtistan ulusal kurtuluş mücadelesine karşı kullanmak için yoğun girişimlerde bulunuyor. Geçmişte sık sık tekrar edilen "Suriye'den siziyorlar" biçimindeki açıklamalar yön değiştirerek, "İran'dan siziyor-

ÇHC'nde gösteriler ordunun müdahalesiyle sonuçlandı

Çin Halk Cumhuriyeti'nde Mayıs ayı başında bu yana devam eden öğrenci gösterileri, Ordu birliklerinin müdahaleyle birlikte Haziran ayının ilk haftasında sona erdirildi. Öğrenci gösterilerinin ordu gücüne başvurularak sona erdirilmesi, ÇHC'de 1 ayı aşkın süredir devam eden bir sorunun çözümlemesini sağladı.

Çin'de öğrenciler, işçiler, köylüler ve aydınların da desteğiyle geniş çaplı gösteriler düzenlediler. ÇHC'nin tarihi meydani Tiananmen'de 2000'e yakın öğrenci açlık grevi başlattı. Yüzbinlerce öğrenci, işçi ve aydın da destekte bulundu.

Öğrenciler eyleme, daha fazla demokrasi, rüşvetin ve yolsuzluğun önlenmesi talepleriyle başladılar. ÇKP Genel Başkanı Deng Xiaoping ile Başbakan Ling Pen'in istifasını isteyerek kadar gösterilerini genişleten öğrencilere, Çin'in diğer büyük kentlerinden de destek gösterileri düzenlendi.

Olayların genişlemesi üzerine hükümet Başkent Pekin'de sıkıyönetim ilan etti. Ancak ilk günlerde sıkıyönetimi uygulayamayan hükümet, alanı boşaltmaları için öğrencilere çağrıda bulundu. Ordu birliklerinin ilerlemesini, düzenledikleri gösterilerle öleyen öğrenciler, alanı boşaltmayacaklarını bildirdiler. Daha sonraki günlerde ordu birliklerinin Pekin merkezine

doğru kaydırılması işlemi devam etti. Ordunun müdahalesinin kesinlik kazanmasıyla birlikte, öğrenciler de gösterilerini artırdılar. Ancak, ilk günlerde kadar yoğun bir katılım gerçekleşmedi. Gösterilere katılımın azalmasında, ordunun kesin müdahaleye hazırlanmasının etkisi büyük oldu.

Geçtiğimiz hafta içinde ise, ordu birlikleri gösterilere müdahale ederek, dağıtmaya başladı. 2-3 gün kadar devam eden karşılıklı çatışmalarda, askerlerden ve göstericilerden çok sayıda kişinin öldüğü bildirildi. Çin Hükümeti ölenlerin sayısını 300 dolayında olarak açıkladı. Resmi olmayan kaynaklardan gelen haberlerde ölü sayısının daha fazla olduğunu bildiriliyor.

Gösterilerin sona erdirilmeyeyle birlikte, 10 Haziran'dan itibaren Pekin'de normal yaşama dönüldü. Bununla birlikte, Çin'deki gelişmelere ilişkin olarak çeşitli haberler gelmektedir. Ordunun kendi içinde çatışma çıktı, Savunma Bakanı ile ÇKP-MK Genel Sekreteri Zhao Ziyang'ın olayların şiddetlendirilmesi ardından halkın karşısına çıkmamış olmaları Çin'de önemli gelişmelerin olduğunu gösteriyor.

9 Haziran'da Çin televizyonunda konuşan Deng Xiaoping, ordunun müdahalesini övdü. Başbakan Ling Pen de aynı doğrultuda bir demeç yayınladı.

Bunların yanısıra 7 eyaletin ordu komutanları yayınladıkları bildirilerde, ordu birliklerinin kendi bölgelerinde de benzer tavrı takınacağını açıkladılar. Gösterilerin dağıtılmaması ardından, ordu birlikleri yaygın bir tutuklamaya da giriştiler. İlk bir-iki günde 4 binin üzerinde kişinin tutuklandığı bildirildi. Çin Hükümeti yaptığı açıklamada tutuklananların askeri araçları tahrip ettikleri, askerlerin ölümüne ve yaralanmasına sebebiyet verdiklerini belirtti. Tutuklamaların devam edecek de hükümet açıklamasında yer alıyor.

ÇHC'nde meydana gelen gelişmelerin nereye varacağı konusunda şimdilik kesin bir şey söylememekle birlikte, bu olayların önemini geliştirmeye yol açacağı şimdiden görülebilir bir durum. Özellikle de Çin'deki sosyalizmin uygulama sorunlarına nasıl bir çözüm getireceğii, Çin'in emperyalizmle yoğunlaşmış olan ilişkilerine nasıl bir biçim kazandırılacağı ve ülke içerisinde biriken sorunlar karşısında ne gibi bir tutum takımlacağı, bundan sonra daha da netleşecek hususlardır. Şu anda bu konularda bir şey söylememekle birlikte, günümüzdeki günlerde yeni gelişmelerin ortaya çıkması ve durumun daha da aydınlatmasıyla birlikte, bu hususlarda da daha çok şey söyleyebilecektir.

Federal Almanya'daki Kürt tutuklular serbest bırakılmalıdır;...

Başтарafı 6. sayfada

için yaptıkları toplantı, yürüyüş vb. çalışmalarından ötürü basılıyorlar, aranıyorlar; yürüyüş ve toplantıları engelleniyor, yasaklanıyor; paraları gaspediliyor.

Bundan bir yıl önce Federal Savcılık 16 Kürdü tutukladı. 13'ü halen cezaevindedir. Ayrıca 18'den fazla Kürt hakkında da soruşturma ve takibat sürüyor. Federal Savcılık tutukladığı ve soruşturduğu Kürtlere "PKK-ERNK-ARGK içindeki terörist bir örgüté üye olmak, desteklemek ve başka olaylar"dan (129a ceza kanununa göre) suçlamaktadır. Tüm deliller ise, FAC'da itiraflarda bulunan ve sözümona PKK tarafından kaçırılıp "Halk mahkemesinde yargılanıp tehdit edilen" şahitlere dayandırılmaktadır. Bu şahitlerin MIT tarafından, TC'ye muhalefet eden Kürtlere takibi için gönderildikleri iddialarını, Federal Savcılık şimdide kadar araştırmamıştır. Bunun yerine tüm tutuklu Kürtlere çeşitli kademelerde tecrite alınmış ve savunma hakları büyük oranda sınırlanmıştır. Örneğin, tutuklanan Kürtlere Kürt yayınlarının verilmesi yasaklanmıştır.

Bu bildiri imzalayanlar olarak, Kürtlere yönelik takibatı ve tutuklamaları protesto ediyoruz. Batı Alman tekellerinin, Kürtlere karşı kullanılan silah ve zehirli gazı sömürgeci devletlere gönderdikleri bir dönemde, Federal Savcılık da ceza kanununun 129a maddesi ile devreye girerek Ortadoğu'daki bu gelişmeyi tamamlamaktadır. Hatta o kadar ileri gitmekte ki, Kürtlere Lübnan'daki "suçlarını" da takip etmektedir. Bu uygulama, uluslararası hukukun, yabancı bir ülkenin iç işlerine karışmama ilkesinin ihlalidir. FAC'da yaşayan 400.000 Kürdün takibata uğraması doğal karşılaşmaktadır. Kürdistan kurtuluş mücadelesine Alman topnaklarından yapılacak her türlü yardım engellenmek ve yaslanmak istenmektedir. Bunun için Türk İşçileri Bakanı M. Kalemli, 1988'de FAC'a yaptığı bir ziyarette teşekkürlerini söyle dileytiyor.

"Alman makamları şikayetlerimizi hakkı buldukları ve gerekli önlemleri aldılar. Ben büyük bir sevinçle Alman dostlarımıza bu önlemlerin devamını duydum. Hükümetiminin, bölücü ve terörist PKK'ya karşı tedbirleri büyük başarı kazandı. Bizler onların hepsini geneceğiz." (Tercuman, 26.3.1988)

Bu politika ile sıradan insan hakları çiğnenmektedir. Federal Savcılık, Kürtlere karşı milliyetçi ve soven duyguları körkülüyor. Bu, yabancılara karşı hükümetçe yürütülen kısırtma ve baskı politikasıdır. PKK ve sempatisini Kürtlere defalarca silahlı kurtuluş mücadelesini Kürdistan'da yürütüklerini, FAC'da bunun için yardım topnaklarını ve FAC'da şiddet olaylarının çizgilerine ters olduğunu belirtiyorlardı.

FAC ve Federal Savcılığın, Kürtlere takibatları son bulmalıdır. Federal Savcılığın kanundi saldırları durdurulmalıdır. Türkiye yardımına ve istihbarat, polislik, askeri alanlarda Türk-Alman işbirliğine

karşı mücadele edilmelidir. Bunu nedenle aşağıdaki istemleri destekliyoruz:

—FAC Anayasasının 129a kanununa göre Kürtlere karşı açılan davalar iptal edilmeli!

—Tüm tutuklu Kürtlere serbest bırakılmalıdır!

—Takibata; Kürt örgütlerinin faaliyetlerinin kanundi engellenmesine son verilmeli!

FEYKA-KURDISTAN KÜRT HALKININ DOSTLARI

Destekleyenler:

- Sosyalist Vatan Partisi (SVP)
- Ekim ●Batı Almanya Komünistler Birliği-Merkezi (BWK-Vorstand)
- Faşizm, Savaş ve Gerilige Karşı Halk Cephesi-Merkezi (Volksfront-Vorstand)
- Medico International-Frankfurt ●Türk ve Kürt Halklarının Dayanışma Birliği-Nürnberg (TKHDB) ●Münster Marxist Örgrenciler Birliği-Spartaküsüler (MSB-Spartaküs, FH Münster) ●Özgür İşçiler Birliği/IAA (FAU-IAA)
- Özgür İşçiler Birliği/Kızıl Komünistler (FAU/R) ●Birleşik Sosyalist Partisi (VSP) ●Anti WAA-Büro, Saarland ●Bochum Ruhr Üniversitesi Psikoloji Bölümü Genel Toplantısı (Vollversammlung der Fachschaft Psychologie an der Ruhruniversität Bochum)
- Filistin Komitesi-Heidelberg (Palästina Komitee-Heidelberg) ●Pan Afrikan Kongresi-Hamburg (PAC-Hamburg) ●Hamburg-EL Salvador Komitesi ●Guatemala Komitesi-Hamburg
- Orta-Amerika Koordinasyon (Mittel-Amerika Koordinasyon) ●Batı Almanya Komünistler Birliği Merkezi-Berlin (BW Vorstand-Berlin) ●Volksfront-Berlin ●ASTA, FU-Berlin ●ASTA, TU-Berlin ●Iran Halkının Fedaleri Guerrilla Örgütü Sempatisanları-Berlin (SDGOVF İran, Batı-Berlin) ●PPSF, Berlin ●Braunschweig Teknik Üniversitesi Arap Örgrenciler Genel Birliği (Generalunion Arabischer Studenten der TU-Braunschweig) ●ASTA, TU-Braunschweig ●Braunschweig Anti-emperialistleri (Anti-Imperialistinnen Braunschweig) ●Tecrite Karşı Çalışma Grubu-Braunschweig (AG Gegen Isolation) ●Braunschweig Yabancı Düşmanlığına Karşı İnisiyatif (Initiative Gegen Ausländerfeindlichkeit)

Ayetullah Humeyni'nin ölümü...

Baştarafı 16. sayfada

lar" biçimini aldı. Faşist Türk Devleti bu iddialarıyla İran'a baskın altına alıp Irak rejimini olduğu gibi, İran'ı da işbirliği içerisinde çekmek istiyor. Ancak, Faşist Türk Devleti bu girişimlerinde herhangi bir sonu almadığı gibi, İran'la aralarındaki çelişkiler daha da derinleşmeye başladı.

Tahran'daki Türk Büyükelçiliği önünde, Türkiye'nin İran'a karşı tutumunu protesto eden Humeyni taraftarlarında bir gösteri düzenlendi. Hatta göstericilerin bir kısmı Büyükelçiliğe girmeye çalışılar. Bu gelişmeler üzerine İran ile Türk devleti arasındaki ilişkiler gerginleşmeye başladı. Bu gerginleşme, Türkiye'nin İran'a yönelik ekonomik yatırımlarının da düşmesine yol açmaktadır. Bu gelişmeler, Türkiye'nin ekonomik ve siyasal olarak zayıflamasına yol açıyor. Bu da faşist rejimin ekonomik krizini hafifletmek için dış pazar alanları

elde etme olanğını azaltıyor.

İran'la Türkiye ilişkilerinde kısa zamanda olumlu bir gelişme beklenmiyor. 12 Eylül faşist rejimi İran'la gerginliği azaltmak için Humeyni'nin cenazesinin kaldırıldığı gün bayrakları yarıya indirdi. Bu diplomatik bir kural gibi görünse de, Türkiye'nin böyle bir şeyi yapacağı tahmin edilmeyordu. Nitekim bu durum Türkiye içinde geniş tartışmalara yol açtı. Bazı gazetelerde aleyle yaziların çıkmasına, İran'ın İstanbul Başkonsolosu büyük bir tepki gösterdi. Türk gazetecilerin İran'da çalışma kartları ellerinden alındı.

Bütün bu gelişmeler, Türkiye ile İran arasında meydana gelen pürüzung öyle kısa bir sürede giderilemeyeceğini gösteriyor. Türkiye'nin İran'dan beklediği sonucu alamaması, ulusal kurtuluş mücadelemize güç veren gelişmelerdir. İran'ın Türkiye ile ortak bir anlaşmaya varması şansının az olması, bu bakımdan lehimizedir.

burg ●Avukat I. Ewigholz ●Yeşiller-den T. Rusenberg-Wuppertal ●Avukat H. Kremer-Berlin ●Avukat C. Kloster-huis-Hamburg ●Doktor H. J. Sche-neider-Hamburg ●Referadorin G. Bruns-Hamburg ●Avukat S. Topten-Hamburg ●Gazeteci G. Zink-Hamburg ●Gabi Rohloff-Wuppertal ●Me-bactm-Wuppertal ●VSP'den Han-fried Brenner-Wuppertal ●DKP Üyesi R. Adam Titz ●Avukat J. Sandran-Hamburg ●Referedor E. Holst-Hamburg ●Öğretmen B. Doms ●Foto Mu-habiri M. Stroux ●DGB Merkez perso-nel temsilciliğinden J. Markmann ●Avukat E. Jäger ●Tiyatrocu T. Prücke-ner-Hamburg ●Referendarin G. Bruns-Hamburg ●Doktor B. Elsner-Hamburg ●Hamschering İşçi Temsilciliği Başkanı M. Salaquarda ●Avukat V. Pfaff-Hamburg ●Hamburg IGM Tarif Ko-misyonu Üyesi K. Sharpff ●Genç Sos-yalistler Schleswing-Holstein Eyaleti Başkanı Lutz Petersen ●Muhabir W. Poelchou-Hamburg ●M. Pehl-Wupper-tal ●Genç Sosyalist C. Hoffman-Heide ●Avukat A. B. Egen-Hamburg ●Refe-rendarin J. Schmidt-Hamburg ●Avu-kat H. Jacob ●Avukat J. Waßmann ●İşçi Temsilcisi H. Hamsil ●HBV-İş-letemesi İşçi Temsilcisi F. Zobel ●Avu-kat A. Kenehn-Hamburg ●Avukat H. Lomer-Hamburg ●Doktor H. Bucher-Hamburg ●Hamburg Alüminyum İşlet-mesi İşçi Temsilcisi G. Thode ●Bilim ve Eğitim Sendikası GEW-Ajle Hamburg Şubesi Başkanı M. Töpfer

Biz Kürtler...

Baştarafı 15. sayfada günle ilgili yaşadıklarımızın, duyumsadıklarımız sizlere anlatılabildiklerimizdir. Bizi tanıdığınız oranda, sözcüklerle ifade edemediklerimi anlayacağınız güveniyor.

Mektuplarınızda kendinizle ilgili, sizin sosyal konumunuz ve siyasal ideolojinizle daha iyi tanımamızı sağlayacak bilgiler vermenizi bekliyorum. Böyle bir bilgilendirme beni, mektup yazarken birçok ikincilik düşmekten ya da döyalı anlatımlara başvurmaktan kurtaracaktır. Her seye rağmen, bu üçüncü mektubumla birlikte dostluğunuzun giderek gelişeceğini daha çok inanıyorum. Bu nedenle mektuplarımızda konular zenginleşecek ve güzelleşecektir.

Mektubumu bitirirken, sizlere sağlık dileklerimizi, dostlık selamlarımızı yolluyor, başarılar diliyorum.

Antep E Tipi Cezaevi
Riza Altun

Türk burjuva basınından...

Baştarafı 9. sayfada karşı bir savaş üssü oluşturma hazırlığını yapıyor. Botan dağlarına girmekte zorlanan TC, bu yaylada suni yerleşim alanı oluşturmak ve buraya yerleştireceği 5 bin göçer milisleetire-rek ulusal kurtuluş mücadelene-nee karşa savaşmaktadır.

TC'nin bu hazırlığı bir yönüyle bu anlama gelirken, diğer yönüyle de Türk ordusunun Botan dağlarında savaş yeteneği gösteremeyip tutunmadığını göstermektedir.

ÖĞRETMENLER AJANLIĞI REDDEDİYOR

Milliyet gazetesinin 5 Haziran 1989 tarihli sayısında çıkan "Öğretmenler Doğu'dan kaçıyor" başlıklı haberde; Erzurum, Erzincan, Kars ve Ağrı'da 1988-1989 öğretim yılında toplam 242 öğretmenin istifa ettiği ve 2580 öğretmenin ise bölgelerde görev yapmayarak ayrıldığı açıklanıyor.

TC, Milli Eğitim Müdürlüğü yetkililerine dayanılarak verilen habere göre, Erzurum'da 79, Erzincan'da 44, Kars'ta 52, ve Ağrı'da ise 67 öğretmen istifa etmiştir. Tayin yaptırarak bölgelerden ayrılan öğretmen sayısının dağılımı ise şöyle: Erzurum'da 890, Erzincan'da 420, Kars'ta 740 ve Ağrı'da 530. Öğretmenlerin görev yapmamasından ötürü, bu dört ilde ilk ve ortaöğretim için toplam 2 bin öğretmene ihtiyac duyulduğu belirtiliyor.

Öğretmen sıkıntısı yalnız bu bölgelerde baş göstermiyor. Kürdistan'ın birçok bölgesinde öğretmen açığı bulunmaktadır. Bu nedenle birçok okulun kapatılması zorunlu olmuştur.

12 Eylül'den, özellikle Kürdistan'da 15 Ağustos 1984'ten sonra hemen tüm öğretmenlere ajanlık dayatılmıştır. Ajanlığı kabul etmeyen çoğu öğretmen ya kendi isteğiyle istifa etmiş, ya da görevden alınmıştır. Sömürgeci eğitim sistemini okulları, ajan-

laştırmayı yaygınlaştırılan kurumlar olması nedeniyle, ulusal kurtuluş mücadeleminin de hedefi durumundadırlar. Günümüzde TC, Kürdistan'da çoğu sömürgeci kurumundaki memurlara yüksek maaş veya primlerle görev yaptırmaya çalışıyor. Ancak bundan istediği sonucu alamıyor. Ulusal kurtuluş mücadelemin gelişerek öğretmen kesimini de etkilemesi ve sömürgeci eğitim kurumlarını hedeflemesi, TC'nin asimilasyon politikasına önemli darbeler indirmektedir.

GERİ TEPEN BİR KOMPLO DAHA

1988 Aralık ayının sonlarında Tercuman gazetesi "PKK adam kaçırıldı" vb. gibi büyük pıtolu başlıklarla birkaç gün üstüste, İsviçre'de Mehmet Reyhan'ın fidye karşılığı rehin aldığılığını yazıyordu. Diğer burjuva gazeteleri de olayı işlemiştir. Bu seyaryolu kompló Partimize mal ediliyordu.

8 Haziran 1989 tarihli Hürriyet'te "Oğuldan babaya kompló" başlıklı bir haber yayınlandı.

Başlatılan mahkeme, sanıkların avukatı, Mehmet Reyhan'ın, babası Uğur Reyhan'dan 5 milyon frank alabilmek için 3 saniği kullandığı şeklinde savunma yapmıştır. Ve müvekkillerinin serbest bırakılmasını istemiştir. Bunun üzerine mahkeme yargıcı, sanıkların serbest bırakılarak tutuksuz yarınlanmalarına karar vermiştir.

Mahkeme ortaya çıkan gerçekler, olayın Partimize yönelik bilinçli bir kompló olduğunu bir kez daha göstermiştir. Olayın kendisinin örgütlediği söylenen Mehmet Reyhan, bu komploda bir figuran olarak kullanılmıştır.

Partimizin haklı mücadelesi ve onun devrimci çizgisini, TC ve emperyalist güçlerin ortaklaşa gündeme getirdikleri tüm komploları boşça çıkarmıştır. Bu, bundan böyle de devam edecektir.

Metelokên Kurdi

Dewsa şeran kund dikan dilan!

SEN NECİSİN?

Gardiyan her tutsağa, hangi hareketten yargılanlığını soruyordu:

«Sen hangi hareketten yargılanıyorsun ya... fötürü!»

«PKK»

«Sen?»

«PKK»

«Sen?»

«PKK»

«Sen?»

«PKK»

«Sen lan?»

«Ben DDKD'liyim komutanım.»

Gardiyan DDKD'yi ilk defa duyuyordu. Birden rengi attı, cobunu çıkan DDKD'linin üstüne yürüdü:

«Aç utan elini anasını s... faşisti!... Burada bir başka adla yine karşıma çıktı. Ama bana kül yutmaz derler..»

BENİM KOĞUŞUMDA EŞİTLİK OLACAK!

Devrimciler, düşünceleri ge-reji ortak yaştırlanın sürdürülerdi. '81'in başlarında kadar her koğuşa komün vardı. Baskı ve işkenceler başlayınca, idarelerin üzerinde en fazla durdukları konu komündü. Her fırsatla bunu dağıtmak için ellerinden geleni yapıyorlardı. Hele daha sonraki günlerde, komünün olduğu koğuşlara en büyük işkenceleri yapıyorlardı.

Bu saldırının neticesinde 18. Koğuşun da komünü dağıtılmıştı. Tutsaklar bireyçi yaşamın eziğini duyuyorlardı. Herkesin yiyeceği ranzasının altındaydı. Kimseňin bir başkasına yardım etmesine izin vermeyordu. Ama koğuşa yeni bir gardiyen gelmişti. Lümpen biriydi. Argonun en güzel küfürlerini eder, harbilik, dayılık ayaklarına yatarı. Göz kapaklılarının altı mosmordu. Tutsaklar hap veya esrar da içiyor anlamını çıkıyorlardı bundan. Ama bir özgürlüğü vardı gardiyanın, devrimcilerin komün yaşamına hayrandı. Koğuşu teftiş etmiş ve herkesin yiyeceklerinin aynı aynı olduğunu görmüştü. Buna çok sinirlendi. Bir nara attı:

«Sorumlu, gel buraya asla-nam!..»

«Emret komutanımlı!..»

«Bu ne hal lann?»

«Ne olmuş komutanım?»

«Daha ne olsun ulanlı!... Herkesin yiyeceği ranzasının altında.»

«Komutanım, idare öyle istiyor. Yüzbaşı komutanım öyle emretti.»

«Kes utan!.. Topla tüm eşya-ları!..»

«Emredersiniz komutanımlı!»

«Durmayın utan! Herkes eş-yasını, parاسını buraya getirsin!..»

Bir çırıpta tüm eşyalar ve paralar toplandı.

«Bana bak aslanım! Bundan sonra sen komün sorumlususun. Yanına dürüst bir yardımcı da ol.»

«Ama komutanım, bu para-lan bende görürlerse, beni ölü-dürüler.»

«Kes utan. Ben burada olduğum sürece kimse bunun için sana bir şey diyemez. Zaten sizin en beğenigidim tarafınız budur. Ben anlamam; benim koğuşumda eşitlik olacak. Ağcaymış, bey-mış, viz gelir tıns gider. Tamam mı lan?»

«Emredersin komutanım.»

APO'CULAR ÇIKSIN!

3. Koğuş çatı katydi. Tek odalı büyükçe bir salon gibidi. Sağ tarafta üç, sol tarafta iki kat ranza vardı. 120 kişilik mevcuduyla bir an kovanını andurdu. Gardiyanlar, içeri girip dayak atacakları zaman hep aynı şeyi söyleylerdi:

«Apocular çıksın!..»

Kimse çıkmayınca tüm koğuş dayağınu eşit bir şekilde yerdi.

Ama her dayak faslından sonra homurdanmalar başladı.

«Apocu olmakla gururlar-ı, ama dayağa gelince ortaya çıkmaya cesaret etmezler. Ahhh anam, zaten devlet kadar bir de bu Apoculardan çekiyoruz.»

«Artık dayanamayacağım. Bu kadar da yüzsüzlük olmaz. O kadar kendilerine ima ettik, yine de anlatıyoırlar.»

«Anlatıyoırlar değil, anla-mazlıktan geliyorlar. Enayı mi-dirler?»

Böylece sürüp giderdi homurdanmalar. Belki bazları küfür de ediyorlardı. Bu homurtuların tümünü bir ispiyoncu dindirmiştir. Koğuşun yansısı Apocuydu. Hepsinin bir listesini yapıp gardiyana vermişti Necef.

Gardiyanlar, hiçbir şey yok-muşcasına içeri girdiler yine:

«Apocular çıksın.»

Kimse ne ses etti ne de çıktı or-taya. Bu kez gardiyan:

«İsmi yazılı olanlar, okuduklar-ı çıksın!..» dedi

... Ve başladı okumaya, altmış kişi ayrıldı. Çavuşun komutıyla sallapati girişiler Apocu tut-saklara, nereye rast geldiye, kafa, göz, kaş, burun demeden. Dayak atmaktan sınıslıklam olmuştu tüm gardiyanlar. Çavuş kufre başlıdı:

«Ulan sizin de, isminizi vere-nin de... Siz de açın utan ellerini-zı, kurtulacağınızı mı sandınız!..»

... Ve bir de koğuşun diğer yansına girişiler...

G-9

PKK davalanından yargılanan her tutsağı mutlaka bir silahlı eyleme koymak isterdi, Emrullah Kaya. Birkaç gün üst üste elini kaldırıyordu, Ferman Yel. Çok önemli açıklamalarda bulunacaktı. En son duruşma hakimi Emrullah Kaya ona söz hakkı vermişti. Ferman, konuşacaklarını konuşmuştu. Ama hakim peşini bırakmadı.

«Hangi eylemlere katıldın?»

ÇAND • PİŞE • TORE — KÜLTÜR • SANAT • EDEBİYAT

ZİNDANDAN BAL DAMLALARI
—II—

«Minareboyu köyü baskını-na...»

«Hangi silahı kullanıyordun?»

«G-9»

Hakim hayret etti.

«Nasıl birşey bu?»

«Şeritli ve makinalı, ayrıca bomba atardı.»

Birbirlerine bakıp fısıldas-tılar. Yaz, dedi hakim;

«Sarıgün şu ana kadar bilin-meyen bir silah taşıdığı gözlen-miştir!»

ÖNCE SEN OKU!..

Mustafa Arusoğlu, '80'lü yıl-larda Bozova Belediye Başka-nı'ydi. Okuma yazması lütfi. O da Diyarbakır Zindanının zorlu gün-lerinde bulunmuştur. Gardiyan özellikle tamamen simalara kaf-aşımı takardı. Gitti Arusoğlu'nun önünde durdu:

«Oku lan İstiklal Marşı'nlı!»

«Bilmiyorum komutanım.»

Bir aşıret lideri, yıllarca feudal değer yargılarıyla büyümüş bir insan olarak, hazırlıkta durmak, gardiyana komutanım demek zaten ona çok zor geliyordu.

«Nasıl bilmiyorsun ibne! Hem belediye başkanıñ hem de İstiklal Marşı'nu bilmiyorsun! O-ku haydi.»

«Bilmiyorum. Önce sen oku!»

Gardiyan, havalı bir onba-şıydı. Arusoğlu'nun böyle konuşmasının onun zoruna gitti. Tutsaklar nezdinde itibar sarsılıyordu. Copuna davranışarak,

«Demek hem okumazsun, hem de bana karşı gelirsin haaal.. Açı elini!»

Ellerini açtı Arusoğlu, her dayak yediğe,

«Allahhhh... Allahhhh!..» di-ye avan çıktıktı kadar bağınyor-du.

Onu koğuştan koma halinde çıkardılar. 35. koğuşa (hücre) attılar. Orda PKK'lı tutsaklar kahyordu.

«Burada kalacaksın!. Yalnız İstiklal Marşı'ni değil, tam elli marş öğrenmeden seni buradan çikarmak yok. Belki Apocular, bir gece seni asarlar.»

Apocular Arusoğlu'nu dışa-nda bulsaydalar anında öldür-ceklerdi. Ama yaralannı pan-suman yapıp, ona kendi arkadaşları gibi bakıtlar.

NASIL YEDİN O PARALAR?..

Tutsaklar mahkeme araba-sına, cenaze arabası adını takmışlardır. Aslında cenaze araba-sından ziyade sallahameden et taşıyan arabalara daha çok benziyordu. Bir grup tutsak Rıngoya bindirilmiş, elleri arkadan kelepçeli, gözlər kapalı gidiyor-lardı. Tutsakların arabada dövülmesi adettendi. Ama bugün yal-

nız bir tutsak dayak yiyordu. O da Şiraz'dı. Gardiyan her vuruşta,

«Nasıl yedin o paralan» demekten de geri kalmıyordu.

Bir vurdı, iki vurdı, üç vurdı. Şiraz, bir anlam veremiyordu bu dövmeye ve «Nasıl yedin o para-lan» sözüne. Cevap vermek de suçu, ama dayanamadı:

«Beni niye dövüyorsun?»

«Kes lannn!..»

Tekrar dövmeye başladı. Bu-nun üzerine Mazlum müdahale etti.

«Siz bu arkadaşımızı biri-sile kanşınıyoruz. İnan-miyorsanız kimliğine bakın.»

Gardiyan:

«Sen kes. Onun avukatı mu-sin?»

Şiraz:

«Benim belediyeyle alakam yok, ben öğretmenim.»

Gardiyan bunun üzerine, Si-raz'ın kimliğine bakı. Yanıldığına anladı. Ama bozuntuya vermek istemedi:

«Fark etmez. Hepiniz aynısınız!»

ADANA RİZGARI

Mahkeme çavuşu, tüm koğuş gardiyanlarına seslendi:

«Dinle lannn!.. Kimin koğuşunda ALA RİZGARI varsa çabuk alıp buraya getirsin!. Çabuk olun. Marş marş...»

7. Koğuşun gardiyani ya böyle bir şeyi bilmiyordu ya da koğuşa gelinceye kadar unuttu:

«7. koğuşşşş!..»

«Emret komutanımmmm!..»

«Ulan ADANA-RİZGARI varsa çabuk çıksın!..»

Tutsaklar bunu yanlış ol-duğunu hemen anladılar. Koğuşlarında ALA-RİZGARI'den tek bir kişi vardı. O da söyleme ve söylemeye arasında tered-düt ediyordu. Ama kapıya ya-naşıp tekmilini verdi:

«Komutanım ADANA RİZ-GARI yok. Ben ALA RİZGARI davasından yargılanıyorum.»

«Her ne b... olursan gel utan! Ha ADANA RİZGARI ha bil-mem nel!»

SEN DE BANA İHANET ETTİN!..

Duymakla görme bir olsay-di; «Bir musibet bin nasihata bedeldir» sözünün bir anlamı olmazdı halk arasında. Kuşku-suz Diyarbakır'ın ileri gelen zenginlerinden Kasım Kellecioğlu da duymuştu Diyarbakır zindanında olup bitenleri. Ama bir kulaktan girmiş, diğerinden çıkmıştı. Onun açısından böyle bir yere girmesi bahçin kavağı çikması demekti. Balık kavağı çikmadı ama Kasım efendi; 'bu adam Apoculara yardım edi-

yor' sözü üzerine bir gece an-sızın içeri alındı. Sorgulama bo-yunca işini yaptılar. Tek bir fiske dahi yemeden Diyarbakır zindanına geldi. Hoşgeldin fashından da her nedense ye-memişti dayağı. Onu 36. Koğuş olarak tabir edilen (boklu) ban-yolu bölüme aldılar. Aradan daha birkaç saat geçmemiştir ki gardiyana seslendi. O dönemde böyle seslenmek, gardiyam çağrımak görülmüş bir şey olmadılarından, tüm tutsaklar da pürdikkat kesildiler.

«Ne istiyorsun lan?»

«Lan deme doğru konus!.. Bana komutanını çağır!»

Gardiyan da afaladı:

«Ne yapacaksın komutan? Benim komutan!..»

«Sen işine bak!.. Ben senin kolordu komutanınlı konu-şurum.»

Gardiyan Kasım'ın tavrına hayret etti. Şimdiye kadar hiç kimse böyle serbest hareket etmemiştir. Gardiyan içinden, her halde bu çok önemli biri diye düşündü. Gitti. Onbaşıya anlatı durumu. Onbaşı sekiz-on gardiyana içeri girdi:

«Ne istiyorsun babalık?»

«Komutanının çağının, ko-nușaçağım!..»

«Komutan yok, benim komu-tan.»

«Lan oğlum, ben dene kadar sizin kolordu komutanınızla ka-deh tokusuyordum. Şimdi se-nin gibi biriyle mi muhatap ola-cağım!»

Bu sözler onbaşıının gürunu-na dokundu. Tüm tutsaklar onları dinliyorlardı.

«Peki. Tamam, şimdî sana Kemal Yamak'ı çağıracağım.»

Yanına birkaç gardiyan dala-rak geri geldi.

«Açın şunun kapısını, yüz-başının yanına götüreceğiz.»

Kapı açıldı. Kasım kendinden emin çıktı hücreden. Çıkar çıkmaz tüm gardiyanlar çullandı başına. Temiz bir meydan dayağından sonra onu falakaya aldılar. Kasım, —Durun.. ne yapıyorsunuz... — demeye varmadan üzerinden tır geçmi-şe döndü. Onbaşı nefes nefese:

«Başka hangi komutanlarla konuşmak istiyorsun? Haydi söyle bakalım?»

Kasım'ın yerinden tepe-necek hali yoktu. Kendi kendine mırıldamıyordu.

«Elbet bir gün buradan çıkmam. Ben size gösteririm.»

Onbaşı:

«Ne diyorsun oğlum, kancık gibi önünde konuşma. Erkeksen açık söyle!..»

Kasım ayakkabileni giyme-kle meşguldü ama ayaklar şistik olduğundan bir türlü gir-miyordu. Kızdı. Yüksek sesle, «Sen de bana i

Bi Hilpişkîna Biharê em bêhtir nêzîkî xaka niştimanî azad bûne

Destpêk di rîpela dawi de re nema. Ji ber vê sedemê ji gelek caran derfeta xwetevgerandina yekitiyên dagirkeran hat tengkirin û gengaz bo xwetevdana wan nehat dayin. Komutanen hêzên arteşa dagirkeran, ji ber ku hejmara helikopterên li erdê diketin kêli bi keli zêde dibû, qedexe kirin ku helikopter nizmtir ji 2.000 metran bifi rin û xwe nêzîkî erdê bikin. Çekên di destê gerillayê ARGK de, gava tê agirdan, tenê digihin vê bilindahiyê. Ev ji tê wê manayê, ku helikopter li deri menzila çekên pêşmergâyê ARGK êdi baladafirin. Arteşa dagirker bi vê bîrîra xwe, dixwaze ku helikopterên wan di ser de neyin xistin û hundabûnê xwe yê di vê barê de birawestinîn. Herweha dagirker niha dixwazin helikopterên nuh bikirin, ku posideyên berikan li wan nabe. Ev helikopterên nuh bi tevayı xwediyê qalikeki ji pola ne û di wan de çekên bo şerê beji û otomatik hene.

Pêşveçünênu ku di vê pîrsê de derdikevin holê, bi şeweyeke gelek ronak şani dîkin, ku hêzên arteşa faşist ketine nava rewşike çawa. Li hemberê şerê me yê rizgariya netewi ku her diçe tund dibe, dagirker rasti lêdan û hundabûnê giran dibin û tevli vê ji, êdi nema dikarin hêzên xwe yê helikopteri ji li gora daxwazên xwe bikarbinin. Ev ji bidestveanîn û serkeftineke heri pêwist e, ku li ser bingeha şerê me yê gerilla ketiye destê me.

Yek ji giringtirin çekên ku dagirker di şerên rizgariya netewan de li diji gelêni bindest bikartinin, hêzên helikopteri ne. Li hemberê şerê gerilla, dagirker hêzên helikopteri bikartinin û wusa dixazin encamekê bi destê xwe ve binin. Weke tê zanin, impêryalizma USA li Vietnamê bêhtirin bi riya hêzên helikopteri xwest xwe bigihine encamekê û di destpêkê de şoşergerên Vietnamê di şerê xwe yê li diji helikopteran de ketin nava asteng, zori û zehmetiyen mezin. Li Kurdistanê ji dagirkeren Tirk, giraniyeke heri mezin didin hêzên helikopteri. Filoyen ji 15-20 helikopteran destpêkîn, ku şerê xwe li diji pêşmergâyê ARGK birêvebin.

Lê niha em xwes dibinin, ku yekitiyên arteşa dagirkeran gihane derekê, ku nekaribin vî çekê xwe bikarbinin. Qedekekîrîna firina helikopteran li jêri 2.000 metran, daxwaza kirina helikopterên nuh en ji pola û zirxi, şani me dîkin, ku bikaranina van çekan ji êdi iflas dike. Pêşî tevgera hêzên beji hat bi tixûkîrin, dûr ve niha ji tevgera helikopteran hat bi tixûkîrin; ev şani me dîkin, ku hêzên dagirkeran li hemberê şerê me yê gerilla heya gehineke mezin rasti hundabûna him û hêzê bûne.

Li kéléka van pêşveçünan, hilwesina di sistema parêzkarên gundan de ji berdewam dike. Di hejmara parêzkarên gundan de yênu ku ji ber xwe çekên xwe didin yekitiyên me yê rizgariya netewi, roj bi roj bilindübûn xwe diyar û zelal dike. Gelek ji parêzkarên gundan ji bi destê yekitiyên me yê rizgariya netewi têbê çekîrîn û dest li ser çekên wan tê danin. Hejmara parêzkarên gundan en ku di vê meha dawiyê de çekên xwe ji desten xwe berdan an ji dest li ser çekên wan hat danin, ji pênesedi derbas bû. Bili vê hejmara ji, bi sedan parêzkarên gundan çekan li dagirkeran vegerandin û dan zanin, ku naxwazin parêzkariyê bikin.

Pêşveçünênu ku bi şeweyeke tund li Kurdistanê xwe şani dîkin, posideyên xwe digihinin derveyi welat ji. Gelek şaxen weşanan cih didin bûyer û pêşveçünan û wan bi berfirehi belavdikin. Danezane dîkin, ku şer bi şeweyeke dijwar germ dibe û berdewam dike. Rojnameya Ingilizi "The Guardian" rüpeleke xwe bi büyerên li Kurdistanê dagirt. Bi girani û firehi li ser têkoşina rizgariya netewi li bakurê-rojavayê Kurdistanê di bin pêşengiyâ ARGK de rawest. Rojnameya "The Guardian" nivisi,

ku li navçeyen şer dijwar dibe, dagirkeren Tirk hêzîkî arteşî ya ji 100 hezar serbazi derxistîne operasyonen leşkeri û ji pênc salan vir ve ye di bin pêşengiyâ ARGK de şereki dijwar li hemberê dewleta Tirk té bilindikirin.

Berfirehbûna têkoşina me ya rizgariya netewi li hemû dever û derdorêna bakura Kurdistanê, dewleta Tirk i faşist ber bi tirseke gelek mezin ve dibe. Herweha xwehilimandina têkoşina me li bajarêne Tirkîyê yê mezin mîna Stanbol, Ankara û Izmirê û li ser vê bingehê ji bidestveanîna pêşveçünê giring û zorpewist, tîrsa dagirkeran hin bêhtir kür û mezintir dike.

bingehê derfet û deliv nadin hêzên dagirkeran, da bikaribin xwe tevdin. Li hemû derdorêne Şîrnexê, ku şer li wan deran bi dijwari didome, pêşmergâyê ARGK kontrola insiyatiş bi destê xwe digirin. Yekitiyên ARGK li deveren dixwazin û di kîliya dixwazin de, dest bi şerê li diji dijmin dîkin û berdewam dîkin, ku lêdanen mezin û giran li dijmin bixin.

Di livbaziye de ku di vê dawiyê de li Şîrnexê hat bikaranin, yekitiyên arteşa dagirker rasti hundabûnen nuh bû. Li Çiyayê Taninê, di Gêliya Taninê de, yekitiyeye dagirkeran xwe bicikiribû. Pêşmergâyê ARGK érişekê birin ser

yên nuh têkûzîrin. Tişte ku bikaribin bikin tenê ev bûn.

Weke em di livbaziya avêtina ser navenda bajarê Qilaban de ji dibinin, yekitiyên me yê rizgariya netewi xwe gihandine wê him û xurtanîyê, ku bikaribin li hemû deveran lêdanen serxwe û dijwar li dijminê faşist bixin. Navenda bajarê Qilaban dereki wusa bû, ku dagirker tedbirêne heri mezin ji xwe re birêvebiribûn û ev der ji gelek deran bêhtir tê parastin. Xweş tê zanin, ku dagirker di navenda Qilaban de hêz û navîngân xwe bi dijwari komkirine û bicikirine. Bi destpêka sala 1989'an dagirker tedbirêne xwe yê di bajê de

wani operasyonen xwe didomandin û cemseki leşkeri ji ser mayinekê derbas bû. Di encama vê büyerê de mayin peqî û cemse ber bi baniyan ve hilpeki û bi tevayı ruxi. Agir kete cemsê û hemû serbazen di cemsê de an mirin an ji birindar ketin. Weke nûcayen gihan me diyar dibe, ku tu kes ji vê peqînê rizgar nebüye, ji wan serbazen ku di cemsê de bûn.

LI GUNDÊ YAPRaktepe NAVÇEYA BERWARÎ ÉRİŞEK CÜ SER KARAKOLÊ

Roja 11'ê Heziranê bi şev dora saat 23.00'an li zivinga Dûxûnler gundê Yapraktepe navçeya Berwari erişek çû ser karakolekê, ku ji bo demekê hatibû avakîrin û livbazi biserset.

Yekitiyeye ARGK pêşî dora gund bas zivîrand û paşê bi çekên otomatik reşand ser karakolê û mewziyên nobedaran, bi roket û narînçokan erîsi wan kir.

Di domana erişe de, di navbera pêşmergâyê ARGK û hêzîn dagirkeran en di kozen xwe de şer derket. Pêşmergâyê ARGK di vi şerî de serdestiyeke mezin şanikirin û deliv ji bo xwevedana dijmin nehiştin. Hêzîn dijmin man bin barana reşandina dijwar û tund. Di encamê de gelek serbazen dijmin hatin kuştin û birindar kîrin. Dagirker hejmara kuştin û birindarêne ji xwe, weke mirina serbazekî û birindar-ketina yeki şanî kîrin. Hemû rastiyen din en di vi şerî de veşartî hiştin û nehilimandin weşan û rojnameyan.

LI ÇEL Û ŞIRNEXÊ LÊDAN LI SAZIYÊN DAGIRKERAN EN ASIMILASYONÊ KETIN

Bi livbaziye diçin ser dibistanen dagirkeran, ku ji bo serdestiya doliwergeriya dagirkeri xwediye pêwistiyeye mezin in, lêdanen mezin li politikaya asimilasyonê ya dagirkeran dikevin. Weke tê zanin dagirker, bi riya dibistanan dixwazin vê politikaya xwe li ser Kurdistanê bigihîn encamekê. Bi vî awahi ew keftûlaştîn dijmin tê hilweşandin û rûxandîn, ku armanc dîkin, ciwanen Kurdistanê bikişinîn nava avahîyeke inkara netewi û wan bîhelinin.

Roja 5'ê Heziranê yekitiyeye ARGK çû gundê Çinarli navçeya Çelê, agir berda dibistanan gund û li wî ji gote asimilasyona dagirkeri biraweste! Sêdemâa ku dagirker pişti Hilgavtina 15'ê Tebaxê avakîrina dibistanan lezandin eve, ku ev saziyên asimilasyonê xwediye naverokeke mezin in ji bo dagirkeran, lew di van dibistanan de zarokên Kurd en piçük hin di destpêka jiyana xwe de ji bo netewê xwe têni biyan kirin û ji gelê xwe têni dûr kirin. Pêşemin dibistanen dagirkeran navingen vê armancê yê eşkere ne. Dagirkeren Tirk zarokên Kurdan ji hîmbêza dayikan dihişkîsinin û di van dibistanan de inkarvaniya Kemalist di serê wan de bicehdikin. Rawestandina vê rista dibistanan, ku di van de inkarvani di seriyê zarokan de tê çinandin, tê maneya parastina zarokan ji asimilasyona dagirkeran.

Di encama têkoşina li diji politikaya asimilasyonê ya dagirkeran de, niha bi sedan mamhostayen asimilasyonê êdi nema dikarin karêne xwe pêkbinin û gelek ji wan ji êdi newêrin bêne Kurdistanê, herçiqasi ev delamet dane wan ji. Herweha livbaziye sohtina dibistanen

Ji ber ku şerê me xwe gihandîye wan bajarêne Kurdistanê yê ku tixübén wan bi Tirkîyê re hene û şerê me li metropolan ji pêşveçûneke xurt şanî kîriye, bêhtir bûye kad û behs ji bo weşan û rojnameyen dagirkeren Tîrkan re ji. Weşan û rojnameyen Tîrkan bala Komara Tîrkan dijîsinin ser bûyer û pêşveçûnan û didin nasin, ku têkoşina me li bêhtir derdoran pêşvedikeve û xwe dilezine.

Weşan û rojnameyen dagirkeren Tîrkan servisîn weke, "PKK berê xwe dide rojava" û "PKK xwe gihand Stanbolê" bikaranin û neçare man, ku berfirbûna têkoşina me bîhilimîn rüpelan xwe û binin zîmîn.

Rojnameya "Hürriyet" bi sermîsa "PKK berê xwe dide rojava" li ser livbaziye li Pazarcik û Belkîse (Nîzîp) rawestî û bala berpîrsîyanan kişand. Li hemberê berfirbûna têkoşina me, wê tîrsa xwe ya mezin ve xweyakîrin, ku ew niha têde dijin. Ev herweha wê bangeşîya dagirkeran, bi dev û pênişen wan derewxist, ku digitin têkoşin tenê bi navçeya Botanê bi tixüb e.

Pêşveçün û büyerên ku di domana Hilpişkîna Biharê de xwe şanî kîrin, ger li welat û ger ji li derveyi welat posideyên fireh dan belavkîrin. Ev pêşveçün wan derewen li diji têkoşina me ya rizgariya netewi ji serjîr binin û li cem gelê me û dosten me dilxwesîyeke mezin derxistîn holê. Niha daxwaza gelî me ji bo di nava rezîn têkoşina me ya rizgariya netewi de cihgirtinê û baweriya dosten me bi têkoşina me hin bêhtir xurtbûye. Şerê me yê rizgariya netewi, carek din rastiya xwe bi şeweyeke ronak û zelal şanî teviya cihanê kîrin.

PÊŞMERGEYÊ ARGK ÉRİŞ BIRIN SER ŞIRNEXÊ

Şerê pêşmergâyî bi hemû dijwariyên xwe li Şîrnexê berdewam dike. Yekitiyên pêşmergâyê ARGK livbaziye xwe yêne reşîren nuh, seravetiñ û dafan bi berdewami pêktin û li ser ve

ÉRİŞEKE ARGK ÇÜ SER NAVENDA QILABAN

Livbaziye pêşmergâyê ARGK en diçin ser navendêne bajaran berdewam dîkin. Pişti érişen çûyin ser Girge Amo û Şîrnexê, niha ji érişek çû ser navenda Qilaban.

Livbaziye çûyin ser navenda Qilaban, bi şev dora saat 22.00'an destpêkî. Pêşmergâyê ARGK pêşî ketin nava navendê bajêr û paşê ériş birin ser saziyên fermi yê dagirkeran. Hemû saziyên di bajêr de dan ber gulle û roketan.

Avahîya direktore polisan û avahîya karakola polisan en di navenda bajêr de, rasti érişike dijwar bûn û pêşemin herdu avahi, gelek avahîye fermi yê dagirkeran zîrû û ziyanek mezin girtin. Herweha salox û nûcê gihan me, ku li kéléka zîraren dâringi gelek miri û birindarêne dijmin ji çebune.

Yekitiyên ARGK herweha di navenda bajêr de hinde xwepêşdan û livbaziye renga-reng ji pêkanin û paşê bê hundabûn û lêdanen xwe gihandin baregehêne xwe. Pişti xwepasvekiyandina pêşmergâyê ARGK, di direjahiya şevde hemû yekiti û hêzîn arteşa dagirkeran nekarin ji bini xwe bilivinin û newerîn ji hîlinen xwe derkevin. Pişti ku büye roj, édi dest bi tevgera xwe kîrin û ji hîlinen xwe derkevin. Lé disa ji newerîn derkevin derveyi bajêr û tenê li derdorêna navendê bajêr seri dan hinde tedbiran û wan tedbirêne xwe yê berê bi servani teverandin.

Pişti livbaziye de Gêliya Taninê û xwe rind têkûz kîrin.

Bili têkûziya leşkeri ya dijminan di navenda Qilaban de, pêşmergâyê ARGK avetin ser bajêr û lêdanen mezin li dijmin xistin. Ev ji pêşveçûneke wusaye, ku xwediye pêwistiyeye mezin e. Bi serkeftîni dawibûna livbaziye rez bi rez en çûyin ser navenda bajêr, xweye dibe, ku hêzîn me yê rizgariya netewi qezencen mezin û pêwist bi destê xwe ve anine û xwe xweş xurt kîrine. Yekitiyên me roj bi roj xurttir dîkin û livbaziye û pêktin. Ev ji posideyên xwe digihinin hemû deveren welalet me.

Şerê me yê pêşmergâyî, ku li derdorêne Qilaban ji roj bi roj xurttir dibe, wan pilanen dagirkeran ji diruxine, ku armanc dîkin şerê me tenê bi hinde deveran bi tixüb bimine. Herweha ev ser Qilaban dizivirine navçeyekê, ku bibe navçeyeye şereki tund û berfireh. Weke tê zanin, Qilaban di şerê me yê rizgariya netewi de xwediye cihîki heri pêwist e û wê risteke mezin bileyize.

DI GELIYA TANINÊ DE MAYIN PEQÎ

Di navbera Çel û Elkê de, di Gêliya Taninê de, pêşmergâyê ARGK hinde mayin vedan. Yekitiyeye arteşa dagirkeran ji ser mayinan derbas bû û mayinek peqî. Hêzîn dijmin lêdanen û hundabûnen mezin girtin û gelek serbazen dijmin di cih de mirin.

Pişti livbaziye de Gêliya Taninê de û di kampa timarkirina rian de pêkhati, dagirker operasyonen xwe yê li derdorê lezandin û berfireh kîrin. Li hemberê hêzîn dijmin, ku bo lêdanen li hêzîn ARGK bixin dest bi operasyonan kîribûn, pêşmergâyê ARGK li ser riyen ku wê hêzîn dijmin derbas bibin û gelek mayin vedan û bi vi awahi xwe bi servani teverandin.

Gêliya Tanin ji bi mayinan hat kemîlandin. Yekitiyên arteşa dagirkeran xwe bi navîngân motori dilivandin û bi vi awahi ji xwestin ji Gêliya Taninê derbas bibin. Yekitiyên dijmin bi şeweye ker-

←
dagirkaran, leyistokên dijminê dagirkar ji dihilweişin û daxwazên wan tê rawestandin.

Li gundê Saridalli navçeya Şirnexê ji di livbaziye de dibistanê gund hat şewitandin.

Yekitiyeke ARGK bi şev dora saet 22.00'an çû gundê Saridalli û li gund civîneke berfirê çekir. Di dawiya ci-vîne pêşmergeyên ARGK agir ber-dan dibistana dagirkaran û xorkeji ji girtin nava rêzên xwe yên şoreshin.

XEBATÊN SOREŞGERÎ LI PAZARCIKÊ TUND DIBIN

Tekoşina me ya çekdari, ku bi livba-ziyen li diji avahiya sixur û ajanan biliindir dibe, destpêkir ku li derdorêñ Pazarcikê di nava girsên gel de rayen xwe dabigerine. Bili konevaniyê taybeti yên dagirkaran Tirk, tekoşina me li derdorêñ Pazarcikê pêşveçuneke mezin şani dike. Pêşemin konevaniya dürki-rina şeniyê ciwan ji Kurdistanê, li vê navçeya welatê me tê lezandin. Lé tekoşina me ya çekdari van konevaniyê dijmin ên bi xeter ji dihilweişine û destura serketinê nade dijmin.

Xebatêñ nola belavkirina belavokan, li diwaran xistina añaş û durişman, di vê navberê de li Pazarcikê xwe gihandin tundbün û firehiyekê. Weke nüçeyen gihane rojnameya me Berxwedan, li kéléka gundê Baxçeli, li gundêñ Pazarcikê yên din ji belavok hatine belavkirin û livbaziyên nola bi diwaren ve lêxistina añaş û durişman pêşvedicin. Posideyên van livbaziyan ên li ser gel, xwe bi dijwari şani dikan û girsên gel roj bir roj bêhtir hêviyên xwe bi tekoşina me gi-reğidin. Ev büyer niha xwe xweş serdes-te navçeyê dike.

LIVBAZIYÊN BÊÇEKKIRINA PARÊZKARÊN GUNDAN DIDOMIN

Tevli Hilpişkina Biharê, livbaziyên li diji parêzkarên gundan ji xwe dilezinin û berdewam dikan. Di demekê de, ku bi sedan parêzkarên gundan xwe ji karê parêzkarîyê dûr dixin û diqetin, pêşmergeyên ARGK ji livbaziyên xwe yên bêçekkiran parêzkarên gundan lezan-

Dan hefleyen dawiyê de, baş tê ditin, ku bilindbûnek di hejmara livba-ziyen bêçekkiran parêzkarên gundan de heye û ev ji di hilwesin û jihewbuna

parêzkarîyê de lezinekê derdixine holê. Yekitiyeke ARGK li du gundê Sertê 15 parêzkarên gundan û li gundê Yeni Aydin, Înkeli û Ilosu navçeya Berwari ji 25 parêzkarên gundan bêçekkiran û dest danin ser hemû çekên wan.

Bi destpêka sala 1989'an livbaziyên vê nolê hatibûn lezandin û heyâ niha bi sedan parêzkarên gundan hatine bêçek-kiran û dest li ser çekên wan hatiye danin. Ev çekên ku ji parêzkaran tê standin, di çekdarkirina şervanen nuh de têbikaranin, şervanen ku xwe nuh digihinin hêzên ARGK. Têkoşerên nuh bi van çekên dijmin têkuzkiri-

Di encama zêdebûna jihevetina parêzkarîyâ gundan de, dagirkar destpêkirin ku seri bidin tedbirin nuh. Li gundê Înkeli navçeya Berwari pêşmergeyên ARGK hinde parêzkaran bêçekkiran. Dagirkar ji paşê 10 ji wan girtin û wan dan ber tirsê. Bi vi awahi dixebeitin, ku hilweişinê birawestin. Dixwazin bi tehdita girtin, parêzkaran neçare bihêlin, da li hemberê yekitiyeke ARGK şerbiñ. Dagirkar girtin, vê nolê li gundêñ din ji bikaranin û xwestin bi şantajê zoriya xwe li parêzkaran gundan bikin, da karê xwe berdewam bikin. Ji aliye din ji dagirkar, bi zêdekirina diravê mehanetiye bo parêzkarîyâ gundan, dixwazin mirovan bi xwe ve girêbidin û li ser bingeha berjewendêñ diravi dermanekê ji bo bêçaretiya xwe peydabikin.

30 karkeren ku li gundê Înkeli di karê avakirina depoyeke avê de dixebeitin, ji bo sedema garanti ji bo parastina wan di kari de nebû, karêñ xwe berdan û vê yekê dan daxwyanikirin. Ev büyer karberdanê ji şani dike, ku édi dagirkar nema dikarin bi hêsanî li welatê me tişteki bikin.

DAGÎRKERÊN TENGEZAR KETINE DARISTANÊN WELATÊ ME DISOHTÎNIN

Li hemberê pêşveçuna tekoşina me, ku bi destpêka Hilpişkina Biharê 1989'an xwe lezandiye, hilweişin û ruxina dagirkariya Tirkan ji kür dibe. Ji ber vê yekê dagirkar ji destpêkirine, ku daristan û çiyayen welatê me bidin ber agirê narînokên xwe. Bi vi awahi dagirkar, dixwazin tehditên xwe li ser gelde me dijwartin bikin û ji aliye din ji derfetin baregehan ji bo pêşmergeyeyen nehelin an ji këmtir bikin. Li herêma Dêrsimê derdorêñ Zerenik û Pêrtagê, pişti ku şerê me yê pêşmergeyey pêşveç, dagirkaran Tirk ji dest bi érişen xwe yên xiniz kirine. Dagirkar bi balaşirêñ xwe

çiyân û daristanan dan ber narînokên xwe û daristanen welatê me bi bom-beyen napalmê sohtin. Ji ber ku ev daristanen li Dêrsimê dibûn baregeh ji bo pêşmergeyeyen me, dagirkar wan dan ber agirê û vi karê xwe hin ji berdewam dikan.

DAGÎRKER WELATPERWERAN BÊ SEDEM DIGIRIN

Ji bo këmkirina posideyên tékoşina me, ku bi Hilpişkina Biharê pêşvedicin, dagirkar dest bi operasyonênuh kirin ji bo girtina mirovén ji nava rêzên girsên gel. Li derdorêñ ku livbazi tund dibin û posideyên xwe li ser girsên gel bilindikin, bi armanca këmkirina posideyên livbaziyên bi taybetiyen rizgariya netewi, dagirkar dest bi operasyonêñ leşkeri û girtinan kirine û vi karê xwe ji dilezinin.

Di navenda bajarê Sertê de û li gundê Sertê ev operasyon pêşemin têñ lezandin û di operasyonênuh de disa 37 kesen ji rêzê hatine girtin. Bi hiceta "alikari û piştigiri ji bo PKK" ev welat-parêz hatine girtin. Di demekê de, ku tékoşina me ya rizgariya netewi pêşvedice girtina van welatperweran, armanca rast a dagirkaran datine holê. Dagirkar dixwazin bi hingavtin, girtin û tehditan girsên gel ên welatperwer bitir-sinin. Lewma gelek caran bê sedem mirovén me digirin û wusa dixwazin xwe bigihinin armancêñ xwe.

Navê gundiyyen, ku li Sertê û gundêñ Saxlarcı, Çınarlısu, Demirkaya, Meşdere, Yazlıca û Payamlı hatine girtin û gihane rojnameya me ev in: Nusret Kılıç, Beşir Kılıç, Hakim Kibici, Ahmet Başıyixit, Abbas Demirhan, Sabri Sarık, Seyfettin Boxaz, Ziya Boxaz, Ziya Karataş, Sait Saxır, Selahattin Olcay, Mehmet Kaya, Adil Üzüm, Yaşar Yıldız û Negir Gündüz.

Herweha li navçeyen Serheden ji hinde operasyonêñ leşkeri hatine bire-vebin. Li bajarê Agiri (Ararat) 11 kes hatine girtin. Disa li derdorêñ Dilükê navçeya Belkisê ji 12 kes hatine girtin. Weke tê zanin, di dawîya meha bîhuri de yekitiyeke ARGK a tolehindanê li Belkisê érişek biribû ser çayxaneyekê û sê sixuran bi mirinê ceza kiribû. Bi hiceta ku van kesan alikariya yekitiyeke ARGK kirine, hatine girtin. Ev ji şani me dike, ku dagirkar dixwazin posideyên livbaziyê birawestin, lewma dest bi girtina mirovan kirine û dixwazin girsên gel bitirsin. Bi girtina mirovan, dagirkar bawerdikin, ku wê bikarîbin posideyên livbaziyê yên li ser gel birawestin. Lé mina hemû keftü-laften dagirkaran, ev keferata wan ji wê bê encam bimine û ji niha ve mehkumi binketin bûye.

LI ÇOLAMERGÊ “RAPERİN (INTİFADA)”

Gelê Çolamergê bi keviran û durişmeyan meşî ser hêzên dagirkaran

Di nivê meha Gulanê de li Çolamergê gel seriye xwe hilda. Gava hêzên dagirkar ên vegirtkar pikoli û nira xwe ya bi xiniz gihandin baniyan u tevli vê ji gava devê xwe yên gemar direji nixrenamusi yên gel kirin, édi kevirê hedar û aramê derizi û gelê me wê hêrs û nifrina salan a li diji dagirkariyê zivirand livbaziyê, ku di dilê gelê me de mina birin û kovanen reş cih girtibû.

Weke nüçeyen ku bi derengi gihan rojnameya me Berxwedan, pêşveçuna büyeran wusa çebüye:

Komeka ji xwendevanen lise ji piknikê vedigeriya malê. Li ser riya xwe xwendevanen lise pêşî rasti érişen devki û paşê ji érişen karvani yên subayen Tirkan ên serxwêş dibin. Sê subayen dagirkaran bi otomobilek didin pey xwendevanen û bi devki érişen xwendevanen keç dikin û zimanen xwe direji wan dikin. Gava ku xwendevanen keç û xort li hemberê wan radiwestin, herse subayen dagirkaran, Çawiş Bilind Astsubayê Personeli Mustafa Selçuk, Çawiş Bilind Astsubayê Birê Desteka Komandoyi Reşat Gorgün û Astsubayê Bolûka Hawanî Yusuf Tokoz, ji otomobilé têñ xwarê û érişen xwendevanen dikin. Gelek li wan dixin û şuşeyen birayê di serê wan de dişkinin.

Ji bo başkirina birinêñ xwe xwendevanen paşê diçin nexweşanayê. Gava ji nexweşanayê derdikevin, disa rasti érişâ subayan a bi kulm û çekan dibin. Paşê polisên dagirkaran hatine cihe büyerê û xwendevanen bi navêñ Songül Karadiz, Nilüfer Ümit, Ali Korkmaz, Hali Karadiz, Mehmet Kılıç, Mustafa Taş û M. Salih Elmas digirin û tevli xwe dibin. Heya beyana roja dûv re, wan di karakolê û digirin.

Girsên gel ên ku pé haydar bûn ériş hatine ser xwendevanen û paşê ji hatine girtin, ji dibistana bingehin heyâ liseye meşin. Zarokên dibistana bingehin ji tevli gel meşyan. Di destê tevan de kevir û kük hebûn û heyâ pêşiyâ avahiya karakola bajêr a navendi hatin. Ev rèveçün roja 14'ê Gulanê çebüye. Bi destpêka rèveçün, hemû hêzên dagirkaran derbasi alarme bûn û hemû xalén pêwist ûn bajarê Çolamergê, hemû riyan têñ û diçin bajêr girtin. Panzeren bi çekên giran, li pêşiyâ hemû avahiyeñ fermi cihen xwe digirin. Ji hêzên taybeti heyâ hêzên çalaki, ji polisan heyâ serban hemû hêzên dagirkaran dest bi tevgerekê dikin. Dora avahiyeñ polisi û leşkeri dizivirin û wan dixin bin garantuya parastinê.

Girsên gel bi durişmeyen weke, “Bimire faşizm!”, “Bimire dagirkari!”, “Miran ji bo polisan!” û “Miran ji bo subayan!” dest bi rèveçün dikin. Di nava girsên gel û hêzên çalaki de şer derdikeve. Bi lêdanen jopan gelek kes birindar dikevin. Paşê polis dest danin ser büyeran. Gel bi durişmeyen bi Kurdi û Tirki yên ji yek devi û bi keviran li hemberê polisan ji li ber xwe dide. Polis direşin ser gel. Gelek kes bi berikan birindar dibin. Di vê navberê de komek din a ji sed kesan tevli rèveçün dibe û hejmara protestokaran xwe digihine 500 kesan. Girsên gel berê xwe didin lojmanen subayan û karakola navendi ya bajêr. Van navdên tewan û sücê, bili érişâ polisan a bi jop û çekan, didin ber barana keviran û hemû camen avahiyan ji aliye gel têñ sikandin. Girsên gel ên ku seri hildabûn, di wê navberê de şerê Komutanê Alaya Cendirmen Bajêr Albay Enver Poyroz û parêzkarin wi ji dikin. Di vi şeri de, disa bi dehan kes hatin girtin. Hêzên dagirkaran paşê barikatan li ser û kolonan avakirin û derketina ji malan qedexe kirin. Pişti vê ji girtinan berdewam dikan.

Büyer bi yek carê û dijwari meşin “Intifada”ya Çolamergê nimûneyeke berçavi û ronak e ji bo vê rastiyê, ku édi şerê li Kurdistanê ne tenê şerê çekdari yê hêzên militan e. Dagirkaran Tirk dixwestin vi şeri tenê wusa şanî bikin û ji bo vê keferata nemayı datanin pêşiyâ xebata xwe. Niha ji ev daxdwaza dagirkaran bi tevai hat mehkum kirin û édi tu kes nema baweri bi derewen wan binin, lew büyeren Çolamergê deliv ji bo vê daxwazê ji bini nehiştine.

BANG JI BO BELAVKARÊN Û XWENDEKARÊN BERXWEDAN

Bi şêweyeke xurt tevli xebatên peyda kirina aboneyan bo rojnameya Berxwedan bibin!

Ji bo ku rojnameye bihe derdorêñ firehtir, gelek kesan û zütir bi keve destê xwendekaran, hêz û quwweta xwe serifber bikin û xebateke çalak bi rê ve bibin!

FİŞÊ ABONETIYÊ BO ROJNAMEYA

BERXWEDAN

Nav, Paşnav: .....

Navnişan : .....

Bo 6 mehan

Hundurê Almanya:
DM 30
Derveyi Almanya:
DM 35

Bo 1 salê

Hundurê Almanya:
DM 60
Derveyi Almanya:
DM 70

Kontoya abonetiyê

BFG.-Bonn
Konto No: 1205242100
BLZ: 3801011

Navnişana rojnameyê

c/o Feyka-Kurdistan
Postfach 15 31
5300 Bonn 1 / BRD

● Vê fişê dagirin û tevli makbuza razandina diravên (pereyên) abonetiyê bişinin navnişana rojnameyê.

Büyer bi yek carê û dijwari meşin

PİLANEKE NUH A QIRKIRINÊ LI DIJÎ GIRTÎGEHAN

Destpêk di rîpela dawi de

Di nivisa rojnameya "Hürriyet" de ya roja 8'ê Heziranê 1989'an, bi kurti wusa tê gotin: "...Gava ji aliki ev bû néziki pênc salan e, hêzén parastinê dixebitin, ku militanên PKK bigirin ú vê armanca xwe bibin seri, ji aliye din ji girtigeh bûne weke navçeyen rizgarbûyi ü ci cudahi di navbera navçeyen wusa ú girtigehan de ne mane. Li van deran, ku di bin kontrola dewletê de ne, her babêt xebatên rékxistini tén kîrîn ú herweha hat tesbitkirin, ku heyâ rojname ji li van deran tén derxistin..."

"Li ser daxwaz ú direktifên Ocalan, hinde girtigehan li Tirkîyê zivirine "qadîn têkoşînê" ú "koxus ú girtigehan rizgarbûyi" hatine damezirandin ú ev rastî ji hatiye tesbit kirin..."

"Weke hatiye tesbitkirin, endamên PKK ên komiteya navendi ú berpirsiyaren girtiyan Muzaffer Ayata ú Mustafa Karasu, herweha Hüsnu Altun ku beri niha bi çendeki li ser bingeha "pewendiyen cirani" dewleta Suriye wi testili Tirkîyê kîrîbû u Şamil Batmaz, Fuat Kav, Selim Çürükkaya ú disa endamên TİKKO yê komiteya navendi Serdar Can, Müslüm Elma u İbrahim Ekinci, livbazi u xebatên weşanî yê di girtigehan de birêvedibin. Herweha eşkere bû, ku endama PKK a komiteya navendi Sakine Polat ji di xebatên rékxistini de, roleki pêwîst i aktif dileyize..."

Ji naveroka nivisa ku di rojnameya "Hürriyet" de hatiye weşandin ú zemanê weşandina vê nivisê, mirov dikare bibine, ku dagirkir dixwazin bikaraninê pikoliyê yênuh di girtigehan de bikarbinin ú van daxwazin xwe bigihinin aktualiteyekê. Rojnameya "Hürriyet" bi weşandina vê nivisê di demekê de, ku rejima faşist érişen xwe yêni di girtigehan de ji nuh velezandiye, dixwaze pikoliyê rejima faşist mafdar (meşru) şanî bike. Nivis dixwazê bine zimên, ku dewlet di bikaraninê xwe de mafdar e, herçiqası "Hürriyet" baş dizane ku ev bikaranin heyâ bê gotin deri-mirovahî ne. Bi vê armancê ji şoreşgeren dili ketine, hedef şanî dike ú ji bo kuştinênuh bingehêkê avadikê.

Di demekê de, ku rejima faşist komplô ú érişen xwe yêni nuh li diji girtigehan dilezine, herweha Weziriyeta Adaletê avakirina girtigehan nuh ji bo "girtiyen bi xeter" pilan dike ú daniye pêsiya xwe, bi nivisa di rojnameya "Hürriyet" de, daxwazê şanikirin, da ev bikaraninê deri-mirovahî bigîhîn bingehêkê mafdar ú ev hoviti heyâ piveyekê pak bê şanikirin.

Di encama tékoşina diliyên şer endamên PKK ú girtiyen şoreşger ên din, ku di girtigehan de ne, hinde maf bi destê girtiyen şoreşger ve hatibûn anin. Di rewşekê de, ku bikaraninê deri-mirovahî dihatin tund ú dijwarkirin ú derfeteke mirovi ya piçuktîrin ji di holê de nebû, girtiyen şoreşger seri dan berxwedanê. Bi bilindkirina berxwedana xwe diliyên şer, wê rewşa hovîtiyê hindeki qelişandin ú hinde mafen pêwîst bi destê xwe ve anin. Li ser vê bingehê hoyen jiyanekî mirovi di girtigehan de derketibûn holê. Lé hin gelek pirsên girtiyen şoreşger hene ku ne hatine verisandin.

Rejima faşist, da girtiyan ji mirovayetiye derxine ú di bin navê rehabilitasyonê wan ji bir ú baweriyen wan dûr bike ú girtiyen şoreşger bibin biyanen doza xwe, këferateke gelek mezin dani holê. Li hemberê vê ji berxwedana, ku di girtigehan de bilind bû, tevlî xwe hilweşandina van leyistokan ji ani. Rejima faşist neçare ma, ku di girtigehan de gelek daxwazen şoreşgeren bipejirine.

Weke ku di vê dawiyê de li girtigehan Bayrampaşa, Nazilli ú Erzinganê hati din, mirov dibine ku rejima faşist di her delivê de seri dide daxwazen disa tunekirina mafen girtiyan ú bi vê armancê ériş dibe ser girtiyen şoreşger. Rejima ku di her delivê de disa bikaraninê xwe yêni li ser girtigehan digihine aktualiteyê ú dixwaze hinde pilanan li ser girtigehan bikarbîne, berê xwe dide rakirina mafan, ku girtiyen şoreşger bi berxwedanê bi destê xwe ve anibûn. Bi vi awahi rejim dixwaze wan hoyen berê disa serdestê girtigehan bike ú rewşekê pikoli ú hingavtinan a seranser ji nuh ve biafirine.

Rojnameya "Hürriyet" rastûrast li ser daxwaza MİT'ê niviseke wusa weşandîye. Ev ji şanî me dike, ku armanca rejima faşist bi ci rengi ye. Pêşemin navê girtigehan Amed, Ceyhan, Eskişehir û Çanakkale ú navê hinde diliyên şer endamên PKK di vê nivisê de hatine nimandin ú bi vi awahi ji eşkere dibe, amadevari ji bo érişen li diji ki ú ku derê tén birêvebirin. Diyare ku zemineki vê nolê tê tevdîr kirin. Herweha, da érişen nuh ên MİT'ê bigîhîn mafdariyekê, nivis rewşa li girtigehan weke "navçeyen rizgarbûyi" bi nav kiriye. Bi vi awahi weşandina vê nivisê, şanî me dike, ku wê érişen nuh herin ser diliyên şer ên di girtigehan de.

Ma gelo di rastîniya xwe de ci rewş di girtigehan de heye? Baş tê zanîn, ku diliyên şer endamên PKK bi berxwedana xwe ya di girtigehan de ku ji deh salan vir ve bilinddi, li ser bingeha xwîna şehidan hinde maf bi destê xwe ve anine. Di encama van berxwedanê de, ger bi kêmâsi ú piçuk ji be, di girtigehan de hoyen jiyanekî mirovi hatibûn asirandin. Ew rewşa tarî, ku şafizma 12'ê Elûnê dixwest serdest bike, hat çirandin ú berüpaşvebirin. Tişte ku qîma rejima faşist pê nayê ji ev bi xwe ye, ku niha di girtigehan de heye. Dixwaze disa hoyen jiyanekî mirovi rabike, girti ne karibin weşanen, rojnameyan, pirtûkan ú weşanen din ên babeti bişopinin ú bixwinin ú xebatên sosyalî di girtigehan de pêşvebibin. Lewma ev buyer, ew buyer in, ku rejima faşist ne karibe bi wan razî bibe. Tişte ku niha dixwazin bikin ev in: Bi érişen nuh van hoyen jiyanekî yêni bi tixüb ji destê diliyân ú girtiyan derêxinin ú girtiyan bixin di nava rewşekê de, ku bi tevayı konevaniyê rejimê serdestê wê rewşê bin.

Rastîyeke eşkereye, ku nivisa di rojnameya "Hürriyet" de hatiye weşandin, dixwaze vê armanca şâzîmê mafdar şanî bike ú di vê riye de xizmetekê pêşvebibe. Beri niha ji di weşanen dagirkir de hinde nivisên bi vê naverokê hatibûn weşandin. Rejima 12'ê Elûnê ya faşist bi van nivisan dixwaze, zemineki ji bo érişen nuh amade bike.

ÊRÎŞEN KOMARA TIRKÎ FAŞİST ÊN LI DIJÎ GIRTÎGEHAN LI EWRUPA HATIN PROTESTO KIRIN

Bi hicetên weke "tunel hat peyda kîrîn" ú "serihilden çebû" dewleta Tirk a faşist érişek bîrîbû ser girtigeha Bayrampaşa ú pikoliyên faşist di girtigehan Nazilli ú Erzinganê de dijwar kîrîbû. Ji ber van ériş ú pikoliyân diliyên şoreşger ên di girtigehan Nazilli, Erzingan ú Bayrampaşa de dest bi grevên xwebirçî-hîstîn kîrîbûn. Niha, ji ber ku daxwazen diliyên şoreşger hatine pejirandin, dawi bi grevan ji hat. Ev buyer, li Ewrupa ji bi hinde livbaziyên hevkariyê hatin xurtkîrin ú rejime faşist hat protesto kîrîn. Beri ku greva di girtigehan de dawi bibe, hinde vegirtin, xwepêşdanek li pêsiya Balyozxaneya dewleta Tirk

meyen Tirkan hatin şiyandin. Herweha ji bo Serekwezirê Tirkîyê Turgut Ozal ú Wezirê Dadiyê yê Tirkîyê Mahmut Olîtan Sungurlu, telgrafen protestoyê hatin şiyandin.

Li Almanya Rojava bajarê Hamburgê xwepêşdanek li pêsiya Balyozxaneya dewleta Tirk

Roja 23'ê Gulanê dora 50 dilxwazên ERNK, li bajarê Hamburgê li pêsiya avahîya balyozxaneya dewleta Tirk xwepêşdanek protestoyê bilindkirin.

Welatperweran di domana livbaziya xwe ya protestoyê de, ala'yeke Komara Tirk şewitandin, gelek belavok belav kîrîn ú hinde axiftinê ku armanca livbaziyê dianin zimên, pêşkêş kîrîn.

Bili lîva berpirsiyaren balyozxaneyê ya èrişbaz, welatperwer livbaziya xwe bi ser xistin ú bersiveke aktif dan wan. Li ser vê, polis hatin cihebî livbaziyê. Da érişen polisan ú berpirsiyaren balyozxaneyê bîn rawestandin ú hinde provokasyon dernekevin, pişti saetek ú nivê welatperwer dawi bi livbaziya xwe anin.

Rojnameya "Hürriyet" nûcê li ser livbaziyê weşand.

Li bajarê Berlinê Rojava buroya AL hat vegirtin

Roja 23'ê Gulanê 1989'an li Alman-

ya Rojava bajarê Berlîna Rojava buroya AL (Alternative Liste) hat vegirtin. Komek ji welatperweren Kurdistanê pêsi ketin hundurê buroya partiya Keskan-AL ú paşê deriyan li dûv xwe girtin. Ji berpirsiyaren AL xwestin ku armancen livbaziyê ji bo hemû saziyên weşan ú rojnameyi bîn şiyandin.

Berpirsiyaren AL daxwazên welatperweran pejirandin ú daxweyaniya ku welatperwer dabûn wan, ji bo van sazi weşan ú rojnameyan şiyandin: Ajansên DPA ú AP, rojnameyên Tagesspiegel, Tageszeitung, Süddeutsche Zeitung, Frankfurter Rundschau, radyo Sender Freies Berlin, saziya rojnameyan Springer, televizyon ZDF, radyo Hundert, rojnameya Die Zeit, kovara Stern ú mebusen partiya Keskan ên di meclisa Almanya Rojava de. Ev daxweyani herweha ji bo Parlementoya Ewrupi ji hat şiyandin, ku cihebî wê li Frense bajarê Strasbourgê ye.

Li bajarê Duisburgê li pêsiya fabrikaya KRUPP livbaziya protesto

Roja 25'ê Gulanê dilxwazên Platforma Yekitiya Şoreşeri li pêsiya fabrikaya KRUPP li bajarê Duisburg welatê Almanya Rojava xwepêşdanek protestoyê çekirin. Di vê fabrikayê de gelek karkeren ji Tirkîyê ú Kurdistanê dixebitin.

Nîziki 30 kesan tevlî livbaziyê bûbûn. Di domana livbaziyê de dilxwazên SVP, TKP(B) ú ERNK belavokekê bi firehi belavkîrin ú bi devki ji bangebi bo karkeren birêvebirin. Livbazi biqasî 2 saetan berdewam kîr.

DİLİYÊN ŞER ENDAMÊN PKK LI PEŞIYA DADGEHAN XWE BI ZIMANÊ KURDÎ DIPARÊZIN

Diliyên şer endamên PKK ên ku di girtigeha bajarê Ceyhanê de ne, destpêkirin, ku xwe bi Kurdi li pêsiya dadgehê dagirkir dan biparêzin. Lé dadgeha dagirkir dan hemberê parastina bi zimanê Kurdi rawesti ú got, ku bili Tirkî bikaranina zimanekî din qedexe ye. Berpirsiyaren faşist bi vê ji têr nebûn ú daweyeke nuh li diji diliyên şer endamên PKK dan destpêkirin, ku parastina xwe bi Kurdi nivisibûn ú wê şiyandibûn dadgeha bilind.

Diliyên şer endamên PKK, di encama berxwedana meha Sibatê sala 1988'an de dabûn pejirandin, ku wê parastina xwe bi zimanê Kurdi bikin. Niha ji dest bi parastina xwe bi Kurdi kîrîn. Li hemberê vê yekê ji dadgehê dagirkir mafê xweparastina diliyên radiwestin, ku mafê girtiyan ê heri sırısti ú dadvani ye. Ji ber vê yekê ji pirsîyari bi Feller Mayer re peyivin. Me hemû dokumanen xwe yêni li ser parastinê dan wi ji, ku me ji we re ji siyandine. Endamên komisyonê ji gotin me, ku mafê parastina me tişteki piroz e ú qedexkirina zimanê me ji kuşineke hov e; peymanen navnetewan hene ku Komara Tirk ji navê xwe li bin nivisandiye, bi vi awahi ev tişte di binê lingan de tén perçigandin. Paşê me got, ku em dadgehê protesto dikin ú me daxwyan kir, ku heyâ mafê me yê parastinê neyê dayin, em ji navê xwe nabêjin.

Pişti danustandineke dirêbi ria wergervanekî, dadgeh gavén paş ve avét i destura parastina bi zimanê Kurdi da me çar kesan. Paşê me navê xwe got ú em li ser rawestin, ka cîma em bi Kurdi parastina xwe dikin. Wergervan baş Kurdi nedîzani. Carnan ji ne diweri tişten ku me gotibûn wergerine Tirkî. Lewma rewşekê mina trajedi-komedi derkete holê...

Daweya PKK daweya serxwebûn û azadiyê ye

GREVA XWEBIRÇÎHİSTİNÊ YA KURDÊN POLÎTÎKÎ Û ŞOREŞGER DAWÎ BÛ

● Greva xwebirçîhiştinê ya girtiyên daweya PKK li Almanya Rojava, ku li dijî bikaranînê dij-demokratikî û derî-mirovati yên dewleta Almanya Rojava bilindkiribûn, ji ber ku hinde daxwazên girtiyan ên bingehîn hatin pejirandin, dawî bû.

Greva xwebirçîhiştinê ya Kurdên konevani û şoreşger û welatparêz, ku di girtiyanê Almanya Rojava de girtine û li dijî bikaranînê dij-demokratikî yên hikumeta Almanya Rojava birêvexistibûn, giha dawiya xwe. Greva xwebirçîhiştinê pişti demekê û ji ber hinde pêşveçûnan, ziviribû rojiyeke mirinê. Lê ji ber ku hinde daxwazên pêwist û girtiyan hatin pejirandin, dawî bi greva xwebirçîhiştinê ji hat.

Pêsi Ali Haydar Kaytan ji bo rakirina bikaranînê dij-demokratikî dest bi greva xwebirçîhiştinê kiribû. Li dûv wi Selahattin Erdem, Hasan Hayri Güler, Selahattin Çelik, Ali Aktaş, Meral Kidir, İbrahim Kadah, Yasemin Gedik, Hüseyin Çelebi, Selman Arslan, M. Sait Yıldırım, Erol Gedik û Ali Sapan ji dest bi greva xwebirçîhiştinê kiribûn. Paşê hinek ji girtiyan greva xwebirçîhiştinê zivirandibûn rojiyeke mirinê û wusa berxwedana xwe domandibûn.

Girti, nêziki 2 mehan greva xwe ya birçimayîn û rojiya xwe ya heyâ mirinê berdewan kirin. Ji bo şikardina vê berxwedanê polisen Almanya Rojava seri dan gelek keftûlaftan. Giraniyeke dijwartir dan hingavtinê psikolojiki, ku ji xwe ji berê ve li ser girtiyan dihatin bikaranîn û wusa xwestin encamekê bi destê xwe ve binin. Lê ev xebata wan di avê de çû û nekari tiştekê bi destê wan ve bine. Kurdên konevani livbaziya xwe bi bîrîyari û ji dil berdewan kirin. Di dawiyê de saziya sawcîyê Almanya Rojava neçare ma, ku digel girtiyan biaxise. Pişti ku hinde daxwaz hatin pejirandin. Kurdên konevani yên girti ji dawî bi berxwedana xwe anin.

Politikaya izolasyonê ya li ser girtiyan heyâ piveyekê hat hilanîn. Girti édi wê bikarîbin nivisan ji bo rojnameyan bişinîn. Tevli girtiyan din wê bikarîbin tevli xebatê sosyalî bibin.

Livbaziya greva xwebirçîhiştinê ya Kurdên konevani, bi livbaziyan hevkariyê yên kedmizên welatperwer, ji derve ve ji hat xurtkirin û piştgiriyeke mezin dit. Bi armanca hevkariya Kurdên politiki yên welatparêz, li gelek bajarên welatên Ewrupi livbaziyan weke vegirtin, xwepêşdan, miting û grevên xwebirçîhiştinê çebûn. Livbaziyan ku heyâ niha gihane rojnameya me û me wan bi Kurdi hin ne weşandine ev in:

Li çar aliyêni Ewrupa dengê welatperweren Kurdistanê cinginî da

Li Almanya Rojava bajarê Düsseldorf'e 10 hezar welatperwer meşin

Roja 13'ê Gulanê 1989'ê bi armanca protestokirina bikaranînê dewleta Almanya Rojava li dijî Kurdên konevani yên girti û Tevgera Rizgariya Netewa Kurdistan, li bajarê Düsseldorf'e nêziki 10 hezar welatperweren Kurd rêveçûnek û mitingekê dirustkirin. Beşdarbûna hejmareke wusa bilind carek din şanî kir, ku welatperweren Kurdistanê yên kedmiz cihê xwe li cem Kurdên politiki yên girti digirin û bi dijwari li dijî bikaranînê hikumeta Almanya Rojava yên dij-demokratikî û derî-dadvani ne.

Kedkarén Kurd ên ji gelek bajarê Almanya Rojava, roja rêveçûne hatin û xwe di qada kombûnê de civandin. Heya dema destpêkirina rêveçûne dûrifşmeyen cure-cure bangin, stran û kîlêmî netewi xwendin, govend û folkloren Kurdistanê pêşkêş kirin. Bi hezaran belavok ji bo gelê Alman belavkirin.

Pişti ku rézén rêveçûne cihê xwe girtin, welatperwer tevli bangina dûrifşman dest bi rêveçûna xwe kirin. Li pêsi 150 kes alên PKK, ERNK û ARGK bilindkiribûn. Komek ji, ku postera Sekreterê Gelemeperiya PKK rêheval Abdullah OCALAN hilgirtibû, li dûv alan dimeşî. Paşê posterên şehid ên endamên komiteya navendi yên PKK dihatin û welatperweren ku herweha wêneyêne şehidan dabûn ber singen xwe dimeşin. Bi rézê Hunerkom, komên bi cilên netewi, zarokên Kurdan, YWKW, Dostêr Gelê Kurdistan, SVP, YJWK û YXK cihê xwe girtibûn û dimeşin.

Rêveçûn pêsi ji navenda bajarê Düsseldorf'e derbas bû û paşê xwe gihad pêsiya Dadgeha Bilind a Eyaleta Düsseldorf. Bi armanca protestokirina ve-

kirina daweyekê li dijî Kurdên konevani, sawcîyê federal bi simboleke reş hat protestokirin.

Paşê rézén rêveçûne gihan qada mitingê. Hemû kom bi şeweyeke nizami cihê xwe di qadê de girtin. Miting bi silava ji bo şehidan destpêkir. Bi zimanêni Tirkî, Kurdi û Almani axiftin li ser armancen rêveçûne çebûn. Herweha bernamyeke çandî ji hat pêşkêş kirin. Stran, govend û skek (şano) şahi gihan din baniyan.

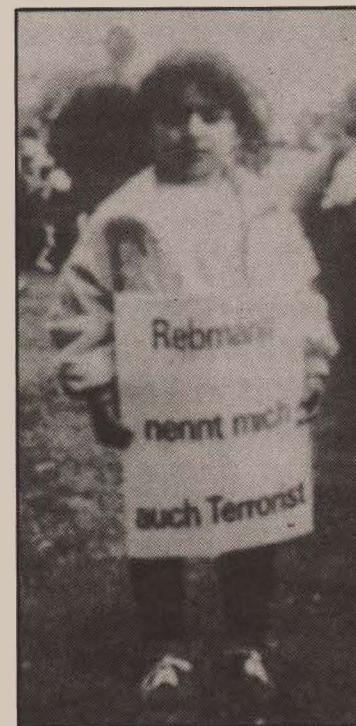
Di dawiyê de peymana Eniyê ji aliye hemû welatperweren bi yek devi hat xwendin. SVP, Partiya Sosyalist a Yekbûyi-VSP, Toplumsal Kurtuluş, YJWK, Dostêr Gelê Kurd û gelek rékxistinê din mesajen xwe yên hevkariye gihandibûn komiteya amadekirin û dirustkirina rêveçûne. Televizyonen RTL û WDR, gelek weşan û rojnameyan Almani nûcayen berfireh li ser rêveçûn û mitingê dan weşandin.

Li Frense bajarê Parisê mitingek çebû

Roja 13 Gulanê li bajarê Parisê bi armanca hevkariya livbaziya greva xwebirçîhiştinê ya di girtigehê Almanya Rojava de û protestokirina bikaranînê dij-demokratikî yên Almanya Rojava mitingek hate dirustkirin.

Miting li nêziki "kuleya Eyfel" di qada "Trocadero" de çebû û dora 500 kesi besdar bûbûn. Di domana mitingê de bi hezaran belavok û bi sedan ji weşan hatin belavkirin. Bi cend zimanêni axiftin çebûn. Gelê Frensi li ser armancen mitingê hat haydar kirin.

Miting di qadeki turistikî de çebû, lewma bala gelek kesan kişand ser xwe. Turistên biyani ji baş hatin ronahi kirin. Di domana mitingê de, car-caran ji govendên Kurdi dihatin pêşkêş kirin.

Li Swêd bajarê Stockholmê greveke xwebirçîhiştinê

Roja 13 Gulanê li bajarê Stockholmê 7 welatperweren Kurdistan, dest bi greveke xwebirçîhiştinê kirin. Di domana livbaziye de hevkbatkarya û navbera Komara Tirk a faşist û imperializma Almanya Rojava ya li dijî Têkoşina Rizgariya Netewa Kurdistanê hat pişange kirin.

Roja 19'ê Gulanê ji 7 welatperweren di grevê de tevli 100 welatperweren din rêveçûne dirustkirin û çün pêsiya avahiya balyozxaneya Almanya Rojava ya li Stockholmê. Gava welatperwer hatin pêsiya avahiye, simboleke reş danin pêsiya deriyê balyozxaneyê. Herweha axiftinek ji li ser armancen rêveçûne hat pêşkêş kirin.

Li Almanya Rojava bajarê Hannoverê livbaziyeke vegirtinê

Roja 23'ê Gulanê welatperweren Kurdistanê broyo Partiya Keskan li bajarê Hannoverê vegirtin. Bi livbaziya xwe bikaranînê dij-demokratikî yên dewleta Almanya Rojava protesto kîrin.

Welatperweren Kurdistanê daxwazan kirin, ku bi livbaziya xwe ya hevkariya girtiyen şoreşger ên di girtigehê Almanya Rojava de ne, dewleta Almanya Rojava protesto dikin. Digel mebusen Keşkan ên ku endamên Parlamentoa Eyaleta Nidersachsen in, hevditîn çekirin. Mebusen Keskan ji hevkariya xwe anin zimê.

Li Almanya Rojava bajarê Kolnê li ser "Dera Dom" livbaziye

Nêziki 100 dilxwazên ERNK li bajarê Kolnê "Dera Dom" ya diroki vegirtin. 5 kes ji welatperweren derketin ser dêrê û ala Eniyê vekirin. Dan xweyakirin, heke daxwazên wan neyin pejirandin wê xwe ji sed metran bilindahiyê berdin xwarê. Welatperweren din ji li pêsiya dêrê protestoyen xwe yên li dijî

Almanya Rojava berdewan kirin. Pişti giriya xwe ji bo hevalen xwe yên li ser dêrê anin zimê.

Bi armanca protestokirina bikaranînê dij-demokratikî yên dewleta Almanya Rojava li hemberê Kurdên konevani û şoreşger û bi armanca hevkariya rojiya mirinê ya girtiyen Kurd, welatperweren Kurdistanî vê livbaziye çekiribûn. Li cihê livbaziye bi hazaran mirov xwe civandin û gişt ketibûn nava heycan û iergeke geleb mezin. Bi hezaran belavok ji hatin belavkirin. Mirov kom bûbûn, tev li ser armançen livbaziye hatin ronahi kirin. Polisan xwest xwe tevli bûyêrê bikin û livbaziya welatperweren birawestin. Lê gava welatperwer bi bîrîyari şanî kirin, ku heyâ daxwaz bi cih neyin anin, dev ji livbaziya xwe bernadin, hingê ji polis neçare man ku xwe paş ve bikişinî.

Livbazi biqası 5 saetan berdewan kir. Bi hezaran Alman û turist li pêsiya dêrê diroki xwe komkiribûn. Temâşa pêşveçûnan dikiran. Pêşemin 5 welatperweren ku derketibûn ser dêrê, xwe ber bi jér ve carnan dihejandin û heke daxwaz neyin bicihanin, daxwazan dikiran ku wê xwe biavêjine jér. Ji bo vê yekê bîrîyareke xurt şanî dikiran. Lewma di seri de berpirsiyaren dêrê û berpirsiyaren polisan neçare man, ku daxwazên welatperweren bipejirinin.

Livbazi li hemû derdoran hat bihishtin. Hemû şaxen weşanan, hemû rojname bi firehi livbaziye dan belavkirin. Gelek saziyên weşan û çapemeni livbaziye ji nêziki ve şopandin.

BBC, radyoyen Koln û Hollanda (servisên weşanen bi zimanê Tirkî), televizyon Almani WDR, rojnameyên Express-Koln û Rheinland, Kolnische Rundschau, Koln Stadtanzeiger, Bild, Die Welt, Suddeutsche Zeitung, Hürriyet û Milliyet li ser livbaziye nûcê belavkirin.

Li Almanya Rojava bajarê Aachen livbaziye vegirtinê

Bi armanca xurtkirin û piştgiriya bo livbaziya greva xwebirçîhiştinê û rojiya mirinê ya Kurdên konevani û şoreşger, ku li dijî bikaranînê dij-demokratikî û protestokirina hikumeta Almanya Rojava ya imperialist bilindkiribûn, nêziki 30 dilxwazên ERNK li bajarê Aachenê avahiya televizyon WDR-Westdeutsche Rundfunk vegirtin.

Ev livbazi roja 23'ê Gulanê 1989'an çebû. Pişti ku soz hatin dayin, ku wê daxwaz bûn bicihanin, dawî bi livbaziya vegirtinê ji hat.

Ji ber ku berpirsiyaren televizyon WDR û saziyên weşanen dixwestin soza xwe bicihbinin û di vê barê de bîrîyareke vê nolê çekirin û ewji çün pêsiya girtigeha Ossendorf. Nêziki 20 welatperweren Kurd ji paşê tevli vê livbaziye bûn. Gelek rojname li ser vê bûyêrê nivisin.

Livbaziyeke vê nolê, li pêsiya girtigeha bajarê Wuppertalê ji çebû. Li vir ji nêziki sed welatperweren Kurd çün pêsiya girtigehê û digel Hüseyin Çelebi peyvina.

Li bajarê Duisburgê ji, komek ji

welatperweren Kurd dest bi greveka xwebirçîhiştinê ya hevkariye kirin û pişti demekê dawî bi livbaziye xwe anin.

Di domana livbaziye de bi hezaran belavok hat belavkirin û awira gelemperi hat agahdarkirin. Gelek derdor û saziyên demokrat, pêşveçûyi û parêzka-reñ mañen mirovan piştgiriya xwe danin holê.

Li bajarê Düsseldorf'e ji, komek ji welatperweren Kurd Dadgeha Bilind a Eyaletê vegirt. Welatperwer bi livbaziye xwe piştgiriya xwe ji bo Kurdên konevani yên di girtigehê Almanya Rojava de anin zimê. Bikaranînê dij-demokratikî yên dewleta Almanya Rojava ji bi dijwari protesto kirin. Livbazi bi ser ket û gelek rojname û weşan li ser vê livbaziye ji nûcê belavkirin.

Bi Hilpişkîna Biharê em bêhtir nêzîkî xaka niştimanî azad bûne

BERXWEDAN

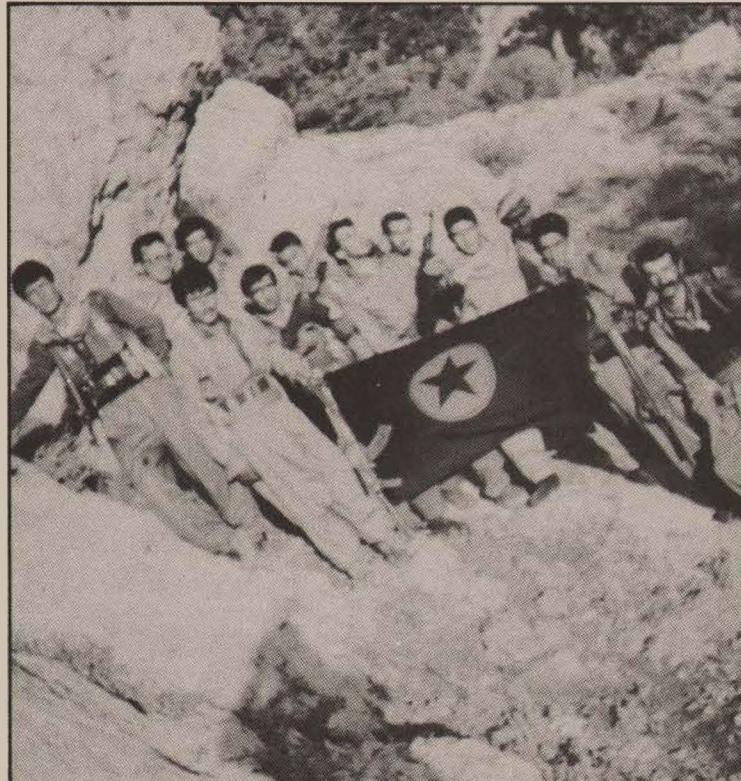
HER TIŞT JI BO ENIYA RIZGARIYA NETEWA KURDISTAN

Tundbün û dijwarbuna şerê li Kurdisanê, lêdanê jehati û serketi ku gerilayên ARGK li yekityîn artesa faşist xistine, tevlî xwe bêhtir nêzîkbûna me ber bi armanca **Afirandina Perçeyeke Xaka Niştimanî Azad** ve anin, ku di domana biharê de birêveketine. Bi vi şerê tund û dijwar derfet heye ku mirov bikaribe bibine, hedefa azadkirina hêrêma Botanê ne dûr e.

Şerê ku di domana biharê de hema li hemû deveren welatê me dijwar bû, şanî dike, ku têkoşina me ya berxwedana çekdari rayen xwe bi xurti girtiye û édi bi ci rengi nema ji axa Kurdistanê dikare bê hilkişandin. Weke tê zanin, têkoşina me ya berxwedana çekdari bi Hilpişkîna 15'ê Tebaxê 1984'an destekiribû. Niha ji Hilpişkîna Bihara 1989'an carek din bi hemû dost û dijminan da nasin, ku şerê li Kurdistanê her rojê bêhtir mezin û berfireh dibe. Hilpişkîna Biharê destur neda ku şerê taybeti yê dagirkeren Tirkê faşist li diji şerê me yê rizgariya netewi rayen xwe bigire û vi şerê taybeti ber bi binkefti-neke mezin ve bir.

Şerê li Kurdistanê bi hemû dijwari û lezina xwe berdewam dike. Ji bo kêmkinâna posideyên vi şeri yên mezin, dagirkeren Tirk sansüreke hişk danine pêşîya xwe. Bireki gelek kêm ji livbaziyan dihilimin weşan û rojnameyên dagirkeran û yên din nayin weşandin û belavkirin. Di nûçeyen têr weşandin de ji, koçbera bûyer û pêşveçûnan a rast tê veşartin û hemû livbazi mina çukeki bê pirtik têzî kirin û li ser vê bingehê bê naverok têr belavkirin. Lê bili hemû keferatên weşan û rojnameyên dagirkeran, bili vir û derewen wan, çuyîna Serekê Kurmaya Gelemeperi Necip Torumtay, Komutanê Hêzên Beji, Komutanê Orduya Duwemin û Kolorduya Heftemin li derdor û navçeyen şeri, gehîneka pêşveçûnan bi me dide zanin.

Jiyankirina pêşveçûnen vê nolê, ku dagirkeren Tirkê faşist wusa dilivinin û dibin sedem ku berpirsiyaren wan ên mezintir xwe ditevgirîn, eşkere û zelal didin xweyakirin, ku yekityîn ARGK gelek nêzîki armanca azadkirina perçeyeke xaka niştimanî azad bûne. Ji bo rawestandina vê pêşveçûnen dagirkeren Tirk, li kéléka birêvebirina şeri bi rengeki heri dijwar, herweha hêzên leşkeri yên nuh ji dibin èrdimên şeri û hêzên xwe yên li wir têkütür dikan. Tevlî yekityîn komando yên taybeti, gelek

endamên komên taybeti ji şiyandin èrdimên şeri.

Lê bili hemû keftûlaftên xwe dagirkeren Tirk nekarin pêşveçûnan birawestînin. Pêşemin li derdorê navçeyen Dih û Şîrnexê, li çiyayê Cudi, Gabar, Çirav, Şêx Emer û Herekolê şer bi rojan û gelek bi dijwari berdewam kirin. Di van şeran de hêzên dagirkeran rasti hundabûn û lêdanê mezintirin bûn, ku heyâ niha hin wusa bi serê wan ve nehatibû. Hêzên dagirkeran di operasyonên xwe de, ku di çiyayê Cudi, Gabar, Çirav, Şêx Emer û Herekolê de birêvedibiran, lêdanênuh girtin û xwarin. Operasyonên wan ên bi hêzên leşkeri yên ji hezaran kesan û bi destekên helikopteran bê encam man, tevlî vê ji, hêzên dagirkeran nekarin xwe jê rizgar bikin, ku lêdanênuh li wan nekevin. Di domana operasyon de bê hejmar miri û birindarên dijmin çêbûn û rasti hundabûn mezin bûn. Herweha hinde helikopter ji li erdê hatin xistin û hindek ji birin girtin. Ev ji rewşa hundabûn û dijmin mezintir kir.

Di domana şeran de gelek caran helikopter bûn hedefen ber û gulleyan û wusa gelek caran deliva dakinê ji wan

Dûmahik di rûpela 19'an de

PÎLANEKE NUH A QIRKIRINÊ LI DIJÎ GIRTÎGEHAN

● *Di nivîsekê de ku di rojnameya "Hûrriyet" de hat weşandin, şoreşgerên dili Mustafa Karasu, Muzaffer Ayata, Sakine Polat, Hüsnû Altun, Şamil Batmaz, Fuat Kav û M. Selîm Çûrûkkaya, ku endamên PKK ne, hedef hatin şanî kirin.*

Di rojnameya "Hûrriyet" a meha Heziranê de, di bin sernivisa "Navçeya rizgarbûyi di girtigehan de" nivîsekî fireh û dirêj hat weşandin. Di vê nivîse de bi eşkere kirina navan, diliyên şer endamên PKK û di girtigehan de rastûrast hedef têr nişandan. Rojnameya "Hûrriyet" di nivisa xwe de diyar dike, ku "Girtîgeh bûne navçeyen rizgarbûyi" û di van girtigehan de xebatê konevanî yên ji her rengi têr birêvebi-

Rojnameya "Hûrriyet" a meha Heziranê de, di bin sernivisa "Navçeya rizgarbûyi di girtigehan de" nivîsekî fireh û dirêj hat weşandin. Di vê nivîse de bi eşkere kirina navan, diliyên şer endamên PKK û di girtigehan de rastûrast hedef têr nişandan. Rojnameya "Hûrriyet" di nivisa xwe de diyar dike, ku "Girtîgeh bûne navçeyen rizgarbûyi" û di van girtigehan de xebatê konevanî yên ji her rengi têr birêvebi-

Greva xwebirîhiştinê ya Kurdên politîkî û şoreşger dawî bû

Li çar aliyên Ewrupa dengê welatperwerên Kurdistanê çingini da

Nivis di rûpela 22'an de

Dûmahik di rûpela 21'an de

Dagirkeren Tirk xwarina bi jehr dan Kurdên mişext

Dagirkeren Tirk ên faşist vê carê ji xwarina bi jehr dan mirovên me yên mişext ku ji ber hovitiya Saddamî faşist reviyane bakurê Kurdistanê û niha di destê dewleta Tirk de dili (hêşir) ne. Weke nûçeyen gihane rojnameya me diyar dibe, ku 3.000 mirovên me yên ji başûrê Kurdistanê ji vi xwarini xwarine û 1.000 kes ji bi dijwari ji ber jehrê nexweş ketine. Eşkere dibe, ku bi kemasî rewşa 1.000 kesi ji bini ne baş e.

Ev bûyer di qempê multecîyan de li bajare Mêrdinê li navçeya Kosarê (Kızıltepe) bûye. Dagirkeren Tirk di seri de vê rûdanê inkar kirin, lê pişti ku rewş zelal derkete holê vê carê ji tewan û sucen xwe avêtin ser sixur û ajanê Iraqê û xwestin bi vi awahi xwe paqî şanî bikin.

Heke ajanê Iraqê ji jehr kiribin nava xwarinê, ev disa nikare gunehêne dewleta Tirk a faşist biniximine û bibe sedemek ji bo pakiya wan. Ji ber ku ev mirovên me, ku ji hemû mafşen mirovi bê behr û pay hatine hiştin, di bin destê dewleta Tirk a faşist de ne û li ser axake di bin kontrola wan de ne û li ser vê axê ev bûyer bi serê mirovên me de hatiye, pir eşkere û roni dibe, ka çiqas dewleta Tirk a faşist gunehkar û tewanbar e. Ev rasti, bi zelalî tewan û sucen dagirkeren Tirk ên hov şanî me dike.

Dagirkeren Tirk, ku bê perwa û tirs seri dinin her babêt bikaranin û azineyên hov li diji gelê me û xwe heri bê mirovahî dilivinin, bi vê bûyerânuh, hejmara gunehêne xwe carek din zêdekirin û sucekînuh li diji gelê Kurdistanê di jiyana karvanî de pékanîn. Helbet netewê Kurdistan vê yekê ji bir nake û wê bersiva xwe li pêşberê teviya cihanê deyne holê.

Pişti "Geliya Kasaban" niha dîsa du gorîstanê komî hatin peyda kirin

Hovitîyên dagirkeren Tirk ên faşist ên li welatê me yeko-yeko derdikevin ronahiyê. Bi vi awahi ji pivanen hoviti û dirindetiyen wan, herweha gehinêkên hovitîyên wan ên deri-mirovahî ji, bi hemû zelaliyên xwe derdikevin pêşîya çavê teviya mirovatiyê.

Pişti ku cesedên têkoşerên şoreşa Kurdistanê û mirovîn di hingavtinan de hatibûn kuştin avêtin "Geliya Kasaban" û ev bûyer derkete holê, niha ji li nêzîki bajare Şîrnexê 2 gorîstanêni bi cesedan hatine tiji kirin û gelek mirovîn kuştî bi komi têde ne, derketin holê. Kovara "2000'e Dogru" li derdorê Şîrnexê hinde lêkolin û lêgerin birêvebir, di encamê de 2 gorîstanêni komi peyda kir. Çetir bê gotin, ew rastiyen ku gelê me ji xwe wan dizani, di kovarê de ji hatin belav kirin.

Di şerê li Kurdistanê tê bilindkirin de, dagirkeren Tirk ên faşist, li diji gelê me û pêşmergeyan hovitîya xinzitir û nizimîr bikartîn. Li gundê Cinibrê, azineyên heri gemartir bi şerê gelê me ve anibûn û gu bi mirovan dabûn xwarinê. Ji rejimeke faşist a vê nolê, bê

guman, mirov dikare her babêt hovitîyê guman bike û bizanibe ku ev rejim, rastîya xwe bi vê nole ye.

Bili "Geliya Kasaban" a li bajare Sertê û gorîstanêni komi yên ku li Şîrnexê hatine peyda kirin, hinde gorîstan û çalîn kuştîn ên din ji hene, ku dagirkeren Tirk niha wan veşarti dihêlin. Piraniya têkoşerên ku di şeran de şehid ketine, pişti mirinê, dagirkeren Tirk, cesedên wan venegerandîne malbatên wan û wan avêtine kort û çalîn wusa. Herdisa, di meha Tirmehê sala 1987'an de şervanên PKK İsmet DOXRU, Cemîl û Zeki pişti şehid ketin, dagirkeran cesedên wan ji helikopterê avêtin ser Çiyayê Balkaya li nêzîki Şemzinan. Nimûneyen hovitîyê yên vê nolê, dikarin gelektir bêşanîkîn û hejmartin. Ev gişt didin xweyakîrin, ku dijminê me şer bi xinizi didomine û hemû peymanen navnetewan di binê lingê xwe de diherifine.

Di şer û pozberian de hinde têkoşer û şervanên me digihin paya şehid bûnê. Malbatên wan dixwazin xwedi li cesedan wan derkevin, lê dijmin cesedan nadî

malbatan û wan bi komi diavéje kort û çalan. Malbat ji têr tehdît kirin, da xwedi li cesedên law û keçen xwe dernekevin.

Di çala li Şîrnexê ya li nêzîki Gendaşî de, cesedên van şehidan hatin peyda kirin: İbrahim KURT, Nuri ASLAN, Omer AYDAR, Omer BOLAT, Mûslüm ÇETİN, Hasan ÇELİK, Sadîk ÜREK û Oktay AYDIN. Ev çal li nêzîki alaya Şîrnexê di gelyekê de ye. Bili van cesedan, guman heye, ku hin gelek cesedên din ji bêş peyda kirin.

Kovar, bi taybeti bi wan kesan re peyivîye ku di demê de li wan derdoran eskeri kirine an ji kesen hatine girtin û işkancan ditine. Bi vi awahi rastiya van bûyeran, ji devê şahidan tê ispat kirin. Herweha zabîten belediyan ji li ser rastiya van bûyeran peyivine û gotine, ku mirov bi komi têr binaxkirin.

Ev sucen dewleta Tirk a faşist û dagirker, tenê birek in, ji hemû tewanen wan ên li diji gelê me û têkoşina me. Di rastîniyê de eşkere ye, ku gunehêne wan gelek mezintir in. Zû an dereng, gelê me wê bersiva dagirkeren Tirk bide û wan bişîne wê encama kuji mîj mafû heq kirine.

Kesên ku mafê penahberî ji Îngîltîre xwestine hatine hingavtin

Bi destpêka meha Gulanê sala 1989'an, gelek mirov ji Îngîltîre mafê penahberiyê (îltica) xwestin. Piraniya wan ji bajare Kurdistanê yên ku ciranen Tirkîye ne, hatine û xwe gihandise Îngîltîre. Hejmara kesen ku ji meha Gulanê heya niha li Îngîltîre daxwaza penahberiyê kirine, bêhtiri 2000 kesi ye.

Ji ber hatina gelek kesan, hikumeta Îngîlzi vize ji bo pasaporten Tirkîye dani. Vize wê ji nivê meha Heziranê pêve dest pê bike. Îngîltîre dixwaze bi riya vizeyê, hatina penahberan birawestine.

Belê ev bûyer, tenê bûyeren pêşîn dikevin ber çavan in. Gava em xwe berdîdin kûraniya bûyeran, em dibinîn, ku pîrs ne pîrseki penahberiyê ya xerû û yekta ye. Problemeke mezin li holê heye. Çi ne ew sedemîn ku di demeke wusa kin de hevqas mirovîn me derdixînîn derveyi welat? Çi ne ew sedem, ku ji ber wan ev mirov direvin? Gava em bersiva van pîrsan ji ber çavan derbas bikin, emê bibinîn ku hinde tiştîn din di binê vê pîrsê de hene.

Saziyeke Bijîkêne Îngîltîre rewşa pe-

gelek mirovîn me ji welat têr dûr xistin û ber bi Ewrupa ve têr ajotin. Sedema bûyeren li Îngîltîre ji ev rasti bi xwe ye.

Ji ber ku dagirkeren Tirk hemû derfetên jiyanê û navingen debaryê ji desten mirovîn me derdixînîn û mirovîn me ji ne xwendiyê çareyeke debaryê ne, neçare dimîn ku ji welatê xwe derkevin û ji xwe re li gengazekî bigerin. Hingavtin û pikoliyên Komara Tirk a faşist ji vê bûyeren penahberi û müştebûnê bêhtir dilezinin.

Dewleta Tirk a faşist hemû rastiyen inkar dike û dixwaze sucen xwe wusa biniximine. Lî deliv ji bo vê yekê ne maye. Dagirkeren faşist edî nema dikarin pikoliyên xwe yê sistematiq ên li diji gelê me, politikaya penahberiyê berfireh dike. Daxwaza penahberiyê ji Îngîltîre bi şewyeke civati û komi, rastiyen jiyanî yên li welatê me carek din datinîn holê. Dagirkeren Tirk ên faşist, bi işkence û pikoliyên xwe yê abori û konevani, lêdan û hingavtinê xwe veşerîn. Heke niha hevqas mirovîn me welatê xwe berdîdin, sedema vê yekê, tenê dewleta Tirk a faşist e. Rawestandina penahberiyê, tenê bi serxwebûn û azadiya Kurdistanê ve girêdayî ye. Tenê hingê mirovîn me wê bikaribin li ser axa xwe bi azadi bijin. Careya vegerina welat ji, tenê bi bilindkîrina şerî rizgariya netewi ve girêdayî ye, ku PKK pêşvedibe.